

Des Christens heilgeheim

<https://hdl.handle.net/1874/234128>

PEARSALL SMITH,

Des Christens

Heilgeheim.

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK UTRECHT

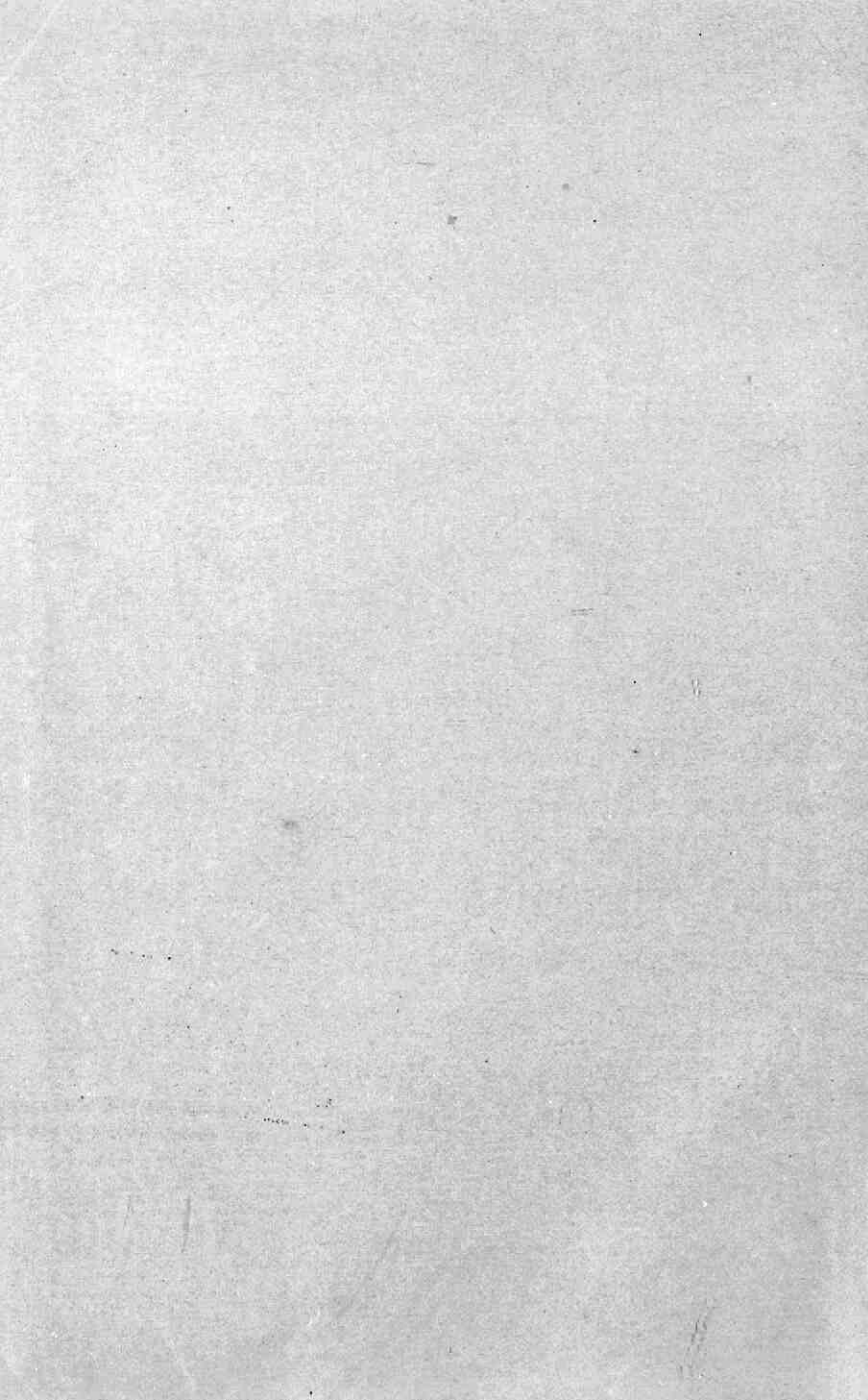

3320 0357

mm 10636

J. W. Dekoster
13-6-1900.

W. G. van der REE

192

AD B 6633

D E S

CHRISTENS HEILGEHEIM.

DOOR

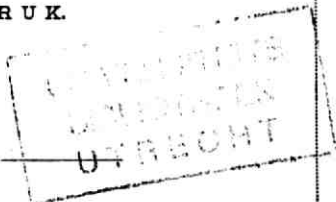
MEVROUW PEARSALL SMITH.

Naar het Engelsch.

MET EEN VOORWOORD VAN

DR. H. F. FAURE.

ZESDE DRUK.

DEN HAAG. — FIRMA H. J. GERRETSEN.

»Ik ben gekomen, opdat zij het leven hebben.»

Een toring-lijder heeft het leven, en zoolang hij het leven heeft is er voor hem hoop op herstel en blijft hij het voorwerp der liefdevolle verzorging van de zijnen. Hij is de spil waarom alles in het huisgezin zich wentelt. Alles getroost men zich gaarne voor den geliefden kranke, men spaart geen moeite of kosten, men ontziet zich geen enkele opoffering, en van tijd tot tijd ziet men, zijn moeite beloond, de lijder wint in krachten en hervat zelfs zijne gewone bezigheden, maar het is helaas! slechts eene korte vreugde. Een bloedspuwing . . . en al de vroegere fasen worden van voren aan doorloopen. Is dit nu „het leven?” Vraag het den man zelf, waar hij van uit zijn kunstmatig verwarmd vertrek de krachtig gespierde mannen lustig en vroolijk hun dagtaak ziet verrichten? „O neen! dit is geen leven — ik ben mij zelven tot een last, ik wenschte wel te arbeiden, maar mij ontbreekt de kracht — had ik maar een afdoend geneesmiddel, hoe trouw, hoe naarstig zou ik het aanwenden, al stond het mij nog zoo tegen!”

Geliefde Christenen! ook gij hebt „het leven,” maar zegt eens eerlijk, wat soort van leven is het dat gij leeft? Van den levenslustigen arbeider, die met het eerste morgenkrieken zijn dagtaak aanvaardt, en als hij 's avonds thuis komt zoo weinig van vermoeienis af weet, dat hij vrouwelijk het werk uit de handen neemt en daarna met zijn jongske dartelt?

Helaas, met weemoed moet gij bekennen, dat uw leven maar al te zeer gelijkt op dat van den toringlijder. Gij hebt geen moed, geen lust, geen kracht; gij ziet anderen arbeiden, met zegen en

opgewektheid arbeiden, niet als slaven tot hun dagtaak gezweept, maar als vrije mannen met liefde en lust; een gevoel van ja-loerschheid maakt zich van u meester, maar gij mist den moed om het te wagen in de vrije buitenlucht van Gods liefde en gunst, het is u niet uit het hoofd te brengen, dat gij uw kunstmatig verwarmde atmosfeer zoudt kunnen ontberen. Het kan nu eenmaal niet anders. En toch roep ik u toe: uw geval is niet hope-loos, integendeel, daar is volkomen genezing voor u te verkrijgen; daar is balsem in Gilead, daar is een Geneesmeester aldaar. Men heeft veel kwaad van mijn Heiland gesproken, en op allerlei wijze Hem gelasterd, maar dit heeft men toch nooit van Hem durven zeggen: dat Hij ooit een enkel patient met minder gunstig gevolg heeft behandeld.

Broeders en zusters, laat ons moed houden en gelooven in de kunde van onzen goeden medicijnmeester. Al heeft onze zielskrankte nog zoo hardnekkig tot hiertoe weêrstand geboden, toch behoeven mij niet te wanhopen. Het was enkel omdat wij op eigene hand onze huismiddeltjes aanwendden, of toevlucht namen tot medicijnmeesters, die de breuke zijns volks op het lichtste genezen. Zijne geneesmiddelen feilen nimmer. Gebruiksaanwijzing vindt men nader duidelijk aangegeven in het heerlijk boekje van Mevrouw Pearsall Smith, door vriendelijke handen in onze taal overgezet.

Laat niemand dit boekske met vooringenomenheid ter hand nemen, of daarin meenen te vinden een afbreking van zijne bepaalde meening of opvatting van „de waarheid”. Er is in ons vaderland lang genoeg getwist en gestreden omtrent de waarheid. En wat heeft al die strijd gebaat voor de uitbreiding van Gods dierbaar Koninkrijk en de opbouwning onzer zielen in geloof en liefde? Laat ons allen onze overtuiging ernstig en oprecht toetsen aan Gods heilig woord en WAAR zijn voor Hem. Hij zelf zal door Zijn geest het ware inzicht geven, in Christus als de weg, de waarheid en het leven.

Laat men ook niet zeggen als zoo velen, wij hebben onze eigene leeraren, waartoe zouden wij dan nog een uit den vreemde behoeven, en dat nog wel een vrouw, om ons te onderwijzen aangaande

de dingen, die ons reeds klaarlijk genoeg zijn aangezegd. Dat nu is juist de vraag! Zeer vele kinderen Gods hebben den Heere Jezus als een groot muntbiljet, dat zij zonder pasgeld op zak dragen, als het er op aankomt om eene kleine betaling te doen staan zij verlegen, omdat zij hun muntbiljet niet kunnen inwisselen. Onze lieve schrijfster nu leert ons juist deze heerlijke kunst om den dierbaren Heiland voor en onder alles, zelfs onder de kleinste omstandigheden des dagelijkschen levens, te gebruiken.

Wij danken God voor de heerlijke en diepe gedachten van onze diepe denkers en christenwijsgereen; maar in trouwe, wij hebben behoefte aan eenvoudig onderwijs, juist voor de praktijk des christendoms in het leven. Dit nu is het onderwijs, dat wij vooral op geestelijk gebied behoeven. Moge de Heere daartoe dit boekje in Zijne genade willen gebruiken.

Zij het de zalige ervaring van velen, die het lezen:

Het heilgeheim wordt aan zijn vrienden,
Naar zijn vreêverbond getoond.

Zoo wenscht en bidt uw broeder in Christus Jezus onzen Heer.

H. E. F.

VOORWOORD.

Dit is geen theologisch boek. Ik erken gaarne, dat ik nimmer in de theologie studeerde, en geen verstand heb van hare leerregelen noch van de wijze, waarop zij gewoon is zich uit te drukken. Maar de Heere heeft mij door den weg der ervaring en beoefening eenige lessen uit Zijn woord geleerd, die mij krachtdadig voortgeholpen hebben in mijn Christelijk leven, en het tot een recht gelukkig leven gemaakt hebben. — Deze lessen wensch ik mede te deelen, zoo goed ik kan, opdat ook anderen in dit gelukkige leven ingeleid mogen worden. Het is mij niet mogelijk, dit geheim voor mijzelve te houden.

Het is niet mijne begeerte om iemands theologische inzichten te veranderen. Wellicht weten de meeste mijner lezers veel meer omtrent de theologie dan ik, en zullen ze bij mij, naar hare regelen te oordeelen, vele vergissingen ontdekken. Maar ik verzoek u daarop geen acht te slaan. Tracht er veelmeer naar, om door te dringen tot het proefondervindelijke van 't geen ik zocht te zeggen, en, zoo dat practisch en nuttig blijkt te zijn, zie dan de gebrekkige wijze van uitdrukken over het hoofd. Bedek het al met den mantel der Christelijke liefde. Zeg van mij, zoo gij 't verkiest, „welnu, zij is maar een vrouw, het is dus niet van haar te verwachten, dat zij de theologie versta”, — maar bedenk, dat God

somtijds den kinderen geheimen ontdekt, die Hij voor de wijzen en verstandigen verborgen houdt.

Ik heb mijn boekje den Heer opgedragen, en heb Hem gevraagd om al wat er niet goed in is tegen te werken, zoodat alléén't geen er goed in is, ingang in de harten vinde. Ik zend het de wereld in, het hart vol medelijdende liefde voor al de worstelenden en vermoeiden in de Kerk van Christus; het bevat eene boodschap rechtstreeks van mijn hart tot het hunne. Ik geef het beste, dat ik geven kan, meer kan ik niet. Moge de Heilige Geest er gebruik van maken en door middel van dit boekje ~~sommige~~ ^{viele} lezers brengen tot kennis van het ware heilgeheim.

DE SCHRIJFSTER.

INHOUD.

	Bladz.
HOOFDSTUK I. Dit heilgeheim is naar de Schrift	1
HOOFDSTUK II. Het heilgeheim nader omschreven	10
HOOFDSTUK III. Hoe men deel krijgt aan het heilgeheim.	16
HOOFDSTUK IV. Bezwaren, betreffende de geheele overgave	24
HOOFDSTUK V. Moeielijkheden op den geloofsweg.	32
HOOFDSTUK VI. Is God in alles?	39
HOOFDSTUK VII. Moeielijkheden aangaande den wil	47
HOOFDSTUK VIII. Bezwaren aangaande eene leiding	56
HOOFDSTUK IX. Twijfelingen	65
HOOFDSTUK X. De blijdschap der gehoorzaamheid	73
HOOFDSTUK XI. De blijdschap der vereeniging met den Heer	80
HOOFDSTUK XII. Vruchten in den dagelijkschen omgang en in den wandel waarneembaar	85
HOOFDSTUK XIII. Des Heeren dienst	95

HOOFDSTUK I.

DIT HEILGEHEIM IS NAAR DE SCHRIFT.

Waar ik tot de behandeling overga van het ware Christelijke leven, — het leven dat met Christus verborgen is in God, — daar worstelen er in mij zoovele gedachten, die zich een uitweg zoeken te banen, dat ik ze ter nauwernood onder woorden kan brengen. Waarmede zal ik aanvangen? Wat is het belangrijkste, dat hierover gezegd kan worden? Hoe zal ik het voorstellen om het door anderen te doen lezen en gelooven? Het onderwerp is zóó heerlijk en de menschelijke taal is zóó arm en zwak.

Toch moet er getuigenis van worden afgelegd. Het geheim moet geopenbaard. Want het geldt hier de overwinning, die de wereld overwint, — de verlossing van al onze vijanden, daar elk kind Gods naar verlangt en waarom het ook bidt, maar die gewoonlijk buiten zijn bereik schijnt te liggen. God geve, dat ik de zaak zóó duidelijk moge mededeelen, dat de oogen van elken geloovige, tot wien dit boekje komt, geopend mogen worden om de waarheid te zien, gelijk zij in Jezus is, en hij zich dit heerlijk leven persoonlijk moge toeëigenen!

Want ik ben verzekerd, dat ieder bekeerde naar overwinning en naar rust verlangt; onwillekeurig voelt haast iedere ziel, dat zij er recht op heeft. Herinnert gij u niet, sommigen uwer, den eersten jukelkreet uwer ziel, toen gij aanvankelijk met den Heere Jezus bekend gemaakt werdt, en met zijne macht om te verlossen? Hoe zeker waart ge toen van de overwinning! Hoe licht kwam het u toen voor, meer dan overwinnaars te zijn door Hem, die u heeft liefgehad! Aangevoerd door een Leidsman, die nimmer neêrlaagkende in den strijd, hoe zoudt gij voor nederlagen beducht zijn? En toch van velen uwer is de persoonlijke ervaring

geheel anders geweest! De overwinningen waren klein in getal en onzeker, de nederlagen talrijk en smartelijk. Gij hebt niet geleefd, gelijk gij gevoelt, dat kinderen Gods behooren te leven. Wel steunde men op een duidelijk inzicht in de grondwaarheden des geloofs, maar zonder daarom door te dringen tot de kracht en het leven dezer waarheden. Wel bestond er vreugde over de kennis der dingen ons in de schrift geopenbaard, maar desniettemin waren deze dingen niet recht voor de ziel, en werden zij nog niet met klaarheid door haar erkend.

Men gelooft in Christus, men spreekt over Hem, en dient Hem, maar Hij wordt niet gekend als het tegenwoordige en ware leven der ziel, als Hij, die daar binnen onafgebroken woning maakt, en er zich voortdurend in zijne schoonheid openbaart. Gij hebt Jezus als uwen Verlosser van de bezoldiging der zonde gevonden, daarom hebt gij getracht naar den dienst van God, en naar de uitbreiding en de bevordering van zijn Koninkrijk. Gij hebt de Heilige Schriften trouw onderzocht en uit deze vele kostbare waarheden saâmvergaderd, die gij u gesteld hebt tot richtsnoer van uwen levenswandel. Maar niettegenstaande al uwe kennis, en al uwen ijver in des Heeren dienst, hongeren uwe zielen heimelijk, en gij roept telkens meer om dat brood en water des levens, dat gij in de Schrift beloofd ziet aan allen, die gelooven.

In den diepsten grond uws harten, weet gij, dat uwe ervaring niet naar de Schrift is; dat, gelijk een oud schrijver het uitdrukt, uw godsdienst „maar uit *woorden* bestaat, vergeleken bij 't geen door de eerste christenen genoten, bezeten en beleefd werd.” — En uwe ziel is in het binnenste van u verslagen, daar dag bij dag en jaar op jaar uwe vroegere uitzichten op overwinning meer beneveld zijn geworden, en gij gedrongen zijt om u neder te zetten bij de overtuiging, dat het uitnemendste, dat gij van uw geloof te wachten hebt, een leven is, afgewisseld door nederlaag en overwinning; na een uur van zonde, een uur van berouw, en dan weer opnieuw, een vallen en opstaan.

Maar is dit inderdaad alles? Had de Heere Jezus slechts hierop het oog, toen Hij zijn kostbaar leven nederlegde om u van de smartelijke en wreede banden des Satans te ver-

lossen? Bedoelde Hij niet meer dan deze gedeeltelijke bevrijding? Was het zijn voornemen, dat gij voort zoudt worstelen onder het verootmoedigend besef van nederlaag en teleurstelling? Vreesde Hij wellicht, dat de onafgebroken overwinning Hem onteeren en smaadt op zijn naam zou werpen? Met alle die beloften aangaande zijne komst, en het werk, dat Hij gekomen is te volbrengen, bedoelde Hij daar niets anders mede dan 't geen uwe ervaring uitmaakt? Wordt er wellicht bij elke belofte heimelijk iets voorbehouden, zoodat hare volkome vervulling onmogelijk wordt? — „De verlossing uit de hand onzer vijanden,” wil dit zeggen, uit de hand van sommigen hunner? „Die ons bekwaam maakt om ten alle tijde te triomfeeren,” is dit, nu en dan triomfeeren? „Meer dan overwinnaars door Hem, die ons liefgehad heeft,” beteekent dit dan, gedurig nederlaag lijden? Neen, neen, duizendmaal neen! God is machtig om ons volkomen te redden, en dit is ook waarlijk Zijne bedoeling. Het is Zijne belofte, met eede bevestigd: „Om ons te geven, dat wij verlost zijnde uit de hand onzer vijanden, Hem dienen zouden zonder vreeze in gerechtigheid en heiligheid voor Hem, al de dagen onzes levens.” — Dit te volbrengen is een machtig werk, maar onze Verlosser bezit er het vermogen toe. Hij kwam om de werken des duivels te verbreken en waarom zouden wij het een oogenblik veronderstellen, dat Hem de bekwaamheid of de kracht van wil zou ontbreken om Zijn eigen voornemen ten uitvoer te brengen?

Stel dan dit ééne uitgangspunt vast: dat Jezus gekomen is om u volkomen vrij te maken, nu, in dit leven, van de macht en de overheersching der zonde, en om u geheellijk te verlossen uit de handen uwer vijanden. Zoo gij niet gelooft dat Hij dit deed, doorzoek dan uwen Bijbel. en breng alle verklaringen bijeen door Hem gegeven, omtrent het doel en de uitwerking van Zijnen kruisdood. Het zal u verbazen, wanneer gij zien zult, hoe talrijk en volledig deze verklaringen zijn. Aan al die plaatsen wordt het ons gezegd, dat Zijn werk onze verlossing is van onze zonden, van onze banden en onze smetten; en nergens wordt ons te verstaan gegeven, dat deze verlossing de beperkte bevrijding wezen zou, waarmede zich de Kerk gedurig tevreden tracht te stellen.

Laat mij u met betrekking tot dit onderwerp eenige teksten aan de hand doen. Toen de Engel des Heeren Jozef in den droom verscheen, en de op handen zijnde geboorte des Zaligmakers verkondigde, zeide Hij: „En gij zult zijn naam heeten Jezus, want Hij zal zijn volk zaligmaken van hunne zonden.”

Toen Zacharias bij de geboorte van zijnen zoon „vervuld werd met den H. Geest” en profeteerde, verklaarde hij, dat God zijn volk bezocht had, om gedachtig te zijn aan den eed, dien Hij hun gezworen had, „om ons te geven, dat wij, verlost zijnde uit de hand onzer vijanden, Hem dienen zouden zonder vreeze, in heiligheid en gerechtigheid voor Hem, al de dagen onzes levens.”

Toen Petrus in den voorhof van den tempel te Jeruzalem tot de verwonderde joden predikte, zeide hij: „God, opgewekt hebbende zijn Kind Jezus, heeft denzelven éérs tot U gezonden, dat Hij ulieden zegenen zou, daarin, dat Hij een iegelijk van u afkeere van uwe boosheden.”

Toen Paulus aan de gemeente te Efeze de wondervolle waarheid mededeelde, dat Christus haar zoo lief gehad had, dat Hij zich voor haar overgegeven had, toen voegde hij er bij: „dat Christus dit deed, opdat Hij haar heiligen zou, haar gereinigd hebbende met het bad des waters door het Woord; opdat Hij haar zich zelve heerlijk zou voorstellen, eene gemeente, die geen vlek of rimpel heeft, maar dat zij zou heilig zijn en onberispelijk.”

Toen Paulus Titus „zijn oprechten zoon naar het gemeen geloof,” zocht te onderwijzen aangaande de genade Gods, toen verklaarde hij, dat het doel dier genade was, ons te onderwijzen, dat wij de goddeloosheid en de wereldsche begeerlijkheden verzakende, matig en rechtvaardig en godzalig leven zouden in deze tegenwoordige wereld; — als drijfveer om dit te doen, voegt hij er bij, „dat Christus zichzelf voor ons gegeven heeft, opdat Hij ons zou verlossen van alle ongerechtigheid, en zich zelve een eigen volk zou reinigen, ijverig in goede werken.”

Toen Petrus den Christenen, aan wie hij zijn' brief richtte, een' heiligen, aan Christus gelijkvormigen, wandel op het hart drukte, zeide hij hun: „Want hiertoe zijt gij geroepen, dewijl ook Christus voor ons geleden heeft, ons een voorbeeld na-

latende, opdat gij Zijne voetstappen zoudt navolgen; die geene zonde gedaan heeft, en er is geen bedrog in Zijnen mond gevonden." Hierbij voegt hij: „Die zelf onze zonden in Zijn lichaam gedragen heeft op het hout, opdat wij der zonde afgestorven zijnde, der gerechtigheid leven zouden, door wiens striemen gij genezen zijt."

Als Paulus in den brief aan die van Efeze, den wandel, die den Christen past, tegen dien van den ongeloovigen overstelt, dan stelt hij hem de waarheid, die in Christus is, voor als volgt: „Te weten, dat gij zoudt afleggen, aangaande de vorige wandeling, den ouden mensch, die verdorven wordt door de begeerlijkheden der verleiding; en dat gij zoudt vernieuwd worden in den geest uws gemoeds, en den nieuwen mensch aandoen, die naar God geschapen is in ware rechtvaardigheid en heiligheid."

En als dezelfde Apostel in Rom. 6 voor immer de vraag beantwoordt, die betrekking heeft tot het blijven in de zonde, en aanwijst, hoe volkomen vreemd dit blijven in de zonde is aan den geheelen geest en het doel onzer verlossing in Christus, dan voert hij het feit aan van onzen dood en van onze opstanding met Jezus, als het onwedersprekelijk bewijs voor onze werkelijke verlossing van zonden, en zegt: „Dat zij verre. Wij, die der zonde gestorven zijn, hoe zullen wij nog in dezelve leven? Of weet gij niet, dat, zoo velen als wij in Christus Jezus gedoopt zijn, wij in Zijnen dood gedoopt zijn? Wij zijn dan met Hem begraven door den doop in den dood, opdat, gelijkerwijs Christus uit de dooden opgewekt is tot de heerlijkheid des Vaders, alzoo ook wij in nieuwigheid des levens wandelen zouden." Hier voegt hij aan toe: „Dit wetende, dat onze oude mensch met Hem gekruisigd is, opdat het lichaam der zonde te niet gedaan worde, omdat wij niet meer de zonde dienen."

Lieve Medechristenen, zijt gij bereid om het getuigenis der Schrift aan te nemen in deze zaak? Dezelfde vragen, die de Kerk in de dagen van Paulus verontrustten, doen dit heden nog; vragen als „zullen wij in de zonde blijven, opdat de genade te meerder worde?" Of wel „doen wij dan de wet te niet door het geloof?" Zal ons antwoord op deze vragen niet het besliste „dat zij verre," van Paulus wezen, als ook de roemtaal, waarmede hij verzekert, „dat wij de

wet bevestigen in plaats van haar te niet te doen?" „Want hetgeen der wet onmogelijk was, dewijl zij door het vleesch krachteloos was, heeft God, Zijnen Zoon zendende in gelijkheid des zondigen vleesches, en dat voor de zonde, de zonde veroordeeld in het vleesch, opdat het recht der wet vervuld zou worden in ons, die niet naar het vleesch wandelen, maar naar den Geest."

Kunnen wij ook maar een enkel oogenblik veronderstellen, dat de heilige God, die de zonde haat in den zondaar, haar in den Christen zou kunnen gedoogen, en dat Hij het plan der verlossing zoodanig saamgesteld zou hebben, dat de van de straf der zonde bevrijde geloovige zich onmogelijk van de macht der zonde bevrijd zou kunnen zien?

Ditzelfde wordt zoo goed uitgedrukt door Dr. Chalmers. „De zonde," zegt hij, „is de smaad, die uit de groote geestelijke huishouding, waar zich de Heere over verblijdt, moet uitgeroeid worden... Het zou inderdaad een vreemd bestuur wezen, indien de zonde den Heere zoo hatelijk ware, dat allen, die haar bedreven hadden, onder den vloek des doods lagen; maar dat het den mensch, die in het nieuwe leven overgegaan is, weer veroorloofd wezen zou, haar te bedrijven; vreemd ware het, zoo 't geen eertijds naar recht het verderf ten gevolge had, nu oogluikend toegestaan werd. Nu de straf opgeheven is, houdt gij het nu voor mogelijk, dat de onveranderlijke God zijnen haat jegens de zonde zoo zeer zou laten varen, dat de mensch, — de verlorene, maar verlost mensche — nu, bij dien nieuwen staat van zaken, volharden mocht in datgene, wat oudtijds hem had vernietigd? God, die zesduizend jaar geleden getoond heeft, dat Hij gerechtigheid lief heeft en ongerechtigheid haat, draagt Hij de gerechtigheid nog niet diezelfde liefde toe, en dienzelfden haat aan de ongerechtigheid?

Ik, die nu de Goddelijke liefde inadem, en voor Gods aangezicht wandel in vrede en in genade, zal ik weer pogingen aanwenden om het monsterachtig verbond tot stand te brengen tusschen een God, die het oogluikend zou aanzien, en een mensch, die in zijn zonden volhardt?

Hoe zullen wij, die zoo even verlost werden van zulk eene ontzettende ramp, volharden in het kwaad, waardoor deze ramp ons overkwam?

Met den beslissenden, met den almachtigen stoot, waardoor

het kruis van Christus den vloek der zonde van ons terugdrong, weert het even zoo zeker de macht en de liefde tot de zonde van ons af."

Maar niet alléén spreekt aldus Dr. Chalmers; vele andere heilige mannen, zoo wel uit zijnen tijd als uit den onze, als ook uit vroegere geslachten, allen stemmen overeen, waar zij getuigen, dat de verlossing, voor ons aan het kruis van Golgotha door onzen Heer Jezus Christus volbracht, niet enkel van de *schuld* der zonde, maar even zoo goed van hare *macht* verlost, want Hij kan volkomenlijk zalig maken degenen, die door Hem tot God gaan.

Een oud schrijver van de 17de eeuw zegt: „Niets is den Heere zóó tegenstrijdig als de zonde, en Hij zal het niet gedoo-gen, dat zij zijn kunstwerk, den mensch, altijd overheersche. Wanneer wij de oneindige almacht Gods gadeslaan in het vernietigen van al wat Hem wederstaat, wie kan dan aannemen, dat de duivel Hem altijd wederstand zal blijven bieden?

„Ik houd het er voor, dat het voor den mensch niet samen gaat, om Christen te zijn, en toch te meenen, dat Christus de eeuwige Zoon van God, wien alle macht in den hemel en op aarde gegeven is, aan zonde en duivel toelaat geweld over hem uit te oefenen.

„Maar, zult gij zeggen, niemand, hoezeer hij zich inspanne, heeft macht om zichzelf te verlossen, en niemand kan leven zonder zondigen. Hierbij zeggen wij Amen.

„Maar komt men ons zeggen, dat, zoo 's Heeren macht ons te hulpe komt om ons uit de zonde te verlossen, de verlossing evenwel niet tot stand komt, dan is het ons onmogelijk ons met deze leer te vereenigen; ik hoop dat het u onmogelijk is.

„Zoudt gij er mede instemmen, indien ik u zeide, dat de Heere Zijne macht hiertoe in het werk stelt, maar dat de duivel Hem in den weg treedt? Dat deze zaak den Heere onmogelijk is, omdat de duivel Hem niet toelaat haar ten uitvoer te brengen? Dat het onmogelijk is, dat iemand van de zonde bevrijd zou worden, omdat de duivel zulk een macht over hem heeft, dat de Heere hem niet uitwerpen kan? Dit is eene ellendige leer, en toch heeft men haar verkondigd! Zij zegt met zoovele woorden, dat ofschoon des Heeren macht tusschen beide treedt, de duivel de zonde

in den mensch op zulk eene wijze heeft ingeplant, dat 's menschen verlossing van haar onmogelijk geworden is. Maar is niet de mensch een schepping van God en kan Hij hem niet herscheppen, en de zonde van hem uitwerpen? Zoo gij zegt: dat de zonde diep in den mensch ingeworteld is, dan stem ik dit toe; maar niet zoo diep is zij in hem ingedrongen of Jezus Christus drong nog dieper door in den grond van 's menschen natuur, zoodat hij het vermogen verwierf om den duivel en zijne werken te niet te doen, en den mensch te herscheppen in ware gerechtigheid en heiligheid. „Wij weten het,” zoo vervolgt hij, „dat, indien onze vrienden als krijgsgevangenen in Turkije of elders verkeerden, wij gaarne eene geldsom zouden betalen voor hunne vrijlating, maar zoo zij in hunne banden bleven verkeerden, zouden wij ons geld immers niet voor hen willen storten. Zou iemand zich niet bedrogen achten, die veel geld betaald had voor hunne vrijlating, waarna zij dan ook volgens het traktaat vrijgelatene gevangenen geheeten werden, maar evenwel hunne ketenen moesten blijven slepen? En tot hoe lang dit? Wel zoo lang als zij leefden.

„Dit heeft betrekking op het lichaam, maar nu spreek ik van de ziel. Christus moet mij tot verlossing worden, en mij van banden bevrijden. Maar ben ik een gevangene?

„Ja, voorwaar, immers hij, die de zonde doet, is een dienst-knecht der zonde, zegt de Heere Jezus. Indien gij gezondigd hebt, zijt gij een dienstknecht der zonde, een slaaf, een gevangene, die verlossing uit zijn banden behoeft. Maar wie zal voor mij den losprijs betalen, want ik ben arm? Ik heb niets, en kan mij zelf niet verlossen; wie wil voor mij betalen? Eén is er, die den prijs voor mij betaald heeft. Dit is eene goede tijding! Nu hoop ik op verlossing uit mijne slavernij. Hoe is zijn naam? Wordt Hij Verlosser genaamd? Nu dan, nu reken ik ook op den zegen mijner verlossing, daarop namelijk, dat ik uit zal gaan uit mijne banden. Maar „neen” zegt men, gij moet nog in de zonden blijven, zoolang als gij leeft. Hoe nu! word ik dan niet verlost? Blijft het nog voortbestaan, dit hart, dat zoo verdorven is, en die verkeerde wil! Zal ik een verlostte heeten en toch niet het geloof bezitten, dat heiligmaking en een reinen wandel werkt? Is het niet mogelijk, de overwinning te behalen over de

zonde, en heerschappij over haar te blijven voeren? Moet de zonde veeleer de overmacht over mij behouden, zoo lang ik leef? Maar welk een verlosser is deze dan toch, of liever welken zegen geniet ik in dit leven van mijne verlossing?"

Dergelijke uittreksels zouden wij van vele andere schrijvers kunnen geven als van Marshall en van Romaine, en zij zouden het bewijs leveren, dat deze leer niet nieuw is in de Kerk, hoewel het tegenwoordige geslacht haar uit het oog heeft verloren. Zij is veelmeer de oude leer, die door alle eeuwen te midden van hun dagelijksch leven de lippen van Gods heiligen met lofliederen vervuld heeft, en nu wordt deze oude leer opnieuw verkondigd, opdat beladene en vermoeide zielen er zich met onuitsprekelijke vreugde in zouden verblijden.

Verwerp deze leer dus niet, lieve lezer, zonder vooraf de Schrift, al biddende, doorzocht te hebben, om te zien of deze dingen waarlijk zoo zijn. Vraagt het den Heer om de oogen uws verstands door Zijnen Geest te openen, opdat gij weten moogt „welke is de uitnemende grootheid Zijner kracht aan ons, die gelooven, naar de werking der sterkte Zijner macht, die Hij gewrocht heeft in Christus Jezus, toen Hij hem uit de dooden opgewekt heeft, en gezet heeft aan Zijne rechterhand in de hoogste hemelen.” En zoo gij bij aanvang een zwak begrip hebt van Zijne macht, leer dan geheel afzien van uw vermogen, en uwe zaak geheel in Zijne hand stellen, vertrouwend dat Hij machtig is u te verlossen. „Als gij zult uittrekken tot den strijd tegen uwe vijanden, en zult zien paarden, en wagenen, een volk meerder dan gij, zoo zult gij voor hen niet vreezen: want de Heere, uw God, is met u, die u uit Egypteland heeft opgevoerd. En het zal geschieden, als gijlieden tot den strijd nadert, zoo zal de priester toetreden, en tot het volk spreken, en tot hen zeggen: Hoort, Israël, gijlieden zijt heden na aan den strijd tegen uwe vijanden, uw harte worde niet week, vreest niet, en beeft niet en verschrikt niet voor hun aangezicht. Want het is de Heere, uw God, die met u gaat, om voor u te strijden, tegen uwe vijanden, om u te verlossen.” Deut. 20, vs. 1—5.

HOOFDSTUK II.

HET HEILGEHEIM NADER OMSCHREVEN.

In het vorige hoofdstuk heb ik getracht het hooger Christelijk leven, of zooals ik het noemen zou, het „leven met Christus verborgen in God” volgens de Schrift te bepalen.

Ik wil dan nu als bewezen aannemen, dat de Schrift den geloovigen, in den Heere Jezus, een leven van blijvende rust en van gedurige overwinning voorhoudt, 't welk zeer ver de lijn der gewone Christelijke ondervinding overschrijdt, en dat wij ons in den Bijbel een Heiland voorgesteld zien, die bekwaam is, ons zoo zeker uit de macht onzer zonden te redden, als Hij ons van de schuld der zonde heeft verlost.

Waar dit verborgen leven eigenlijk in bestaat en in hoe verre het van de gewone christelijke *bevinding* verschilt, is het punt, dat wij nu te overwegen hebben.

Eigenlijk is het eenvoudig onze lasten op den Heer te leggen en Hem onze zaken te laten regelen in plaats van te trachten het zelve te doen.

De meeste christenen zijn den man gelijk, die langs den weg zwoegde en gebukt ging onder een zwaren last, toen een wagen hem inhaalde en de voerman vriendelijk aanbod hem de reis gemakkelijk te maken, welk aanbod met blijdschap werd aangenomen. Gezeten zijnde, bleef de man bukken onder zijn last, die hem op de schouders lag. „Waarom legt gij uw last niet neêr?” vroeg de goedgehartige voerman. „O!” antwoordde de man, „ik voel dat het reeds te veel van u gevergd is om mij te vervoeren, zonder dat ik u ook nog mijn last te dragen zou geven.” Evenzoo blijven christenen, die zich aan de zorg en bewaring van den Heer Jezus hebben overgegeven, menigmaal hun leven lang gebukt gaan onder het gewicht van hun last.

Wanneer ik van lasten spreek, versta ik daaronder alles wat ons hindert, hetzij in het tijdelijke, hetzij in het geestelijke.

In de eerste plaats ons eigen „ik”. De grootste last, dien wij te dragen hebben is ons eigen ik. Onze eigen persoonlijkheid is het moeilijkt te regeeren. Ons eigen dagelijksch bestaan, ons zijn en voelen, onze zwakheden en verleidin-

gen, onze eigenaardige gemoedsgesteldheid, onze inwendige bemoeiingen van allerlei aard, — dit zijn de dingen, die ons ontstemmen en afmatten meer dan iets anders en deze brengen ons het meest in duisternis en in banden. Bij het afleggen van uw lasten is het eerste, waarvan gij u ontdoen moet, u zelven. Gij moet u zelven, met al uwe inwendige gewaarwordingen, met uwe verzoeken, met uw gemoedsgesteldheid, met uw gansche zijn en voelen aan de bewaaring van uw' God overgeven en ze allen daarlaten. Hij begrijpt u en weet met u om te gaan, zoodat gij het aan Hem kunt overlaten. Zeg tot Hem: „Hier ben ik Heer; ik verlaat mij op U. Op allerlei wijzen heb ik getracht mij zelven te vormen tot hetgeen ik weet, dat ik zijn moest, maar 't is mij altijd mislukt. Nu geef ik het aan U over. Maak mij geheel tot Uw eigendom. Werk in mij al het welbehagen van Uw wil. Kneed en vorm mij tot een vat U ter eere, geheiligd en bekwaam tot den dienst des Meesters, tot elk goed werk wel toe bereid.” Daar moet gij u dan aan houden, u zelven gedurig en geheel aan God toevertrouwende.

Vervolgens moet gij elken anderen last afleggen: uwe gezondheid, uw goeden naam „uwen christelijken arbeid,” uwe huizen, uwe kinderen, uwe dienstboden. in één woord, alles wat u, 't zij in- of uitwendig, aangaat.

De christenen vertrouwen wel altijd de eeuwige belangen hunner ziel aan den Heer, omdat zij weten, zonder er een oogenblik aan te twifelen, dat zij daar zelf niet voor zorgen kunnen; maar de dingen van dit tijdelijke leven nemen zij voor hunne eigene rekening en zoeken die in eigen kracht te dragen, mogelijk wel met het denkbeeld, zonder het te willen bekennen, dat het heel veel is om van den Heer te vragen, dat Hij hen drage zonder daarenboven van Hem te begeeren, dat Hij ook hunne lasten op zich neme.

Ik heb eene Christelijke dame gekend, die een zeer zwaren last te dragen had.

Zij kon er niet van slapen noch eten, en liep gevaar hare gezondheid er onder te verliezen. Op zekeren dag, toen die last haar bijzonder zwaar was, viel haar aandacht op een klein traktaatje, dat naast haar op de tafel lag. Het had tot opschrift: „Hanna's geloof.” Dit opschrift lokte haar uit om het blaadje op te nemen en zij ving aan het te lezen,

weinig vermoedende, dat het eene geheele omkeering in haar gemoedsbestaan zou te weeg brengen. 't Was de geschiedenis van eene arme vrouw, die steeds overwinnend een buitengewoon smartvol leven was doorgeleid geworden. Op zekeren dag vertelde zij hare levensgeschiedenis aan iemand, die haar uit liefde was komen bezoeken. Toen zij gedaan had met spreken zeide de vreemde met blijkbaar gevoel: „O Hanna, ik weet niet, hoe gij zoo veel leed hebt kunnen dragen?”

„Ik droeg het niet,” was terstond het antwoord. „de Heer droeg het voor mij.” „Ja,” zeide de bezoeker toen, „dit is de ware weg. Men moet zijne zorgen tot den Heer brengen.” „Ja,” antwoordde Hanna, „maar wij moeten meer doen dan dat; wij moeten ze dáár *laten*. De meeste menschen,” vervolgde zij, „gaan wel met hunne zorgen tot den Heer, maar nemen die weêr met zich meê en zijn dan even vermoeid en ongelukkig als ooit te voren. Doch ik neem de mijne en ik laat die bij Hem en ik kom terug en vergeet ze; keert de kommer weêr, dan breng ik dien op nieuw tot Hem; dit herhaal ik zoo dikwijls, tot dat ik eindelijk vergeet, dat ik eenig leed heb en ik volkomen vrede smaak.” Mijne vriendin was zeer getroffen door dit voorbeeld en besloot het na te volgen. De omstandigheden van haar leven kon zij niet veranderen, maar zij bracht die voor den Heer en gaf ze in Zijne handen over in het geloof, dat Hij die van haar overnam, waarna zij al de verantwoordelijkheid, al de zorg en angst er van aan Hem overliet. Zoo dikwijls de bekommernis terugkeerde bracht zij ze weêr weg: het gevolg hiervan was, dat, hoewel de omstandigheden onveranderd bleven, hare ziel te midden van deze volkomen rust en vrede had. Zij ervoer, dat zij het heilgeheim gevonden had en van dat oogenblik af aan trachtte zij nimmer meer hare lasten zelve te dragen noch iets in haar lot te besturen.

Dit geheim, dat haar zoo doeltreffend bleek te zijn ten opzichte harer uiterlijke belangen, bevond zij nog veel voortreffelijker bij de toepassing op haar inwendig bestaan, dat eigenlijk nog veel moeilijker te leiden was. Zij gaf zich geheel over aan den Heer met al wat zij was en al wat zij had, en in het geloof, dat Hij op zich nam, hetgeen zij Hem toebetrouwde, morde en klaagde zij niet langer en haar

leven werd glanzend door de vreugde van Hem toe te behooren. Dit is „het hooger christelijk leven!” Het geheim, 't welk zij gevonden had, was zeer eenvoudig — alleen dit, dat het mogelijk is, dit bevel van God op te volgen: „Wees in geen ding bezorgd; maar laat uwe begeerten in alles, met bidden en danken bekend worden bij God,” en dat de gehoorzaamheid aan dit bevel de vervulling dezer belofte tengevolge heeft „de vrede Gods, die alle verstand te boven gaat zal uw hart en uwe zinnen bewaren door Christus Jezus.”

Er is veel te zeggen van dit leven, dat met Christus verborgen is in God, vele bijzonderheden te vermelden van hetgeen Jezus doet voor hen, die zich alzoo aan Hem overgeven: maar het wezen der zaak is hier gegeven. De ziel die dit geheim gevat heeft, houdt den sleutel, waarmee het gansche schathuis des Heeren ontsloten kan worden.

En nu vertrouw ik, dat ik u hongerig gemaakt heb naar dat gezegende leven. Zoudt gij niet wenschen van uwe lasten ontheven te worden? Verlangt gij niet het bestuur over uw onregeerbaar „ik” over te leggen in handen van Een, die bekwaam is u te besturen en te vormen? Zijt gij niet vermoeid en beladen, en lacht de rust, waarvan ik spreek, u niet vriendelijk toe?

Herinnert gij u het heerlijk gevoel, waarmee gij wel eens des nachts naar bed zijt gegaan, na een dag van groote inspanning en zware vermoeienis? Hoe heerlijk was 't gevoel van uitspanning, van de geheele overgave des lichaams aan rust en gemak. De spanning van den dag hield voor eenige uren op. Hoofd en hart kwamen tot rust.

Gij mocht u onbezorgd op uw bed uitstrekken, zonder vrees, dat het u niet dragen kon. Gij rusttet!

Veronderstel, dat gij getwijfeld hadt aan de sterkte van uw bed en dat gij in vrees verkeerd hadt van ieder oogenblik te zullen doorzakken en op den vloer terecht komen; zoudt gij dan gerust hebben? Zou dan niet elke spier gespannen zijn geweest door vruchteloze pogingen om u op te houden en zou de afmatting daarna niet grooter zijn geweest dan zoo gij u in 't geheel niet te bed begeven hadt?

Laat deze vergelijking dienen om u te leeren, wat het zegt, op den Heer te vertrouwen. Laat uwe ziel in Hem hare rust zoeken, gelijk uw lichaam dat des nachts op uwe

legerstede doet. Ontbindt elken band en leg af allen last. Geef u zelve over aan uwe behoefte naar rust en gemak, in de zekerheid, dat wanneer Hij u ondersteunt, gij in volkomen veiligheid zijt.

Van uwen kant hebt gij eenvoudig te berusten; van Zijnen kant heeft Hij u staande te houden, en Hij kan niet wankelen.

Neem eene andere gelijkenis, door den Heer zelf gebezigd — die van 't kind. „En Jezus een kindeken genomen hebbende, zette dat in 't midden van hen en zeide: „Waarlijk, ik zeg u, indien gij u niet bekeert en wordt gelijk de kinderen, gij zult in het koninkrijk der hemelen niet ingaan.” Wat is het eigenaardige van een klein kind, hoe doet het? Het leeft in 't geloof en zijn voornaamste karaktertrek is onbezorgdheid. Zijn leven is eene aaneenschakeling van vertrouwen van het eene einde des jaars tot het andere. Het vertrouwt zijne ouders, het vertrouwt zijne verzorgers, het vertrouwt zijne leermeesters, het vertrouwt zelfs menschen, die geen vertrouwen waard zijn; en dit alles van wege de vrouwelijkheid zijner natuur.

Aan zijn vertrouwen wordt volkomen beantwoord. Het kind zorgt in niets voor zich zelve en toch wordt er in alles voor hem gezorgd. Het denkt niet aan den dag van morgen, het maakt geene plannen, en toch is zijn leven voor hem afgebakend dag bij dag en uur bij uur. Het gaat zijns vaders huis in en uit met eene onuitsprekelijke gemakkelijheid, geniet er al het goede, zonder er een cent voor uit te geven. Pestilentie mag de straten zijner stad doortrekken, hij let er niet op. Hongersnood, vuur en zwaard mogen rondom het kind woeden, het blijft in volkomen gerustheid zich op de teedere zorgen zijns vaders verlaten. Het kind leeft in het tegenwoordige en ontvangt het noodige uit zijns vaders hand, zooals die het hem dag bij dag toedeelt.

Ik bevond mij eens bij aanzienlijke lieden, die slechts een eenig, aangenomen kind hadden, aan hetwelk al de liefde en teederheid, waarvoor een menschenhart vatbaar is, besteed werd. Als ik dit kind gadesloeg hoe het uit- en inliep met de vroolijheid en onbezorgdheid der kindschheid, dacht ik: welk een treffend beeld is dit kind van de wonderbare verhouding van kinderen in het huis van onzen hemelschen

Vader. Ik zeide tot mij zelve: Indien reeds het liefdevolle hart van hen, die haar verzorgen, zou kunnen gegriefd worden, wanneer dit meisje in eenig opzicht mocht gaan vreezen, dat het haar in het vervolg aan iets zou kunnen ontbreken, hoeveel te meer moet het hart des hemelschen Vaders, dat vol teedere liefde vervuld is jegens ons, gegriefd worden wanneer Zijne kinderen zoo bezorgd zijn, en ik begreep, waarom de Heer ons zoo nadrukkelijk gezegd heeft: „zijt niet bezorgd voor u zelve.”

Wie worden in elk huisgezin het best verzorgd? Zijn het niet de kleine kinderen? En krijgt niet de zuigeling, het meest hulpbehoevende wicht, het grootste deel der zorgen? Zooals een schrijver onlangs zeide: het kleine kind „werkt niet en spint niet en toch is het gevoed, en gekleed, en bemind en gevierd meer dan eenig ander wezen.”

Dit leven des geloofs, waarvan ik spreek, bestaat juist hierin — een kind te zijn in het huis des Vaders; en waar dit bestaat, daar wordt elke vermoeide en beladene ziel tot rust gebracht. Laat de vrijmoedigheid en het kinderlijk vertrouwen, die uw hart zoo zeer innemen, wanneer gij die in uwe kleinen opmerkt, u leeren, hoedanig gij tegenover God behoort te zijn en, uw lot dan in zijne handen stellende, zult gij ondervinden, dat de vrede Gods, die alle verstand te boven gaat, uw hart en uwe zinnen zal bewaren in Christus Jezus.”

„Vertrouw op den Heer en doe het goede, zoo zult gij wonen in het land en gij zult verzadigd worden.”

„Verlustig u alzoo in den Heer en Hij zal u de begeerte uws harten geven.”

„Wentel uwen weg op den Heer; Vertrouw alzoo op Hem en Hij zal het maken.”

„En Hij zal uwe gerechtigheid doen voortkomen als het licht en uw oordeel als den vollen dag.”

„Rust in den Heer en verwacht Hem met geduld.”

„En het werk der gerechtigheid zal vrede zijn — en Mijn volk zal in vrede wonen en in eene vaste woonstede en in stille rustplaatsen.”

HOOFDSTUK III.

HOE MEN DEEL VERKRIJGT AAN HET HEILGEHEIM.

Wij hebben getracht de vraag te beantwoorden of de ervaringen van dit leven van volkomene overgave, schriftuurlijk waren, wij hebben ook eenigermate verklaard, wat dit leven is; onze volgende stap is dus, dat wij verklaren, hoe dit leven bereikt en verwezenlijkt wordt.

En in de eerste plaats word ik gedwongen te zeggen, dat dit gezegende leven niet beschouwd moet worden als iets, dat wij zelf bereiken, maar als eene gave. Wij kunnen het niet verdienen, wij kunnen er niet naar opklimmen; wij kunnen er slechts om vragen en wij kunnen het ontvangen. Het is de gave Gods in Christus Jezus. En waar het eene gave geldt, heeft hij, die ontvangt, slechts aan te nemen. — Nimmer zeggen wij van eene gave: „Zie eens, wat ik heb verworven” om zóó onze eigene bekwaamheid te verheffen; maar wij zeggen: „Zie, wat mij gegeven werd,” en wij be-roemen ons in de liefde, den rijkdom en de edelmoedigheid van den gever. — In onze verlossing is alles gave. Van het begin tot het einde is God gever, en zijn wij ontvangers en niet aan hen, die groote dingen doen, worden de rijkste beloften geschonken, maar aan hen, die de „volheid der genade, en de gaven der rechtvaardigmaking,” ontvangen. Opdat wij dit inwendige leven dus naar eigene ervaring in zouden gaan, moet de ziel daartoe in een ontvankelijken toestand verkeer, en ten volle het feit erkennen, dat dit leven Gods gave is in Christus Jezus, en dat het niet verkregen kan worden door eenig eigen werk, noch door eigene inspanning. — Door middel van deze erkenning vereenvoudigen wij de vraag grootelijks; want nu schiet ons maar één punt ter beschouwing meer over; namelijk aan wie de Heere Zijne gaven schenkt, en hoe zij ze hebben te ontvangen? Op deze vraag wensch ik kortweg dit te antwoorden, dat de Heer Zijne gaven alleen schenkt aan de Hem volkomen toegewijde ziel, en dat deze ze zich door het geloof toeëigent.

De toewijding is het eerste punt. Zij is niet een voorschrift der wet, ook wordt niet door haar een zegen gekocht of

verdiend, maar deze toewijding is onmisbaar om de bezwaren uit den weg te ruimen en de Heer in de mogelijkheid te stellen om dit leven mede te deelen. — Zal uit eene klomp kleiaarde een sierlijk voorwerp gevormd worden, dan moet het onbeweeglijk liggen in de hand van den pottbakker. En zal uit eene ziel een vat gevormd worden Gode ter eer, geheiligd, toebereid tot 's Heeren dienst en tot ieder goed werk, dan moet ook deze ziel zich den Heere geheel overgeven, en stil liggen in Zijne hand. Deze zaak is onwederlegbaar.

Eens deed ik eene poging om dit duidelijk te maken aan een geneesheer, die aan het hoofd van een groot gasthuis stond. Maar hij scheen niet te kunnen vatten, wat toewijding beteekent, en evenmin de noodzakelijkheid, die daartoe bestaat. Eindelijk sprak ik tot hem: „Veronderstel, dat gij, rondwandelende onder uwe kranken, een man ontmoet, die u ernstig smeekte, hem onder uwe bijzonder nauwlettende behandeling te nemen, maar die tevens weigerde om al de verschillende kenteekenen zijner krankheid mede te deelen, of alle de door u voorgeschreven middelen te gebruiken, en toch tot u zeide: „Ik ben bereid om uwe voorschriften tot op zekere hoogte op te volgen, zóó ver als mijn verstand er zich mede vereenigen kan, maar in sommige opzichten wensch ik voor mij zelve te oordeelen, en naar eigen inzicht te handelen.” — Wat zoudt gij in dergelijk geval doen? vroeg ik. — „Wat ik doen zou?” sprak hij verontwaardigd, „dien man zou ik spoedig aan zich zelf overlaten. Want ik zou immers niets met hem kunnen aanvangen, tenzij hij zich geheel aan mij toevertrouwde, en mijne voorschriften onvoorwaardelijk gehoorzaamde.” „Dus,” hernam ik, „is het de eisch, dat men den geneesheer gehoorzame, opdat hij hoop moge voeden den kranke te behouden?” — „Dit is de onvoorwaardelijke eisch,” antwoordde hij met zelfvertrouwen. „Welnu,” hernam ik, „en deze eisch is niets anders dan toewijding, wij hebben onze geheele zaak onvoorwaardelijk in 's Heeren hand te stellen, en Zijne voorschriften behooren stiptelijk door ons nagekomen te worden.” „Nu vat ik het,” riep hij uit, „nu vat ik het! Ook zal ik het doen. Van nu af aan zal de Heer met mij doen, wat Hem behaagt.”

Het woord „overgave” drukt wellicht naar sommiger mee-

ning dit denkbeeld nog beter uit. Maar welk woord ook door ons gebruikt worde, we bedoelen de volkomene overgave van geheel ons wezen aan God — geest, ziel en lichaam, zóó geheel onder zijne leiding geplaatst, dat Hij er mede doen kan, al wat Hem behaagt. — We bedoelen, dat de taal onzes harten onder alle omstandigheden, met het oog op iedere handeling deze behoort te zijn: „Uw wil geschiede.” — Wij bedoelen het opofferen van alle eigene vrije keuze. Wij bedoelen een leven van volkomene gehoorzaamheid.

Dit moge hard toeschijnen aan de ziel, die onbekend is met den Heere, maar voor die Hem kennen, is dit het zaligst leven, het leven vol vrede. Hij is onze Vader, en heeft ons lief, en weet wat ons het nuttigste is en daarom verstaan wij, dat Zijn wil ons onder alle omstandigheden het meest ten zegen wezen moet. Ik begrijp mij niet, hoe het den Satan gelukt is om de oogen der Kerk met betrekking tot dit feit, aldus te verblinden. Maar inderdaad het heeft er den schijn van, alsof 's Heeren eigen kinderen meer bevreesd waren voor Zijnen wil dan voor eenige andere omstandigheid des levens — en toch heeft Zijn liefdevolle wil enkel teederheid en goedertierenheden in den zin, met onuitsprekelijke groote zegeningen voor hunne zielen! Kon ik maar een ieder doen inzien, hoe onpeilbaar diep de liefde van 's Heeren wil is. — De hemel is een oord van onuitsprekelijke zaligheid, omdat Gods wil aldaar in volmaaktheid betracht wordt, en ons leven heeft reeds deel aan de zaligheid, naarmate de wil des Heeren meer volmaakt gevolgd wordt. Hij heeft *ons lief*, en de wil van Hem, die lief heeft, brengt altijd zegen over het voorwerp der liefde.

Sommigen onzer weten bij ervaring wat beminnen is, als ook dat, zoo zij naar wensch konden handelen, het voorwerp hunner liefde met zegeningen overstroomd zou worden. Al wat het leven zoet, lieflijk en aangenaam maakt zou door ons met kwistige hand over hen uitgestort worden, zoo wij slechts onzen wensch voor hen ten uitvoer konden brengen. Daar dit nu de wijze is, waarop wij liefhebben, hoeveel te meer is dit met den Heer het geval, die de *liefde* zelf is. Zoo wij slechts één blik konden werpen in de peillooze diepte zijner liefde, zouden onze harten zijnen wil juichende te gemoet gaan, en dien wil omhelzen als onzen meest kostbaren schat.

Dan zouden wij ons in eene verrukking van dankbare blijdschap aan dien wil overgeven, en deze overgave als ons grootste voorrecht beschouwen. Vele Christenen meenen inderdaad dat hun Hemelsche Vader hen neêrslachtig maken wil door hen van al hunne zegeningen te berooven; zij beelden zich in, dat zij Hem beletten zullen dit te doen door zich vast te klemmen aan hunne afgoden. Ik schaam mij bijna de woorden, die ik hier nederschrijf, en toch moeten wij eene dwaling onder de oogen zien, die honderden van levens ellendig maakt. — Een geloovige dame, die deze gewaarwording kende, klaagde eens aan eene vriendin, dat zij het onmogelijk vond te zeggen: „Uw wille geschiede;” ook beefde zij voor deze bede terug. Zij was de moeder van een eenig kind, een zoontje, dat erfgenaam was van een groot vermogen, en tevens de afgod haars harten. Nadat zij hare bezwaren ten volle uitgesproken had, zeide hare vriendin: „Veronderstel, dat uwe kleine Karel morgen naar u toe kwam loopen, zeggende: „Moeder, nu ben ik besloten om mij voortaan geheel, in alles, wat gij met mij voorhebt, naar uwen wil te voegen. Ik verlang u altijd te gehoorzamen, en alles te doen, wat gij voor mij goedkeurt. Ik weet, dat gij mij lief hebt, en aan uwe liefde zal ik mij geheel toevertrouwen.”

Welke gewaarwording zou u nu jegens uw kind bezielen? Zoudt gij in uw hart spreken: „welnu, nu zie ik mij in de gelegenheid Karel ongelukkig te maken? Ik ga hem van zijn vermaken berooven en 't leven hem bitter maken? Ik zal hem dwingen om te doen, wat hem moeilijk valt, en hem allerhande lastige bevelen geven?” — „Wel neen, zeker niet!” riep de moeder met verontwaardiging, „gij weet, dat ik aldus niet zou kunnen handelen. Gij weet, dat ik hem aan mijn hart zou sluiten, en met kussen zou overladen, en dat ik mij zou beijveren om zijn leven zoo lieflijk mogelijk te maken.” — „Zijt gij dan teederder en liefdevoller dan de Heer?” vroeg hare vriendin. „Ach! neen,” was het antwoord. „Nu zie ik mijne vergissing in en ik hoop voortaan even onbeschroomd het woord: „Uw wille geschiede,” jegens mijn Hemelschen Vader uit te spreken, als mijn kleine Karel het tegen mij kan zeggen.” — Voor 't hart is de aanbiddelijke wil van God zoeter dan gezondheid, vrienden, geld, gemak of voorspoed.

Die wil verspreidt een lichtglans in het duisterste uur, en een straal van zonlicht over het droevigste pad. Want Hij regeert over alles, en zal alles ten beste leiden. Voorzeker houd ik u niet anders dan een heerlijk voorrecht voor, wanneer ik u zeg, dat de eerste schrede, die gij te doen hebt, die van geheele toewijding is, zoo gij dat leven zult ingaan, dat met Christus verborgen is in God. Het zou mij leed doen, indien gij het voor een hard en gestreng gebod hieldt. Gij moet het met blijdschap, met dankbaarheid en met ingenomenheid volbrengen. Ga voort en blijf deze toewijding, gelijk ik haar noemde, als uw voorrecht beschouwen, en ik geef u deze verzekering, die ik bij ervaring verkregen heb, dat gij dit leven het zaligste noemen zult, dat gij hadt kunnen ingaan.

Daarop volgt het geloof. Geloof is een onmisbaar beginsel, waar het er op aan komt zich eene gave toe te eigenen; want hoe bereid onze vrienden wezen mogen om ons iets te schenken, zoo is dit voorwerp eerst het onze geworden, wanneer wij ook *gelooven*, dat het ons geschonken is, en het daarom het onze noemen.

Dit geldt vooral de zuiver-geestelijke gaven. Wij kunnen iemands onbegrensde liefde bezitten, maar eerst dan behoort deze liefde ons inderdaad toe, wanneer wij ook *gelooven*, dat wij bemind worden. Ik veronderstel, dat de meeste Christenen deze waarheid begrijpen, dáár waar het de vergeving hunner zonde geldt. Zij weten, dat schuldvergifenis door den Heere Jezus hun eeuwig had kunnen gepredikt worden, zonder dat zij ooit hun deel zou geworden zijn totdat zij geloof aan deze prediking wilden hechten en deze schuldvergifenis voor zichzelf afsmeekten. Maar wanneer het nu ernst wordt om het Christelijk leven te beleven, dan verliezen zij dit beginsel uit het oog, en meenen dat zij, eenmaal verlost door het geloof, nu te leven hebben door de werken en door hunne eigene pogingen; en in plaats van in het *ontvangen* te volharden, beginnen zij nu te *werken*. Van daar dat onze getuigenis hun onbegrijpelijk wordt, dat het leven met Christus verborgen in God door het geloof moet ingegeven worden. En toch wordt het ons duidelijk aangezegd, „dat, gelijk wij den Heere Jezus aangenomen hebben, wij alzo ook in Hem hebben te wandelen. Wij ont-

vangen Hem door het geloof, en alléén door het geloof, en zoo hebben wij ook met Hem te wandelen door het geloof en alléén door het geloof. En het geloof, door hetwelk wij in dit verborgen leven ingaan, is geheel hetzelfde geloof, als waardoor wij overgebracht werden uit het koninkrijk van den Satan in dat van den Zoon van Gods liefde; alléén slaat dit geloof eene andere richting in. Vroeger geloofden wij, dat Jezus onze Zaligmaker was van de schuld der zonde, en ons geschiedde naar ons geloof. Nu hebben wij aan te nemen, dat Hij onze Verlosser van de macht der zonde is en ook nu zal ons geschieden naar ons geloof. — Toen stelden wij ons vertrouwen in Hem met betrekking tot onze rechtvaardigmaking, en Hij schonk haar ons; nu hebben wij weder ons vertrouwen in Hem te stellen met betrekking tot onze heiligmaking, en nu zal Hij deze ons ook schenken. Toen namen wij Hem als verlosser aan van de toekomstige straf der zonde; nu hebben wij Hem aan te nemen als verlosser van de tegenwoordige banden der zonde. Toen was Hij onze plaatsvervanger, nu moet Hij ons leven wezen. Toen hief Hij ons op uit den afgrond, nu wil Hij ons met Hem doen zitten in de hemelsche plaatsen.

Hiermede bedoel ik, dat dit alles zelf ondervonden en in beoefening gebracht moet worden. Volgens Gods Woord weet ik, dat iedere geloovige in het bezit van al zijn voorrechten is, van af het oogenblik zijner wedergeboorte. Maar naar zijne ondervinding te oordeelen heeft hij niets, tot dat hij het zich toeëigent door het geloof. „Alle plaats, waarop ulieder voetzool treden zal, heb Ik u gegeven.” God heeft ons „gezegend met alle geestelijke zegening in den hemel in Christus;” maar zoo lang wij in het geloof den voet niet op deze zegeningen zetten, worden zij de onze niet werkelijk. „Naar ons geloof,” is de beperking, die hier voortdurend tot regel verstrekt. Maar dit geloof, waarvan ik spreek, moet het geloof van het oogenblik zelf wezen. Wij kunnen niet een soort van toekomstig geloof hebben, dat iets beteekent. Iemand kan eeuwig gelooven, dat zijne zonden op zekeren toekomenden tijd vergeven zullen worden en toch nooit tot bekeering komen. — Hij moet tot het geloof, dat het oogenblik zelf geldt, gebracht worden, en moet kunnen zeggen: „Nu zijn mij mijne zonden vergeven.” Eer het zóó ver met

hem komt, heeft hij geene kennis aan het nieuwe leven. En evenzoo kan geen geloof, dat naar de toekomst uitziет om verlossing van de macht der zonden, ooit eene ziel binnen leiden in het leven, dat wij beschrijven. Satan verblijdt zich in een geloof, dat op de toekomst ziet, want hij weet, dat het onmachtig is om iets degelijks tot stand te brengen. Maar hij heeft en vliedt, zoodra de geloovige om bevrijding in het tegenwoordig oogenblik smeekt en dan ook op bevrijding van 's Boozen macht reKent. Hieruit kunnen wij, tot hetgeen volgt, besluiten.

Opdat men inga in dit gezegend leven van rust en van overwinning, behooren twee stappen gedaan te worden. De eerste stap is, geheele zelfovergave; de tweede, een volkomen geloof. Het doet er niet toe, hoe ingewikkeld uwe persoonlijke ervaringen wezen mogen, het doet er niet toe van hoedanigen aard uw moeielijkheden, uwe omgeving, uwe plaats op maatschappelijk gebied zijn; deze beide schreden moet gij doen, en zoo gij ze met volle beslistheid doet, en er moedig in volhardt, dan brengen zij u ongetwijfeld vroeger of later in de groene weiden en stille wateren van dit hooger Christelijk leven. Wees er van overtuigd. En zoo gij iedere andere beschouwing laat varen, en uw aandacht uitsluitend wijdt aan deze beide punten en hieromtrent tot helderheid en zekerheid zijt gekomen, dan zult gij voorspoedig toenemen, en nog eer gij het voor mogelijk houdt, zal uwe ziel de haven bereiken, waarnaar zij verlangend uitziет.

Zal ik u den weg, dien gij trapsgewijs te gaan hebt, nogmaals voorhouden opdat gij u niet vergissen moogt? — Gij zijt een kind van God, en verlangt Hem welgevallig te zijn. Gij hebt uw' dierbaren Zaligmaker lief; en de zonde in u, die Hem bedroeft, maakt u moede en mismoedig. Gij zucht er naar, om verlost te worden van de kracht dier zonde. Maar al wat gij tot hertoe aangewend hebt, heeft u niet kunnen verlossen; en nu, schier wanhopend, vraagt gij of het waar kan wezen, wat deze gelukkige menschen getuigen, dat Jezus inderdaad gewillig en machtig is om u te verlossen. Voorwaar, in het diepst uwer ziel weet gij, dat Hij dit is. Gij weet, dat het doel, dat Hem op aarde ge-

bracht heeft juist dit was, dat Hij u verlossen wilde uit de hand van al uwe vijanden. Verlaat u dan op Hem, stel uwe zaak met volkomen zelfovergave in Zijne handen, en geloof, dat Hij haar aanvaardt; en beroep u op Hem, wetende, wie Hij is en wat Hij beloofd heeft, opdat Hij u nu zonder uitsstel volkomen zalig make.

Even gelijk gij vroeger geloofdet, dat Hij u van de schuld der zonde verlost, omdat Hij u hiervan verzekerde in Zijn Woord, zoo neem nu aan, dat Hij u verlost van de macht der zonde omdat Hij u ook hiervan de verzekering geeft. Laat uw geloof bezit nemen van een nieuw vermogen, dat het in Christus heeft ontdekt. Gij schonkt uw vertrouwen aan uwen stervenden zaligmaker, vertrouw Hem nu als den voor u levende. Evenzeer als Hij gekomen is, om u te verlossen van toekomstige straf, zoo kwam Hij ook, om u te bevrijden van de banden van het oogenblik. Zoo waar als Hij kwam om uwe striemen voor u te dragen, zoo kwam Hij ook om uw leven voor u te leven. Gij zijt geheel machteloos zoo wel voor het een als voor het ander. Gij zoudt even zoo goed voor uwe zonden hebben kunnen boeten, als dat gij nu bij machte wezen zoudt om de ware heiligmaking zelf in beoefening te brengen. Jezus, en Jezus alléén, moet beide voor u doen, en in beide gevallen is het alléén maar uwe taak, *om Hem de zaak in handen te geven, en dan te gelooven, dat Hij haar volbrengt.*

Eene dame, die nu ver gevorderd is in dit leven van zelfovergave, sprak, toen zij nog in groote duisternis en onzekerheid verkeerde, omtrent de wijze, hoe zij dit leven zou ingaan, tot den vriend, die haar licht zocht te geven: „Gijlieden zegt allen, „geef u over en vertrouw — geef u over en vertrouw” — maar ik weet niet op welke wijs ik het doen zal. Spreek u zelf eens overluid uit, opdat ik wete hoe en wat gij doet.”

Zal ik het overluid voor u doen?

„Heere Jezus! ik geloof, dat Gij machtig zijt en ook gewillig om mij te verlossen van alle de zorgen, de onrust en de banden van mijn Christelijk leven. Ik geloof, dat Gij stierft om mij te bevrijden, en dit niet alléén voor de toekomst, maar ook in ditzelfde oogenblik en aan deze plaats. Ik geloof, dat Gij sterker zijt dan de Booze, en dat Gij mij bewaren kunt, ook mij, in mijne groote zwakte, opdat ik niet in zijne strikken valle of hem een gewillig oor leene.

Van nu aan Heer, ga ik mijn vertrouwen op U stellen, om door U bewaard te worden.

„Ik heb getracht mij zelf te bewaren, maar ik heb gestruikeld. Ik ben geheel hulpeloos. Daarom wil ik nu op U vertrouwen. Ik geef mijzelf aan U. Ik houd geen deel van mijzelf terug. Ik nader tot U met lichaam, ziel en geest, opdat Gij deze zoo hervormen moogt, als Uwe liefde en Uwe wijsheid het begeeren. En nu, ik *ben* de Uwe. Ik geloof, dat Gij aanneemt hetgeen ik U aanbied, ik geloof, dat Gij bezit genomen hebt van dit arme, zwakke en dwaze hart, en dat Gij reeds in dit zelfde oogenblik aangevangen hebt, in mij te werken het willen van Uwen wil en het doen van Uw welbehagen!”

Vreest gij nu het doen van dezen stap? Is u dit te plotseling, te veel eenen sprong in het duister gelijk? Weet gij niet, dat de geloofssprong slechts schijnbaar in het ijle lucht-ruim geschiedt, maar in werkelijkheid den voet brengt op de rots der eeuwen? Indien gij ooit dit heerlijk land, vloeiende van melk en honig, wilt ingaan, dan moet gij vroeger of later uwe voeten zetten in de stroomende wateren, want er is geen ander pad. En dit zonder uitstel te doen kan u maanden en zelfs jaren van droefheid en van teleurstelling besparen. Hoor het woord des Heeren: — „Heb Ik u niet geboden: zijt sterk en hebt goeden moed, en vreest niet, en verschrikt niet voor hun aangezicht: want het is de Heere, uw God, die met u gaat; Hij zal u niet begeven noch u verlaten.”

HOOFDSTUK IV.

BEZWAREN, BETREFFENDE DE GEHEELE OVERGAVE.

Van groot gewicht is het, dat christenen niet onbekend zijn met de listen des Satans; want hij staat gereed om elke schrede, die de ziel voorwaarts zou doen, te beletten. Vooral is hij dáár werkzaam, waar hij ziet, dat een honger en dorst naar gerechtigheid ontwaakt, met een geest van ernstig onderzoek naar al de volheid, die er voor hen is in Christus Jezus.

Een der eerste bezwaren. die hij voor zulk een opwerpt, geldt het punt der overgave. Hem, die naar heiligheid dorst, wordt gepredikt, dat hij zich moet toewijden, en hiernaar streeft hij. Maar tevens ontmoet hij een bezwaar. Hij meent het gedaan te hebben, maar *gevoelt* zich niet veel veranderd van 't geen hij vroeger was, alles komt hem ongeveer hetzelfde voor, en toch had men hem geveleid met de hoop, dat dit wel het geval zoude wezen; hij is diep teleurgesteld, en vraagt mismoedig: „Hoe kan ik het dan met zekerheid weten, dat ik mij den Heer heb overgegeven?”

De groote list des Satans, waarmee hij eene ziel te gemoet treedt, die in dezen tweestrijd gewikkeld is, de list, die hij bij geen enkele gelegenheid verzuimt te gebruiken, en die hij dikwerf met kennelijk voordeel aanwendt, is die met betrekking tot het gevoel. De ziel wil niet aan hare toewijding gelooven, tot dat zij er het gevoel van geniet; en daar zij niet *gevoelt*, dat de Heer haar aangenomen heeft, kan ze ook niet gelooven, dat Hij het deed. Zooals het zoo vaak geschiedt, plaatst zij het gevoel vóór het geloof. Maar 's Heeren onveranderlijke wet plaatst het geloof op de eerste en het gevoel op de tweede plaats, Hij doet dit overal; wij verzetten ons tegen het onverzettelijke, wanneer we hierin verandering trachten te brengen.

De eenige wijze dus, waarop we deze list des Satans met betrekking tot onze toewijding kunnen vrijdelen is deze: door des Heeren zijde te kiezen en even als Hij ook het geloof te plaatsen vóór het gevoel. Geef u zelven beslist en geheel aan den Heer over, naar het licht, dat gij op dit oogenblik bezit, met de bede dat de Heilige Geest u al datgene in uw hart en leven moge aantoonen, wat God wederstaat. — Toont Hij u het een of ander aan, offer dat den Heere oogenblikkelijk op met de bede: „Uw wille geschiede.” Toont Hij u niets aan, geloof dan ook, dat ge Hem alles toegewijd hebt. Dan zijt gij verplicht te gelooven, dat Hij u aanneemt. Bepaald moet gij er niet op wachten dat gij *gevoelt*, dat gij u zelf gegeven hebt, of wel dat Hij u genomen heeft. Gij hebt dit slechts te gelooven, en er dan op te bouwen, dat het geschied is.

Indien gij een landgoed aan een vriend wildet geven, dan zoudt gij dit door het geloof hebben te geven, en hij zou

het in 't geloof hebben aan te nemen. Een landgoed is niet een voorwerp, dat in de hand genomen en een ander kan worden overgereikt; het weggeven en het aannemen er van is een zedelijke handeling, een daad van geloof. Nu, zoogij op den éénen dag een landgoed aan een vriend gegeven hadt, en dan zoudt heengaan met het te betwijfelen, of gij het inderdaad wel hadt gegeven, en of hij het werkelijk aangenomen had, en als zijn eigendom kon beschouwen, en gij in dezen twijfel het noodig zoudt keuren, om den volgenden dag weer naar hem toe te gaan om deze gift te vernieuwen; en op den derden dag zou u weder dergelijke onzekerheid kwellen, en gij zoudt weer uwe gift gaan vernieuwen; en ook den vierden dag, en zoo dagen, maanden en jaren hetzelfde herhalen, wat zou uw vriend hiervan denken en hoe zou het in uw eigen gemoed gesteld zijn met betrekking tot deze zaak? Uw vriend zou het voorzeker in twijfel gaan trekken of gij hem ooit het goed had willen schenken, en gij zelf zoudt geheel in onzekerheid verkeereren of het goed nu hem of wel u toebehoorde.

Hebt gij nu, waar het de zaak der toewijding geldt, niet ongeveer op deze wijze met den Heer gehandeld? Gij hebt Hem u zelf telkens en telkens op nieuw geschonken, dagelijks, wellicht maanden achtereen, maar na uwe tijden van toewijding hebt gij het telkens weer betwijfeld of gij inderdaad u zelve Hem gegeven hadt, en door Hem aangenomen waart geworden; en daar gij geen merkbare verandering bij u zelve *gevoeldet*, zoo kwaamt ge na vele slingeringen tot het besluit, dat de zaak nog niet was beklonken. Weet gij, lieve geloovige, dat die soort van onzekerheid eeuwig voortbestaan zal, zoo gij er door het geloof geen eind aan maakt? Daartoe moet gij komen, dat gij deze zaak als afgedaan beschouwt, en haar dan laat rusten: eer gij daartoe komt, kunt gij niet verwachten, dat gij er iets van gevoelen zult.

De wet der offers, die den Heer gebracht werden, had tot grondbeginsel, dat, al wat den Heer geschonken werd, door deze daad heilig en afgezonderd werd van alle andere dingen, zoodat het tot heiligschennis werd er een ander doel aan te geven. „Evenwel niets, dat verbannen is, dat iemand den Heere zal verbannen hebben, van al hetgeen hij heeft van een mensch of beest, of van den akker zijner bezitting,

zal verkocht noch gelost worden; al wat verbannen is, zal den Heere een heiligheid der heiligheden zijn." Lev. 27: 28.

Wanneer het eens den Heer geheiligd was, dan werd het geheiligde voorwerp van nu af aan door geheel Israël als 's Heeren eigendom beschouwd, en niemand mocht de hand uitsteken om het terug te nemen.

Al had de gever zijne offerande met een onwillig hart gebracht, nu zij eenmaal gebracht was, werd de zaak hem geheel uit de handen genomen, en het geheiligde werd volgens Gods eigene wet, „een heiligheid des Heeren." Des gevers voornemen heiligde het niet, maar de heiliging van Hem, die de ontvanger was. „Het altaar heiligt de gave." En een offer, dat eenmaal op het altaar gelegen had, behoorde den Heer toe van dat oogenblik aan. Stel u een man voor, die, nadat hij een offer gebracht had, zijn hart onderzocht om zich van de oprechtheid zijner daad te overtuigen, en toen tot den priester wederkeerde, zeggende, dat hij de oprechtheid zijner daad betwijfelde, en zijne gave niet op de rechte wijze geschonken had. Ik ben er van verzekerd, dat de priester hem oogenblikkelijk het stilzwijgen opgelegd zou hebben, zeggende: „Hoe gij uw offer gebracht hebt of welke redenen er u toe bewogen hebben, is mij onbekend. De zaak is deze, gij hebt het offer gegeven, nu is het des Heeren, want al wat den Heere toegewijd wordt is een heiligheid des Heeren. Nu is het te laat om op deze handeling terug te komen."

En niet alleen de priester, maar geheel Israël zou er van versteld gestaan hebben, indien een man, die eens eene gave gegeven had, zijne hand weder durfde uitsteken om haar terug te begeeren. En toch bedrijven ernstig gezinde Christenen, die terugbeven voor eene heiligschennis, gelijk die van den Jood, dag bij dag eene dergelijke daad, daar zij zich met plechtige toewijding aan den Heer geven, en daarop door ongeloof terug nemen, datgene, dat zij gegeven hadden.

Daar God niet zichtbaar is aan het oog, zoo komt eene onderhandeling met Hem ons somwijlen minder wezenlijk voor. Ik veronderstel, dat, zoo wij Zijne tegenwoordigheid met het oog aanschouwden, op het oogenblik van onze overgave aan Hem, wij dan doordrongen zouden wezen van de werkelijkheid der zaak; dan zouden wij gevoelen, dat

ons woord gegeven was, en dat wij, hoe zeer wij het begeerden, dat woord niet terug konden nemen. Dergelijke onderhandeling ware alsdan even onverbreekbaar, als eene plechtige belofte, aan uw' vriend gedaan, die altijd onverbreekbaar is voor een eerlijk man.

Ons is noodig, dat 's Heeren tegenwoordigheid eene gewisse zaak voor ons zij, en dat iedere daad onzer ziel als voor Zijn aangezicht gedaan zij, en dat ieder woord, in het gebed gesproken, door ons even zeker tot Hem worde gericht, als konden onze oogen Hem zien, en onze handen Hem tasten. Dan zal de duistere voorstelling van onze verhouding tot Hem wijken, en wij zullen het gewicht gevoelen van elk woord, dat wij in Zijne tegenwoordigheid hebben gesproken.

Ik weet, dat sommige lezers zeggen zullen: „Indien Hij maar tot mij spreken wilde, en mij zeggen wilde, dat Hij mij aannam, toen ik mij aan Hem gaf, dan zou het gelooven mij geen moeite meer kosten.” — Neen, zeker niet, maar doorgaans zegt Hij dit niet, totdat de ziel eerst hare oprechtheid toont door te gelooven, wat Hij reeds gesproken heeft. Hij, die gelooft, heeft het getuigenis, maar niet hij, die twijfelt. En bij zijn gebod, dat wij ons stellen zullen als een levende offerande, heeft Hij zich verbonden ons te zullen aannemen. Ik kan mij geen eerlijk man voorstellen, die iets aan een ander vraagt, tegelijkertijd twijfelende of hij het wel zal aannemen; nog minder kan ik mij een vader denken, die aldus met een geliefd kind zou handelen. „Mijn zoon, geef Mij uw hart,” deze woorden zijn ons tot zeker onderpand, dat het hart aangenomen zal worden door Hem, Die het offer gebiedt, en wel op hetzelfde oogenblik, dat dit hart ten offer gebracht wordt. — Wij mogen vast gelooven, zelfs zijn wij verplicht het te doen, dat, wanneer wij ons, naar het gebod des Heeren, aan Hem overgeven, Hij ons dan aanneemt, dáár en op dat oogenblik zelf en dat wij de Zijnen zijn van dat uur af aan. Eene wezenlijke verandering heeft alsdan plaats gegrepen, een verbond is gesloten, dat niet verbroken wordt zonder ontrouw van onze zijde, en wij weten, dat Hij het niet breken zal.

In Deut. 26 vs. 17, 18 en 19 zien wij, hoe de Heer handelt in dergelijke omstandigheden:

„Heden hebt gij den Heere doen zeggen, dat Hij u tot een God zal zijn, en dat gij zult wandelen in Zijne wegen, en houden Zijne inzettingen, en Zijne geboden, en Zijne rechten, en dat gij Zijner stem zult gehoorzaam zijn.

„En de Heere heeft u heden doen zeggen, dat gij Hem tot een volk des eigendoms zult zijn, gelijk als Hij u gesproken heeft, en dat gij al Zijne geboden zult houden . . . opdat gij een heilig volk zijt den Heere, uwen God, gelijk als Hij u gesproken heeft.”

Wanneer wij belijden, dat de Heere onze God is, en dat wij in Zijne wegen wandelen en Zijne geboden bewaren zullen, dan belijdt Hij ons ook. Van dat oogenblik aan neemt Hij bezit van ons. De Heer heeft van eeuwigheid aldus gehandeld en gaat hiermede voort. Elk offer is eene „Heiligheid des Heeren.” Dit is zoo duidelijk, dat geen twijfel daaromtrent kan bestaan.

Maar zoo er nog eenig bezwaar hieromtrent in de ziel mocht overblijven, zoo laat mij u dan verwijzen naar eene uitspraak van het N. Test., die deze zaak van eene andere zijde beziet, maar zich naar mijne meening even duidelijk uitspreekt. In 1 Joh. 5 vs. 14 en 15 lezen wij: „En dit is de vrijmoedigheid, die wij tot Hem hebben, dat, zoo wij iets bidden naar Zijnen wil, Hij ons verhoort. En indien wij weten, dat Hij ons verhoort, wat wij ook bidden, zoo weten wij, dat wij de bede verkrijgen, die wij van Hem gebeden hebben.” Is het naar Zijn wil, dat gij Hem geheel toegewijd zult wezen? Op die vraag kan slechts één antwoord gegeven worden, want deze toewijding is naar *Zijn bevel*. Is het niet evenzeer naar Zijn wil, dat Hij in u werke het willen en het werken naar Zijn welbehagen? Ook deze vraag kan enkel bevestigend beantwoord worden, want Hij heeft verklaard, dat het Zijn voornemen was dit te doen. Gij weet dus, dat deze dingen naar Zijn wil zijn, daarom zijt gij volgens Gods eigen woord verplicht zeker te weten, dat Hij u hoort. En dit wetende zijt gij verplicht verder te gaan, en te weten, dat gij de gebeden ontvangt, die gij van Hem begeert. *Ontvangt*, zeg ik, en niet ontvangen zult, of ontvangen moogt, maar nu reeds werkelijk bezit. Het is aldus, dat wij door het geloof de beloftenissen verkrijgen. Het is aldus, dat wij door het geloof toegang verkrijgen tot

de genade, die ons gegeven is in onzen Heer Jezus Christus. Het is aldus en zóó ook alléén, dat wij onze harten leeren kennen als „gereinigd door het geloof,” en dat wij door het geloof leeren leven, staan en wandelen.

Ik begeer dit onderwerp zoo eenvoudig mogelijk voor te stellen, opdat een ieder, die het in beoefening wenscht te brengen, er geen moeielijkheid mede hebbe; daarom wil ik met weinige woorden herhalen, welk werk in uwe ziel plaats grijpen moet om u te verlossen uit den strijd met betrekking tot deze overgave.

Ik veronderstel, dat gij uw vertrouwen in den Heere Jezus gesteld hebt, wat de vergeving uwer zonden aangaat, en dat gij eenigermate bekend zijt met wat het zegt, te behooren tot de kinderen Gods, en een erfgenaam Gods te zijn door het geloof in den Heere Jezus Christus. En nu voelt ge in uwe ziel de begeerte ontwaken om den beelde van uwen Heer gelijkvormig gemaakt te worden. Opdat dit geschiede weet gij, dat gij u geheel aan Hem hebt over te geven, opdat Hij in u werke al het goede naar het welbehagen van Zijnen wil; en gij hebt keer op keer getracht het goede te doen, maar zonder eenig blijkbaar goed gevolg. Het is bij dit bezwaar waar gij op stuit, dat ik hoop u te mogen helpen. Wat gij nu te doen hebt is, Hem nogmaals te naderen met de geheele overgave van u zelf aan Zijnen wil; wees in die overgave zóó oprecht als gij maar wezen kunt. Vraag Hem, om u door Zijnen Geest iederen geheimen wederstand te openbaren; zoo die Geest u niets openbaart, geloof dan ook, dat niets meer in den weg staat, en dat de overgave volkomen is. Dit moet dan als een afgedane zaak beschouwd worden; gij gaaft u aan den Heer over, en voortaan zult gij niet weer op eenigerlei wijze u zelven toebehooren, nooit moet gij weer luisteren wanneer u het tegendeel wordt ingefluisterd. Rijst twijfelzucht in u op, of die overgave bij u wezenlijk plaats greep, beantwoord haar dan met de stellige verzekering, dat gij u gegeven hebt. Sta het zelfs niet toe, deze zaak bestreden worde. Dring zulke gedachten dadelijk en met beslistheid terug. Gij hebt het ernstig gemeend, dat gij uwe overgave wildet, gij meent het nu, gij hebt u ook bepaald en zeker overgegeven. Uwe gewaarwordingen mogen deze uwe toewijding wellicht bestrijden, maar uw wil moet

pal blijven staan. De Heer let op de bedoeling van den wil; daarom hebt gij ook alléén op uwen wil te letten.

Nu de overgave op zoodanige wijze plaats gegrepen heeft, dat ze niet meer in twijfel getrokken of herroepen kan worden, zoo volgt hierop in de tweede plaats, dat geloofd moet worden, dat de Heer aangenomen heeft, wat gij Hem opgeofferd hebt, en nu moet gij ook het opgeofferde als het Zijne beschouwen. Beschouw het niet aldus, dat het Hem geofferde Hem eens in eenen toekomenden tijd toebehooren zal, maar het behoort Hem alreeds toe; en Hij is reeds begonnen om in u te werken het willen en het werken naar Zijn welbehagen. En hierin hebt gij te berusten.

Nu is er voor u niets meer te doen, want nu zijt gij des Heeren; gij bevindt u geheel in Zijne handen, ja, volkomenlijk, en Hij heeft uwe geheele verzorging, uwe leiding en vorming voor Zijne rekening genomen, en Hij zal naar Zijn eigen woord in u werken, wat Hem welbehagelijk is door onzen Heer Jezus Christus. Maar op dit standpunt hebt gij onbeweeglijk te staan. Indien gij uwe toewijding weer op nieuw in twijfel gaat trekken, of uwe aanneming door den Heer gaat betwijfelen, dan zal uw wankelend geloof slechts eene wankelende ervaring opleveren en de Heer zal niet in u kunnen werken. Maar verlaat gij u op Hem, dan werkt Hij, en steeds is het de uitslag van Zijn werk, dat Hij u naar het beeld van Christus verandert van heerlijkheid tot heerlijkheid door de kracht Zijns Geestes.

Geeft gij u dan nu in dit zelfde oogenblik geheel aan Hem over? Gij antwoordt: „Ja.” Welnu dan, lieve vriend, begin er meteen op te bouwen, dat gij de Zijne zijt; dat Hij u aangenomen heeft, en dat Hij bezig is in u te werken, het willen en het volbrengen van Zijn welbehagen. Blijf hierop rekenen. Het zal u ondersteunen, zoo gij uwe gewaarwording onder woorden brengt, en gedurig in uw binnenste tot uwen God zegt: „Heer! Ik ben de Uwe; ik geef mij geheel aan U over, en ik geloof, dat Gij mij aanneemt. Ik wil bij U blijven. Werk in mij al het welbehagen van Uwen wil, en ik wil niet anders dan stil zijn onder Uwe hand, en in U berusten.” — Het zij een daad, die gij met uwen geheelen wil volbrengt, dit dagelijks voor den Heer uit te spreken; kom er verscheidene malen daags

op terug, als zijnde uwe doorgaande houding voor 's Heeren aangezicht. Belijd uwe toewijding aan den Heer voor u zelve, voor uwen God, en voor uwe vrienden. Belijd den Heer voortdurend en onbeschroomd; spreek openlijk uw voornemen uit van in Zijne wegen te wandelen en Zijne geboden te houden; en het zal uwe levende ervaring worden, dat Hij er borg voor is, dat gij Zijn eigen volk zult worden, en dat gij al Zijne geboden zult bewaren, en dat gij „een heilig volk zult wezen den Heere, gelijk Hij gesproken heeft.”

HOOFDSTUK V.

MOEIELIJKHEDEN OP DEN GELOOFSWEG.

De eerste stap, dien ge, na uwe toewijding, op den weg uit de wildernis der Christelijke bevinding naar het land, dat van melk en honig vloeit, te doen hebt, is die des geloofs. Hier, even als bij den eersten stap, betoont Satan zich zeer vernuftig in het opwerpen van moeielijkheden en het verwekken van hindernissen.

Wanneer het kind van God de oogen geopend heeft om de volheid te zien, die er voor hem in Jezus is, en wanneer het begeerig geworden is om die volheid tot zijn eigendom te maken, dan verneemt het uit den mond van elken leermeester, tot wien het zich wendt, dat die volheid alléén door het geloof te verkrijgen is. Doch het voorwerp des geloofs is voor zijn geest in zulk eene hopelooze geheimzinnigheid gewikkeld, dat deze verklaring, in plaats van licht op zijn pad te werpen, den weg slechts donkerder en kronkelender schijnt te maken.

„Natuurlijk zegt *die mensch* „is het door het geloof, want ik weet, dat alles in het Christelijke leven door het geloof geschiedt. Maar dit maakt juist dat leven zoo moeielijk, want ik heb geen geloof en ik weet zelfs niet eens wat het is, noch hoe het verkregen wordt.” En aldus, bij zijne eerste intrede door onoverkomelijk bezwaar terneër geslagen, vervalt men tot duisternis en bijna tot wanhoop.

Deze ontsteltenis der ziel ontstaat alleen daardoor, dat men

eene verkeerde opvatting heeft van het geloof; want werkelijk is het geloof de eenvoudigste zaak der wereld en de gemakkelijkst te verkrijgen zegen.

Uwe voorstelling van het geloof was misschien dit: gij hebt het beschouwd als eene vrome oefening der ziel, of als eene genadige stemming uws harten, eigenlijk als iets tastbaars, 't welk eenmaal verkregen zijnde, door ons gezien en gevoeld kan worden; waarover wij ons verblijden, en 't welk wij mogen gebruiken als een vrijbrief om Gods gunst te verkrijgen of als een schat, waarmee wij Zijne gaven kunnen koopen. Gij hebt om geloof gebeden, verwachtende, dat het u iets van 't opgenoemde zou aanbrengen, en nu niets van dat alles uw deel werd, houdt gij vol, dat het u aan geloof ontbreekt. 't Geloof is dan ook geheel iets anders. Het is niets tastbaars. Het is eenvoudig God te gelooven en is even als het gezicht volstrekt niet te scheiden van zijn voorwerp. Gij zoudt even goed uwe oogen kunnen sluiten en naar binnen kijken om te zien of gij gezicht hebt, als dat gij naar binnen ziet om te ontdekken of gij geloof hebt. Gij ziet iets en daarom weet gij, dat gij gezicht hebt; gij gelooft iets en daarom weet gij, dat gij geloof hebt; want, gelijk het gezicht alleen bestaat in zien, zoo bestaat het geloof alléén in gelooven; en gelijk het ééne noodige bij het zien hierin gelegen is, dat men het voorwerp juist zoo ziet gelijk het is, zoo is ook het ééne noodige bij het geloof, dat men de zaak gelooft, zoo als zij is. De kracht ligt niet in uw gelooven, maar in de zaak, die gij gelooft. Gelooft gij de waarheid, zoo zijt gij behouden, maar zoo gij een leugen gelooft, zoo zijt gij verloren, Het gelooven is in beide gevallen hetzelfde; doch de zaken, die geloofd worden, staan lijnrecht tegen elkander over; en dit maakt het groote verschil. Gij verkrijgt de zaligheid niet doordat uw geloof u behoudt, maar omdat het geloof u aan den Heiland verbindt, Die u behoudt; zoo is uw geloof werkelijk niets anders dan de schakel, die u aan Hem verbindt.

Erken dus, bid ik u, hoe het geloof eene eenvoudige zaak is, dat het niets meer noch iets minder is dan God volkomen te gelooven, waar Hij iets voor ons gedaan heeft of doen zal; en verder te vertrouwen, dat Hij het doen zal. Het is zóó eenvoudig, dat het bijna niet uit te leggen is;

zoo iemand mij vroeg, wat het beteekent, om eenig werk voor mij door een ander te doen verrichten, kon ik slechts antwoorden: het beteekent dien anderen dat werk te laten doen en er zelf geen hand aan te slaan. Een ieder van ons heeft op die wijze wel eens het een of ander gewichtig werk aan andere handen toevertrouwd en heeft het in volmaakte gerustheid gedaan, wegens het groote vertrouwen, dat hij stelde in hem, die de zaak ondernam.

Hoe menigmaal geven niet moeders de zorg harer dierbare kleinen over aan vertrouwde dienstboden en voelen daarbij geen zweem van vrees. Hoe gedurig vertrouwen wij niet onze gezondheid en ons leven toe aan koks en voerlieden, machinisten, spoorwegbeambten en meer anderen, die ons geheel in hun macht hebben en die ons in een oogenblik in de grootste ellende, ja zelfs in den dood werpen konden, zoo zij wilden of zoo ze niet de noodige voorzorgen in acht namen! Dit alles doen wij en maken er geen ophef van. Na de oppervlakkigste kennismaking stellen wij dikwijls ons vertrouwen in lieden, die wij alléén kunnen beoordeelen naar de gewone regels der samenleving; en wij meenen niets buitengewoons te doen.

Dit alles, lieve lezer, hebt gij meermalen zelf gedaan en doet gij nog gedurig.

Gij zoudt in deze wereld niet kunnen leven en al de dingen van het dagelijksche leven niet voor een enkelen dag door kunnen gaan, zoo gij uw medemenschen geen vertrouwen kondet schenken. En het komt u nooit in de gedachte om te zeggen, dat gij het niet doen kunt.

En toch aarzelt gij niet, om gedurig te zeggen, dat gij uw God niet vertrouwen kunt.

Stel u eens voor, hoe het zijn zou, wanneer gij in de tijdelijke dingen handeldet, zooals gij het in betrekking tot de geestelijke doet. Veronderstel, dat gij het morgen in uw hoofd zoudt krijgen om te zeggen, dat gij niemand vertrouwen kunt, omdat gij geen geloof hebt. Gij zoudt aan uw ontbijttafel zitten en zeggen: „ik kan niets eten, van 't geen op tafel staat, want ik heb geen geloof, en ik kan niet gelooven, dat de keukenmeid geen vergif in de koffie gedaan heeft of dat de slager geen bedorven vleesch geleverd heeft,” aldus zoudt gij van gebrek omkomen. Gij zoudt

uitgaan om uw bezigheden te verrichten en zeggen: „ik kan me niet op den spoorweg begeven, want ik heb geen geloof, en daarom kan ik den machinist niet vertrouwen, noch den conducteur, noch de wagenmakers, noch de baanwachters.” Zoo zoudt gij gedwongen zijn alles te voet af te doen en u zeer afmatten en daarenboven in de onmogelijkheid zijn die plaatsen te bereiken, waar gij gemakkelijk heen had kunnen sporen. Verder, wanneer uwe vrienden of uw zaakgelastigde u iets zouden meêdeelen dan zoudt gij zeggen: „het spijt mij, maar ik kan u niet gelooven, ik heb geen geloof, ik geloof nooit iemand. Zoo gij een nieuwsblad inzaagt, zoudt gij het neerleggen, zeggende: ik kan waarlijk geen woord gelooven van 't geen er in staat, want ik heb geen geloof; ik geloof niet, dat de Koning bestaat, want ik heb hem nooit gezien; noch dat er een Ierland is, want ik ben er nooit geweest.”

„Ik heb geen geloof, dus kan ik niets aannemen, dan wat ik zelf zie en tast. Het is eene groote beproeving, maar ik kan er niets aan doen, want ik heb geen geloof.”

Stel u maar eens één dag van uw leven dien toestand voor den geest en zie, hoe ellendig het met u gesteld zou zijn, en zie of gij niet voor een dwaas zoudt doorgaan bij een ieder, die u gadesloeg. Uwe vrienden zouden beleedigd zijn en uwe onderhoorigen zouden weigeren u een volgenden dag te dienen. Doe u vervolgens de vraag, of dit gebrek aan geloof in uw medemensch, dat reeds zoo verschrikkelijk en zoo dwaas zou zijn, te vergelijken is bij 't geen, waaraan gij u schuldig maakt, wanneer gij tot God zegt, dat gij Hem niet kunt vertrouwen noch Zijn woord gelooven; dat het eene groote beproeving is, maar dat gij het niet helpen kunt, want dat gij geen geloof hebt?

Is het mogelijk uw medemensch te vertrouwen en uw God niet te vertrouwen? Het getuigenis van menschen aan te nemen en dat van God niet? Uwe dierbaarste aardsche belangen aan zwakke stervelingen toe te vertrouwen en bevreesd te zijn uwe geestelijke belangen over te geven aan den Zaligmaker, die Zijn bloed gestort heeft om u te redden en die bekwaam is u volkomen te verlossen?

Waarlijk, waarlijk, lieve geloovige, gij, wiens naam van geloovige, aanduidt, dat gij gelooft, gij zult u zelven nimmer

meer kunnen verontschuldigen, pleitende op uw gebrek aan geloof. Want dit doende, betuigt gij geen geloof in God te hebben, want het wordt niet van u gevergd, geloof in u zelve te hebben en gij zoudt in een verkeerden zielstoestand verkeeren, indien dit het geval was. Wanneer gij ooit weder denkt of zegt, „ik heb geen geloof” eindig dan den zin, bid ik u, voeg er bij „ik heb geen geloof in God.” Dit zal u zoo vreeselijk zijn, dat gij het niet zult kunnen uitspreken.

„Maar,” zegt gij, „ik kan niet gelooven zonder den Heiligen Geest.” Zeer wel; wilt gij daarmee betuigen, dat uw gebrek aan geloof ontstaat uit nalatigheid van den Heiligen Geest om Zijn werk in u te doen? Is dit zoo, dan zijt gij niet te laken en hebt gij geen beschuldiging te vreezen, en zijn alle aansporingen om te gelooven, noodeloos voor u.

Doch neen! ziet gij niet in, dat gij door het volharden in deze ongeloovige stelling niet alleen „God tot een leugenaar maakt,” maar ook te gelykertijd een volslagen gebrek aan vertrouwen in den Heiligen Geest toont te hebben? Hij is altijd bereid om ons in onze zwakheden te hulp te komen. Wij behoeven nooit op Hem te wachten; Hij wacht altijd op ons. Ik voor mij heb altijd zulk een volkomen vertrouwen in den H. Geest en in Zijne bereidvaardigheid om Zijn werk te volbrengen, dat ik tot een iegelijk van u durf zeggen, dat gij nu, op dit oogenblik gelooven *kunt*, en dat, zoo gij het niet doet, het niet de schuld van den Heiligen Geest, maar uw eigen schuld is. Buig uw wil dan over naar de andere, de geloovige zijde en zeg: „Heer ik wil gelooven, ik geloof,” en ga voort het te zeggen. Houd aan in 't geloof, tegen allen twijfel in, die Satan in u zoekt te verwekken. Werp u zelve uit de macht des ongeloofs op het woord en de beloften van God en stel u onder de bewaring en de zalige reddende macht van den Heere Jezus. Hebt gij ooit een kostbaar goed aan een' aardschen vriend toevertrouwd, o, ik smeeek u, vertrouw u zelve nu, met al uwe geestelijke belangen, in de handen van uwen Hemelschen Vriend en veroorloof u zelve nimmer, *nimmer* meer te twijfelen.

Onthoud dit, dat er twee dingen zijn, die men nog minder vereenigen kan dan olie en water, en deze heeten, vertrouwen en bezorgd zijn. Zoudt gij dit vertrouwen noemen, wanneer gij iets aan een vriend te verrichten gegeven hadt en

gij vervolgens dagen en nachten in angstige bezorgdheid zoudt doorbrengen, niet wetende, of hij het wel goed zou doen; en zoudt gij het vertrouwen noemen, wanneer gij, na de redding uwer ziel aan den Heer te hebben overgelaten, uwe dagen en nachten in angstig vragen omtrent die zaak doorbracht! Wanneer de geloovige waarlijk in eene zaak berust, dan heeft hij geene bekommernis meer over haar, en is hij bekommerd, dan heeft hij geen vertrouwen. Hoe weinig waar geloof is er in de kerk van Christus, wanneer deze toets wordt toegepast! Geen wonder, dat de Heer de aandoenlijke vraag deed: „Wanneer de Zoon des menschen weder komt op de aarde, zal Hij ook geloof vinden?” Hij zal zeker veel werkzaamheid vinden, veel ernst en ook zeker veel toewijding des harten, — maar zal Hij *geloof* vinden, hetgeen hij boven alles op prijs stelt? Het is eene ernstige vraag, die ik gaarne door elk Christen met ernst in overweging zag nemen. Laat het ons genoeg zijn, dat wij de vorige dagen onzes levens in ijdelheid en ongeloof doorgebracht hebben en mochten wij nu, een ieder van ons, die onzen gezegenden Heer in Zijne onuitsprekelijke betrouwbaarheid kennen, het zegel op zijne trouw zetten door onze geheele overgave aan Hem.

Ik herinner mij, hoe ik bij het eerste ontwaken van het Christelijke leven in mij krachtig aangegrepen ben geworden door een roepstem, die ik aantrof in een deel onzer preken, waarbij allen, die den Heer Jezus lief hadden, aangespoord werden om door de standvastigheid van hun geloof aan anderen te toonen, hoe zeer Hij al ons vertrouwen waard is. Ik herinner mij ook, hoe mijne ziel vurig begeerde in wegen geleid te worden, zoo donker, dat het mijn heerlijk voorrecht zou worden mij gansch en al op mijn Heer en Heiland te verlaten. „Gij hebt dezen weg gisteren noch eergisteren betreden”; mogelijk; doch heden zal het uw voorrecht zijn, om, gelijk nooit te voren, uw vertrouwen in Jezus te bewijzen, door met Hem een leven des geloofs in te gaan, waarbij gij van oogenblik tot oogenblik in een kinderlijk vertrouwen in Hem berust.

Gij hebt u in eenige weinige dingen op den Heer verlaten en Hij heeft u niet beschaamd gemaakt. Stel uw vertrouwen nu in Hem voor *alle* dingen, en zie, of Hij niet

overvloedig voor u doen zal boven bidden en denken, niet naar de maat van uwe kracht en bekwaamheid, maar overeenkomstig Zijn alvermogen, dat in u zal werken naar al het welbehagen van Zijn wil.

Het verontrust u niet, dat de Heer het bestuur heeft over het heelal, en zou *uw* bestaan grootere moeielijkheden opleveren, zoodat gij bekommerd behoeftet te zijn omtrent Zijn bestuur over u? Weg met zulke nietswaardige twijfelingen! Zoek steun in de macht en in de betrouwbaarheid van uwen God, en gij zult ondervinden hoe spoedig alle moeielijkheden verdwijnen bij een vast voornemen van te *willen* gelooven.

Heb vertrouwen in donkere tijden; heb vertrouwen in oogenblikken van licht, heb vertrouwen bij nacht en bij dag, en gij zult zien, dat het geloof, 't welk u aanvankelijk zwaar viel, van lieverlede een natuurlijke toestand der ziel wordt. Alle dingen zijn mogelijk bij God en „alle dingen zijn mogelijk voor hem, die gelooft.” Het geloof heeft in vroegere tijden „Koninkrijken overwonnen, gerechtigheid geoeffend, de beloftenissen verkregen, de muilen der leeuwen toegestopt, de kracht des vuurs uitgebluscht, de scherpte des zwaards doen ontvlieden, uit zwakheid kracht doen verkrijgen, heirlegers der vreemden op de vlucht gebracht,” en het geloof kan dat alles nog doen. Want de Heer zelf zegt ons: „Indien gij geloof hadt als een mostaardzaad, zoo zoudt gij tot dezen berg zeggen: „word opgeheven en in de zee geworpen” en het zou geschieden en niets zou onmogelijk zijn.”

Zoo gij eenigszins een kind van God zijt, dan moet gij ten minste een geloof hebben als een mostaardzaad en daarom moogt gij niet andermaal zeggen, dat gij geen geloof hebt. Zeg liever: „Ik kan mij op den Heer verlaten en ik wil op Hem vertrouwen en geen macht der hel zal in staat zijn om mij aan mijn trouwen, wonderbaren, heerlijken Verlosser te doen twifelen!” Wij kunnen den Heer geen hulde brengen, die Hem zoeter en liefelijker is dan die van ons gansch en al aan Hem toe te vertrouwen. Omklem dan met het geloof al wat God u gezegd heeft; smeek van Hem, dat Hij u meer te gelooven geve, en bedenk, in donkere oogenblikken, dat, hoewel gij voor een

tijd, zoo het noodig is, door velerlei beproevingen bedrukt wordt, het is, opdat de beproeving uw geloofs, die veel kostelijker is dan het goud, dat vergaat, bevonden moge worden te zijn tot lof en eer, en heerlijkheid bij de verschijning van onzen Heer Jezus Christus.

HOOFDSTUK VI.

IS GOD IN ALLES?

Een der grootste hinderpalen om in een kalm, rustig gemoedsbestaan te blijven is het bezwaar, dat wij hebben om God in alles te zien. Men zegt: „Ik kan mij gemakkelijk onderwerpen aan dingen, die van God komen; maar ik kan mij niet aan een mensch onderwerpen, en de meesten mijner kruisen en beproevingen komen tot mij door toedoen van menschen.” Of men zegt: „’t Is goed en wel om van vertrouwen te spreken; maar wanneer ik eene zaak aan God overgeef, dan komt de mensch er tusschen en brengt alles in de war, en terwijl het gemakkelijk is mij op God te verlaten, zoo zie ik er veel bezwaar in op menschen te vertrouwen.”

Dit is geen ingebeeld bezwaar, maar het is van een overwegend belang, en zoo het niet opgelost kan worden, maakt het werkelijk het leven des geloofs eene onmogelijkheid; want bijna alles in ’t leven overkomt ons door menschelijke tusschenkomst en de meeste onzer beproevingen zijn ’t gevolg van nalatigheid, onkunde, zorgeloosheid, of zonde. Wij weten, dat God die dingen niet te weeg brengt en zoo Hij niet in dezelve betrokken is, hoe kunnen wij tot Hem zeggen: „Uw wil geschiede?”

Daarbij, wat nut is het, onze zaken den Heer toe te vertrouwen, zoo het den mensch evenwel toegelaten wordt er zich in te mengen en ze in de war te brengen, en hoe is het mogelijk in het geloof te leven, wanneer menschen, in wien het dwaas en verkeerd zou zijn te vertrouwen, een overwegenden invloed op de richting van ons leven bekomen? Dan nog hebben die dingen, waarin wij Gods hand

zien, altijd iets in zich, dat vertoost en heelt, al brengt het wonden toe. Doch de beproevingen, die menschen ons opleggen, zijn vol bitterheid.

Hetgeen wij dus behoeven is *God in alles te zien* en alle dingen onmiddellijk uit Zijn hand te ontvangen, zonder tuschenkomst of tweede oorzaak. Dit is het, waartoe wij komen moeten, zullen wij voortdurend in eene geheele overgave des harten, in eene volmaakte berusting in Gods bestuur kunnen verkeerren. Overgave aan God en niet aan menschen, berusting in God en niet in den vleeselijken arm, of wij zullen bij de eerste proef bezwijken.

Nu staan wij voor deze vraag: Is God in alles, en vinden wij eenig bevel in de schrift om alles uit Zijne hand te ontvangen zonder op bijoorzaken te letten, die middelen kunnen zijn, waarvan Hij zich bedient, om Zijn raad uit te voeren? Ik antwoord zonder aarzelen: *Ja*, Gods kinderen ontvangen alle dingen dadelijk uit de hand huns Vaders, onverschillig wie of wat de schijnbare werktuigen waren om het hun aan te doen. Zij kennen geen *bijoorzaken*.

De gansche leer der Schrift bevestigt dit. „Er valt geen muschje op aarde zonder den wil des Hemelschen Vaders. De haren uws hoofds zijn allen geteld.” Wij behoeven in niets bezorgd te zijn, omdat onze Vader voor ons zorgt. Wij behoeven ons zelven niet te wreken, want onze Vader neemt onze verdediging op zich. Wij hebben niets te vreezen, want de Heer is aan onze zijde. Niemand kan tegen ons zijn, want Hij is voor ons. Ons zal niets ontbreken, want Hij is onze Herder. Gaan wij door breede stroomen, zij zullen ons niet overweldigen; door vuur, het zal ons niet verbranden, want Hij zal met ons zijn. Hij sluit den mond der leeuwen, dat zij ons niet schaden kunnen. „Hij verlost en redt uit alle nooden.” Hij verandert de jaargetijden; Hij zet koningen af en stelt koningen aan. Het hart des menschen is in Zijne hand en Hij leidt het als waterbeken, waarheen Hij wil. Hij heerscht over het gansche heidendom en in Zijn hand is alle macht, zoodat niets Hem kan weêrstaan; Hij stelt der zee haar palen; wanneer zij zich verheft, zoo stilt Hij haar. Hij verijdt den raad der goddeloozen, en Hij doet al Zijn welbehagen in hemel en op aarde, in de zee en in al de diepe plaatsen.”

Ziet gij de verdrukking der armen, de verdraaiing van het recht in eenig land, laat het u niet verbazen; Hij, die hooger is dan de hoogsten, ziet het, en zal recht doen. Wij zien maar een deel van Zijne wegen. Hoe weinig weten wij van Hem! Wie kan Zijne macht begrijpen? Hebt gij niet gehoord „dat de eeuwige God, de Heer, de Schepper van alle einden der wereld, niet moede nog mat wordt? Er is geen doorgronding van Zijn verstand.”

En deze God is onze toevlucht en sterkte, een ware hulp in nood. Daarom zullen wij niet vreezen, ofschoon de aarde bewogen werd en de bergen in 't midden der zee verplaatst werden; ofschoon de zee zou bruischen en de bergen bewogen zouden worden.” Ik zal tot den Heer zeggen: „Gij zijt mijn toevlucht en mijn sterkte, mijn God, op welken ik vertrouw! Want Hij zal u redden uit 's vogelvangers net, en van de pestilentie. Hij zal u onder Zijne vleugelen dekken; Zijne waarheid zal ten schild en beukelaar zijn. Gij zult niet vreezen voor den schrik des daags, voor den pijl, die des nachts vliegt, voor de pestilentie, die in de donkerheid wandelt, voor het verderf, dat op den middag verwoest. Aan uwe zijde zullen er duizend vallen en tien duizend aan uwe rechterhand; tot u zal het niet genaken. Omdat gij den Heer tot uw toevlucht, den Allerhoogsten tot uw hoog vertrek heb gesteld, zal u geen kwaad wedervaren en geen plaag zal uwe tent naderen. Want Hij zal Zijne engelen van u bevelen, dat zij u bewaren in al uwe wegen.”

Deze en dergelijke plaatsen der Schrift stellen voor altijd de vraag voor mij vast aangaande de kracht der bijoorzaken in 't leven van Gods kinderen, zij staan allen onder het opzicht van onzen Vader en niets kan ons deren dan met Zijn weten en met Zijn toelaten. De daad, die uit zonde ontstaat en daarom niet aan Gods wil kan toegeschreven worden, wordt Gods wil jegens ons, zoodra zij ons treft, en moet, als onmiddellijk van Zijn hand komende, worden aangenomen. Geen mensch, noch vergadering van menschen, geen macht op aarde of in den hemel vermag die ziel te treffen, die in Christus blijft, of het moet eerst door Hem heen, en het zegel Zijner toelating ontvangen hebben. Zoo God voor ons is, dan is het onverschillig, wie zich tegen ons stelt, niets kan ons op eenigerlei wijze schaden, tenzij

Hij oordeele, dat het ons goed is, dan zal Hij ons ter zijde staan en het kwaad voorbij doen gaan.

De zorg eens aardschen vaders voor zijn hulpeloos kind is hiervan slechts een zeer flauw beeld. In de armen des vaders kan niets het kind raken zonder de toestemming des vaders, tenzij deze te zwak zij om het te verhinderen.

Is dit het geval, dan lijdt hij liever schade aan zijn eigen lichaam, eer hij toelaat, dat het zijn kind treffe. Indien een aardsche vader aldus zorgt voor zijn klein, onnoozel wicht, hoeveel te meer zal onze Hemelsche Vader, Wiens liefde oneindig veel grooter, Wiens macht en wijsheid onovertroffen zijn, voor ons zorgen! Ik vrees, dat er zelfs onder Gods kinderen enkele gevonden worden, die denken, dat de Heer hen nauwelijks evenaart in teederheid, in liefde, in zorgzaamheid; en die in hunne geheime gedachten Hem beschuldigen van eene nalatigheid en onverschilligheid, waartoe zij zich niet in staat gevoelen. Evenwel is het de werkelijke waarheid, dat Zijne zorg oneindig boven de onze verheven is en dat Hij, die de haren onzes hoofds telt en zonder Wiens wil geen muschje op aarde valt, rekenschap houdt met de kleinste bijzonderheid, die betrekking heeft op 't leven Zijner kinderen en die bestuurt en regelt naar Zijn welbehagen, hoedanig ook haar oorsprong zij.

Talloos zijn de voorbeelden hiervan. Neem Jozef. Wat is, bij eene oppervlakkige beschouwing, schijnbaar meer in strijd met Gods wil, wat is meer het werk der zonde dan dat hij als slaaf wordt verkocht?

En toch, toen Jozef er later van sprak, zeide hij: „Gijlieden wel, gij hebt kwaad tegen mij bedacht, maar God heeft het ten goede gedacht, opdat Hij deed, gelijk het te dezen dage is, om een groot volk in het leven te behouden.” Voor het zinnelijk oog waren het voorzeker Jozefs booze broeders, die hem naar Egypte gezonden hadden, doch Jozef, er op terug ziende met het oog des geloofs, kan zeggen: „God heeft mij gezonden.” Het was ongetwijfeld eene ergerlijke zonde in de broeders geweest, maar toen het kwaad Jozef trof, werd het Gods wil voor hem, en was het werkelijk, ofschoon het er aanvankelijk den schijn niet van had, de grootste zegen van zijn leven. Zoo zien wij, hoe God zelfs uit de boosheid der menschen Zich lof toebereidt en hoe

alle dingen, zelfs de zonden van anderen, medewerken ten goede, voor hen, die God liefhebben.

Ik leerde deze les bij ondervinding lange jaren, eer ik hare Schriftuurlijke waarheid begon te verstaan. Ik woonde eens een bidstond bij, die gehouden werd tot bevordering van meerdere heiliging volgens de Schrift, toen een vreemde dame opstond om te spreken. Toen ik mij zelve afvroeg, wie zij toch mocht wezen, dacht ik weinig, dat zij een woord tot mijne ziel te brengen had, waaruit ik zulk een gewichtige les te putten zou hebben. Zij zeide, dat het leven des geloofs haar zeer zwaar viel, van wege de bijoorzaken, die zich, volgens haar, bijna in alles, wat haar betrof, inmengden. Hare verlegenheid werd eindelijk zoo groot, dat zij aan God vroeg om haar, omtrent dit punt in de waarheid te leiden of Hij werkelijk in alles, al of niet is. Na dit verscheidene dagen achter elkander gebeden te hebben, kreeg zij, wat zij noemde, een gezicht: een visioen. Zij meende zich in eene geheel donkere plaats te bevinden en dat haar, uit de verte, een helder schijnend lichaam naderde, dat van lieverlede haar, en alle voorwerpen rondom haar, omscheen. Toen het haar naderde, was het of eene stem zeide: „dit is de tegenwoordigheid van God, — dit is de tegenwoordigheid van God.”

Aldus omgeven van deze tegenwoordigheid meende zij al de groote en verschrikkelijke gebeurtenissen des levens voor haren geest heen te zien gaan: — Strijdende legers, booze menschen, woedende dieren, storm en pestilentie, zonde en lijden van allerlei aard. Zij deinsde in 't eerst van angst terug, maar spoedig bemerkte zij, dat de tegenwoordigheid van God al deze ijzingwekkende verschijnselen zoodanig door Zijne tegenwoordigheid in bedwang hield, dat geen leeuw zijn klauw kon uitsteken, geen kogel door de lucht kon vliegen, zoo Zijne tegenwoordigheid hen geen doorgang toeliet. Zij zag ook nog, dat, schoon er slechts nog zulk een smal strookje van die tegenwoordigheid overbleef, geen haar van haar hoofd gekrenkt kon worden, nog eenig leed haar kon aanraken, tenzij de tegenwoordigheid zich verdeele en het kwaad een doortocht liet. Toen gingen al de kleine kwellingen des levens voor haren geest heen en nu ook zag zij, hoe deze allen bedwongen werden door de tegen-

woordigheid van God, zoodat geen wrevelige blik, geen hard woord, noch kleine beproeving, van welken aard ook, haar konden treffen, tenzij Gods tegenwoordigheid ruimte maakte en het toeliet.

Hare bezwaren waren geweken, hare vraag was voor altoos beantwoord. God was in alles; en voor haar bestonden er voortaan geene bijoorzaken meer. Zij erkende, dat het leven haar dag bij dag, en uur aan uur onmiddellijk uit de hand van God beschikt werd, welke ook de werktuigen zijn mochten, die er schijnbaar een wending aan geven. Nimmer meer was het haar daarna moeielijk gevallen om te berusten in Zijn wil met een onwrikbaar vertrouwen in Zijne zorg:

Zoo wij op de onzichtbare dingen letten, zullen wij in staat zijn dit geheim te vatten. De kinderen van God zijn geroepen om te letten niet op de dingen, die gezien worden, want de dingen die gezien worden zijn tijdelijk, maar op de dingen, die niet gezien worden en die eeuwig zijn. Konden wij slechts met ons vleeschelijk oog Zijne onzichtbare krachten zien, die ons van alle zijden omringen, wij zouden in deze wereld wandelen als in eene onoverwinnelijke sterkte, want de „Engel des Heeren legerd zich rondom degenen, die Hem vreezen en rukt ze uit.”

Wij vinden een treffend bewijs hiervoor in de geschiedenis van Eliza. De Koning van Syrië voerde krijg tegen Israël, doch zijne raadslagen werden gedurig verijdeld door den profeet; eindelijk zendt hij een leger naar de stad van den profeet met last om hem gevangen te nemen. Wij lezen dat hij paarden en wagens en een groot heir daar henen zond; en zij kwamen bij nacht en omsingelden de stad. Dit was het zichtbare deel der zaak. De dienaar van den profeet wiens oogen nog niet geopend waren om de onzichtbare dingen te zien, was bevreesd. Wij lezen: „En de dienaar van den man Gods stond zeer vroeg op en ging uit; en ziet een heir omringde de stad met paarden en wagenen. Toen zeide zijn jongen tot hem: „Ach, mijn Heer! hoe zullen wij doen?” Maar zijn meester kon de onzichtbare dingen zien, en hij antwoordde: „Vrees niet, want die bij ons zijn, zijn meer dan die bij hen zijn.” En Eliza bad en zeide: „Heere open toch zijne oogen, dat hij zie. En de Heer opende de oogen van den jongen, dat hij zag, en ziet,

de berg was vol vurige paarden en wagenen rondom Eliza."

De tegenwoordigheid van God is de sterkte van Zijn volk. Niets kan haar weêrstaan. Voor Zijn aangezicht vergaan de goddeloozen, de aarde beeft, de heuvelen versmelten als was, de sterke steden worden neergeveld; de hemelen dropen en Sinaï zelf werd bewogen bij de tegenwoordigheid van God." Hij heeft beloofd, dat Hij Zijn volk zou verbergen voor den hoogmoed des mans en voor den strijd der tong. „Mijn aangezicht zal met u gaan," zegt Hij en „Ik zal u rust geven."

Ik wenschte wel, dat ieder Christen deze waarheid zoo duidelijk inzag als ik, want ik heb de overtuiging, dat zij de eenige wegwijzer is tot een leven van volkomen berusting. Niets buiten haar zal vermogen eene ziel geheel in het heden te doen leven, gelijk ons bevolen is, zonder bezorgd te zijn voor morgen. Niets, buiten deze waarheid, zal ooit al de „ach's!" en „wee's!" uit het leven verwijderen en de Christenen in staat stellen om te zeggen: „Zekerlijk zal genade en goedertierenheid mij al de dagen mijns levens volgen." Zoo wij verblijven in Gods tegenwoordigheid loopen wij geen gevaar. — Die dat doet, kan in den toon der overwinning zeggen:

„Ik weet, aan Wien ik mij betrouw. Al wisselen ook dag en nacht. Ik ken de rots waarop ik bouw; hij faalt niet, die Uw heil verwacht."

Ik hoorde iemand eens verhalen van eene arme kleurlinge, die met hard werken haar dagelijksch sober deel verdiende, maar daarbij eene moedige Christin was, hoe eene Christelijke vrouw, die hare blijmoedigheid veroordeelde, terwijl zij die tevens benijdde, op zekeren dag tot haar zeide: „Ach Nancy, gij hebt nu mooi vroolijk zijn, maar mij dunkt, de gedachte aan uw toekomst moest die vreugde wel wat matigen. Veronderstel slechts voor een oogenblik, dat gij ziekelijk werdt en buiten staat waart om te werken; of veronderstel dat degenen, die u thans in 't werk hebben, eens van hier gingen en dat niemand anders u werk gaf; of verondersteld —" „Houd op! riep Nancy, „ik veronderstel nooit. De Heer is mijn Herder, ik weet mij zal niets ontbreken;" „en hoor eens," sprak zij verder tot hare zwaarmoedige vriendin, „het zijn al die veronderstellingen, die u zoo ellen-

dig maken; geef ze allen op en vertrouw op den Heer."

Er is een tekst, die al de veronderstellingen uit het leven van den Christen kan verbannen zoo hij slechts met kinderlijk geloof ontvangen en nageleefd wordt; het is Hebr. XIII: 5, 6 — „Zijt vergenoegd met het tegenwoordige, want Hij heeft gezegd: Ik zal u niet begeven en Ik zal u niet verlaten. Zoodat wij vrijmoediglijk durven zeggen: de Heer is mij een Helper, en ik zal niet vreezen, wat mij een mensch zal doen." Wat zegt het, of gevaren van allerlei aard u omringen en of de boosheid, de dwaasheid, en de de onkunde van menschen zich vereenigen om u kwaad te doen?

Gij kunt alle mogelijke vijanden bestrijden met het machtswoord: „De Heer is mijn Helper en ik zal niet vreezen wat mij een mensch zal doen." Is God uw Helper, dan is er geen mensch, noch vergadering van menschen, die u leed kan doen, tenzij het God, in Wien gij vertrouwt, behage hen te laten begaan. Hij zal uw voet voor wankelen bewaren. Hij, uw Bewaarder, sluimert niet. De bewaarder Israëls slaapt of sluimert niet. De Heer is uw Bewaarder. De Heer is uw Schaduw aan uw rechterhand. De zon zal u des daags niet steken, noch de maan des nachts. De Heer zal u bewaren voor alle kwaad: Hij zal uwe ziel bewaren. De Heer zal uwen uitgang en uwen ingang bewaren van nu aan tot in eeuwigheid."

Niets zal ons zoo geduldig en zachtmoedig stemmen tegenover hen, die ons bemoeielijken dan dit zien van God in alles. Het maakt, dat wij in hen alléén werktuigen zien waarvan God Zich bedient om Zijne liefderijke bedoelingen met ons te volvoeren, zoodat wij eindelijk Hem inwendig danken zullen voor de zegeningen, welke zij ons aanbrengen.

Buiten dat zien van God in alles, zal niets een einde maken aan alle oproerige gedachten. Christenen wanen zich dikwijls vrij om tegen menschen te murmureeren, waar zij tegen God het niet zouden durven doen; doch deze wijze, om de dingen des levens aan te nemen, maakt een einde aan alle murmureering. Laat onze Vader eene beproeving toe, dan moet het zijn, omdat die beproeving de beste en de zachtste is, die ons toegezonden kan worden en dan be-

hooren wij die in dank uit Zijn liefderijke hand aan te nemen. De beproeving zelve moge hard zijn voor vleesch en bloed en ik meen ook niet, dat wij het lijden, 't welk zij ons aanbrengt, liefhebben en genieten zullen, maar wij kunnen en moeten Gods wil daarin aanbidden, want Zijn wil is altijd goed, zij het zuurheid, zij het zoetheid. In één woord, deze wijze van den Hemelschen Vader in alles te zien, maakt het leven tot eene voortdurende dankzegging, geeft een rust voor 't hart, en meer dan dat, eene blijdschap des geestes, die onuitsprekelijk zijn. Iemand heeft gezegd: „Gods wil op aarde is altijd blijdschap, altijd vrede.”

In welke heerlijke, grazige weiden, en langs welke stille wateren van inwendige rust en verkwikking leidt God niet Zijne kinderen, dáár, waar Hij Zijn wil in hen volbrengt.

Is Gods wil ook onze wil, en gaat Hij altijd Zijn weg, dan volgen wij ook onzen weg en wij heerschen in een altdurend koninkrijk. Hij, die aan de zijde van God gaat, moet in elke ontmoeting overwinnaar zijn, en of de uitkomst vreugde of droefheid, dood of leven zij, wij mogen onder alle omstandigheden instemmen met de roemtaal van den Apostel: „Gode zij dank, Die ons altijd de overwinning geeft door Christus Jezus onzen Heer.”

HOOFDSTUK VII.

MOEIELIJKHEDEN AANGAANDE DEN WIL.

Wanneer het kind van God, door den weg van geheele overgave en volkomen vertrouwen zich van zichzelf ontdaan en Christus aangedaan heeft, en wanneer het heeft begunnen iets te kennen van de zaligheid van het leven met Christus, verborgen in God, dan rijst er zeer licht een bezwaar voor zijn geest.

Nadat de eerste aandoening van vrede en rust begint te bedaren of, zoo als ook wel gebeurt, indien deze zich nog in 't geheel niet vertoond heeft, dan beginnen de ervaringen, die hij doorgemaakt heeft, hem zoo weinig werkelijk voor te komen, dat hij zichzelf als een schijnheilige beschouwt,

wanneer hij zegt en denkt, dat zij waar zijn. Het komt hem voor, dat zijn geloof niet dieper gaat dan de oppervlakte, dat het niet meer is dan een geloof der lippen, dat zijne overgave geen overgave des harten, en daarom niet aanneemelijk is voor God. Hij durft niet zeggen, dat hij des Heeren is, uit vrees van eene onwaarheid te spreken, en toch kan hij het niet over zich verkrijgen van te zeggen, dat hij het niet is, omdat hij het zoo vurig wenschte te zijn. De moeilijkheid is groot en zeer ontmoedigend.

Doch er ligt hierin niets, dat niet zeer gemakkelijk te overkomen is, zoo de Christen maar eens de beginsels van 't nieuwe leven grondig leert verstaan en weet, hoe hij er zich in te gedragen heeft. Over 't algemeen gelooft men, dat dit leven, verborgen met Christus in God, een leven van gevoel en aandoeningen is; bij gevolg wordt de gansche aandacht der ziel daarop gericht, en naarmate dit bevredigend is of niet, heeft men rust of is men ontsteld. Het leven met Christus, verborgen in God, is in waarheid volstrekt geen leven van aandoeningen, maar een leven van den wil, waarin de veranderlijkheid der aandoeningen niets toe of afdoet, zoo slechts de wil standvastig op zijn middelpunt bevestigd blijft, 't welk is: Gods wil.

Om dit duidelijk te maken moet ik mij eene kleine uitwijding veroorloven. Fénelon zegt ergens dat „de zuivere godsdienst enkel in den wil huisvest.” Hiermeê bedoelt hij dat, vermits de wil de heerschende macht in de menschelijke natuur is, alles in die natuur één harmonisch geheel zal vormen, wanneer de wil slechts goed geregeld wordt. Door den wil versta ik niet des menschen wenschen en bedoelen, maar zijne keus, de beslissende macht, de koning, aan wien al wat in den mensch is, gehoorzamen moet. De wil is, in een woord, de mensch, de „Ego” — ons eigen ik.

Men meent wel eens, dat het gevoel de heerschende macht in ons is, doch, mij dunkt, wij weten allen bij eigen ervaring, dat er iets binnen in ons is, achter ons gevoel, achter onze wenschen, een onafhankelijk, zelf bestaand wezen, dat, wanneer het er op aankomt, alles beslist en alles bestuurt. Onze aandoeningeu maken een deel van ons zelven uit; wij lijden en genieten door dezelve, maar ons eigen ik zijn zij niet. Zal God bezit van ons nemen, dan zal Hij tot

ons inkomen door den wil, het centraal punt onzer persoonlijkheid. Zoo Hij dan dáár heerscht, door de macht van Zijnen Geest, dan zal al het overige in ons, onder Zijnen scepter komen; en, zoo als de wil is, zoo zal de man zijn."

Deze waarheid heeft op de moeielijkheid, die wij bespreken, eene zeer nauwe betrekking, want de beslissing van onzen wil is menigmaal zoo lijnrecht in strijd met de beslissing van ons gevoel, dat, bijaldien wij de gewoonte hebben van ons gevoel als den toets onzer handelingen te beschouwen, wij geneigd zullen wezen om ons zelve van schijnheiligheid te beschuldigen daar, waar wij die dingen voor waar en werkelijk houden, die onze wil alleen beslist heeft. Zoodra wij echter den wil als heerscher erkennen, zullen wij alles beginnen te wantrouwen, wat met hem in strijd is en voor echt erkennen, wat hij beslist, hoe zeer het gevoel er ook tegen op moge komen.

Dat het moeilijk is om hiermede in te stemmen, hiervan ben ik mij volkomen bewust; doch daar het eene zaak geldt, die zoo bij uitnemendheid praktisch is in het leven des geloofs, zoo bid ik u, lieve lezer, er u niet van af te wenden eer gij u haar goed eigen gemaakt hebt.

Een voorbeeld zal u mogelijk van dienst kunnen zijn. Een jong mensch, met veel verstand begaafd, die dit nieuwe leven zocht te verkrijgen, was geheel ontmoedigd door de ontdekking, dat hij de slaaf was van de ingekankerde gewoonte des twijfels. Voor zijn gevoel scheen niets waar, niets echt te zijn; en hoe meer hij streed hoe erger het werd. Hem werd dit geheim aangaande den wil meêgedeeld, — dat, zoo hij slechts zijn wil liet overhellen naar de geloovige zijde, zoo hij waarlijk begeerde te gelooven, zoo in een woord zijn inwendige mensch, zijn eigen Ik zeide: „Ik wil gelooven! Ik geloof!" hij zich aan zijn gevoel niet behoefde te storen, want dat zou vroeg of laat wel gedwongen worden om in overeenstemming met zijn wil te komen.

„Wat!" zeide hij, „wilt gij mij wijs maken, dat het aan mijn wil ligt om in dien zin te gelooven, wanneer niets mij waar schijnt te zijn: en zou dat een echt geloof wezen?" „Ja," was het antwoord — „gij hebt alleen maar uw wil over te brengen naar de zijde van God in deze zaak des geloofs, en doet gij dat, dan neemt God er dadelijk bezit

van en werkt in u het willen naar Zijn welbehagen, en spoedig zult gij ervaren, dat Hij al het overige in u tot onderwerping aan Hem zelf gebracht heeft.” „Welnu” was het antwoord, „dat kan ik doen; mijn gevoel kan ik niet bedwingen maar wel mijn wil, en het nieuwe leven begint mij mogelijk toe te schijnen, zoo het slechts mijn wil is die geregeld moet worden. Ik kan mijn wil aan God geven en ik doe het!” van dat oogenblik af aan heeft die jonge man zonder acht te slaan op de erbarmelijke klaagtoonen van zijn gevoel, dat hem van schijnheiligheid beschuldigde, zich standvastig gehouden aan de uitspraak van zijn wil. Op elke beschuldiging van het gevoel gaf hij ten antwoord, dat hij verkoos te gelooven, dat hij zou gelooven, dat hij geloofde; totdat hij, na weinige dagen, als overwinnaar uit den strijd kwam, hebbende elke gemoedsaandoening, elke gedachte gevangen gegeven onder de macht van Gods Geest, en de Heer had bezit genomen van dien wil, die Hem alzoo in handen gegeven was. Hij had zonder wankelen zich vastgehouden aan de belijdenis van zijn geloof ofschoon het hem toescheen, of hij op waarachtig geloof geen aanspraak kon maken. Bij oogenblikken had hij al de kracht van zijn wil noodig gehad om te kunnen zeggen, dat hij geloofde, zoo strijdig was het met de ervaring der zinnen en met het gevoelsleven; maar het denkbeeld, dat zijn wil toch eigenlijk het ware wezen van den mensch is, had post bij hem gevat en hij wist, dat, zoo hij zijn wil maar aan Gods zijde hield, hij van zijn kant deed wat hij kon, en dat God alléén de macht had om in hem al het overige te bedwingen. De uitkomst is geweest, dat die jonge man een der voortreffelijkste Christenen geworden is, die ik ooit gekend heb, door zijne buitengewone eenvoudigheid, door zijne oprechtheid en door zijne macht over de zonde. Hierin ligt het geheim, dat onze wil, die de bron is van al onze handelingen, door den val onder de macht des Satans gekomen was, die hem in ons tot onzen geheelen ondergang bewerkte. Nu zegt God: „Geeft u zelve aan Mij over als dezulken, die van den dood tot het leven zijt overgegaan en Ik zal in u werken het willen en het volbrengen naar Mijn welbehagen.” En zoodra wij ons overgeven, neemt Hij bezit van ons en werkt in ons, wat Hem welgevallig is in Jezus Christus. Hij zet

in ons de gezindheid, die in Christus was en hervormt ons naar Zijn beeld. Zie Rom. XII: 1, 2.

Laat ons een ander voorbeeld nemen. Eene vrouw, die dit verborgen leven in Christus tot haar deel gekozen had, werd met eene zware beproeving bedreigd. Haar gansche gevoel kwam er tegen in opstand en had zij aan haar gevoel toegegeven, dan ware zij tot wanhoop vervallen, doch zij kende dit geheim van den wil en wetende, dat zij zelve in den grond den wil van God tot haar deel gekozen had, ging zij in 't geheel niet te rade met haar gevoel, maar volhardde in het bestrijden van elke gedachte aangaande deze beproeving met de gedurige herhaling van dit woord: „Uw wil geschiede! Uw wil geschiede!” Tegen haar eigen weerbarstig gevoelsleven in betuigde zij, dat zij haar wil in onderwerping bracht aan dien van God, dat zij zich wilde onderwerpen en dat Zijn wil haar lust en haar begeeren was! Het gevolg hiervan was, dat in zeer korten tijd elke gedachte in haar gevangen gegeven was onder de gehoorzaamheid des geloofs en dat zij zelfs mocht ondervinden, dat ook het gevoel in haar begon te juichen in Gods wil.

Eene andere vrouw had eene heerschende zonde, welk aan haar gevoelsleven dierbaar was, maar die zij in de kracht van haar wil verfoeide. Zoolang zij meende onder het beheer van het gevoel te moeten staan, was zij onbekwaam om die zonde te overwinnen, maar zij leerde het heilgeheim kennen en op de knieën vallende, riep zij uit: „Heer, Gij ziet, dat ik met een deel van mijn wezen deze zonde lief heb, doch dat ik haar in mijn innerlijk ware wezen haat, en nu geef ik mijn wil geheel over aan U. Ik wil die zonde niet meer bedrijven. Verlos Gij mij.” Onmiddellijk nam God bezit van dien wil, die Hem dus overgeleverd werd, begon hem te bewerken, zoodat Zijn wil het oppergezag kreeg over haar gevoel en zij verlost werd, niet door de macht van een uitwendig bevel, maar door de inwendige werking van Gods Geest, die in haar het welbehagen des Heeren volbracht. En nu, mijn lieve medechristen, laat mij toe dat ik u aanwijze, hoe gij dit beginsel op uwe moeilijkheden kunt toepassen. Let niet langer op uw gevoel, op uwe aandoeningen, zij zijn uwe dienaren. Sla enkel acht op uw wil, die de ware koning is van uw wezen. Is hij overgegeven aan God? Is

hij in Gods hand gesteld? Heeft hij het besluit genomen van te gelooven, van te gehoorzamen? Is dat het geval dan zijt gij in Gods hand, dan gelooft gij, dan gehoorzaamt gij, want uw wil is uw wezen. Dan is de zaak klaar. Uw verbond met God is even echt dáár, waar uw wil alleen handelt, als dáár waar wil en gevoel te zamen stemmen. Het mag u niet zoo waar toeschijnen, maar in Gods oog is het wel zoo. Wanneer Gij u dit geheim eigen hebt gemaakt, dat gij weet dat gij niet te letten hebt op uw gevoel maar alleen op den staat van uw wil, dan wordt het u mogelijk al de bevelen der Schrift na te leven, u aan den Heer toe te wijden, als eene levende offerande, in Christus te blijven, in het licht te wandelen, u zelve af te sterven; want gij ontvangt de zelfbewustheid dat in al deze dingen uw wil werkzaam kan zijn en dat hij de zijde van God kan kiezen; terwijl gij in wanhoop zoudt wegzinken, indien uw gevoel daartoe geroepen werd, wetende dat dit geheel onregeerbaar is.

Wanneer dan de beschuldiging van onwaar, van schijnheilig te zijn weder in u opkomt, laat er u niet door beangstigen. Zij komt alleen uit uw gevoel voort en is geen oogenblik der aandacht waard. Zie echter wel toe, dat uw wil in Gods hand blijft; dat uw inwendig bestaan aan Zijne bewerking toevertrouwd zij; dat uwe keuze, uwe beslissing naar Zijne zijde overhellen; en laat het daarbij. — De opwellingen van uw gevoel, die door de keus van uw wil zich gebonden zien onder de macht van God, zullen zich onvermijdelijk gevangen geven en zich aan Hem onderwerpen gelijk het dobberend schip langzamerhand onder den gestadigen ruk van den kabel tot stilstaan komt, en gij zult de waarheid ervaren van het woord „dat, zoo iemand wil den wil van God doen, die zal bekennen dat deze leer uit God is.”

De wil is gelijk aan eene verstandige moeder, het gevoel daarentegen aan een troep woeste, wilde kinderen. De moeder beslist, dat er zoo of zoo gehandeld zal worden, naar dat het haar recht en billijk schijnt. De kinderen komen tegen het besluit der moeder in verzet en willen dat het zoo niet zal geschieden. Doch de moeder, die weet dat zij baas is en niet de kinderen, gaat stil haar gang zonder zich te storen aan hun geroep en slaat er geen meerder acht op dan om

hun te bevelen stil te zijn. Het einde hiervan is, dat de kinderen vroeg of laat genoodzaakt worden toe te geven en genoeg te nemen met het besluit der moeder.

Zoo wordt de orde en de harmonie bewaard. Zoo die moeder nu maar voor een oogenblik het denkbeeld ingewilligd had, dat de kinderen baas behooren te zijn en niet zij, zou er een teugellooze verwarring geheerscht hebben, zooals er voorbeelden van in het familieleven gezien worden. In hoe menige ziel is er thans niets dan verwarring, enkel omdat het gevoel en niet de wil er de heerschappij voert.

Bedenk dus wel, dat het wezenlijk ware in uw leven datgene is, wat uw wil bepaalt en niet wat de uitspraak van uw gevoel is, en dat gij veel meer gevaar loopt van tot geveinsdheid en onwaarheid te vervallen door naar uw gevoel te luisteren, dan door u vast te houden aan het besluit van uw wil, dus aan de zijde van God; dan zijt gij geen geveinsde, wanneer gij de gezegende werkelijkheid van Hem toe te behooren als uw deel vordert, al sprak uw gevoel ook het tegendeel uit.

Het is mijne overtuiging, dat, met hetgeen den ganschen Bijbel door, van het „hart” gezegd wordt, niet bedoeld wordt het gevoel, maar den wil, het eigen, inwendige zijn van den mensch en dat het Gods bedoeling met den mensch is dat dit „Ik” Hem overgeleverd worde en dat dit inwendige leven geheel onder Zijn bestuur gebracht worde. God begeert niet het gevoel maar den mensch zelf.

Hebt gij u zelven reeds aan Hem gegeven, lieve lezer? Hebt gij u wel reeds aan Zijne werking onderworpen? Stemt gij er in toe, dat uw gansch innerlijk bestaan in Zijne handen gesteld worde? Laat vrij alles tegen u in verzet komen, het is uw recht om reeds nu met den Apostel te zeggen: „Ik ben met Christus gekruist en ik leef niet meer, maar Christus leeft in mij, en hetgeen ik nu leef in het vleesch, dat leef ik door het geloof des Zoons van God, Die mij lief gehad heeft en zichzelven voor mij gegeven heeft.

Nadat het voorafgaande reeds bij den uitgever was omgedrukt te worden, werd mij het volgende ter bevestiging

van mijn schrijven door een Fransch leeraar uit Parijs aan- geboden. Het bevat de ervaring van een gereformeerden geestelijke en werd sedert vele jaren zorgvuldig bewaard door den leeraar, die het mij gaf.

Newburgh, Sept. 26 1822.

Geliefde broeder. Ik neem eenige oogenblikken van den tijd, dien ik gewoonlijk den Heer toewijd, om een kort woord aan u, Zijn dienaar, te schrijven. Het is zoet te gevoelen dat wij geheel des Heeren zijn, dat Hij ons aangenomen heeft en ons de Zijnen noemt. Dit is godsdienst — een loslaten van het beginsel, dat men zichzelf toebehoort en een ten volle aanneming van de blijvende bewustheid: »Ik behoor mij zelven niet, ik ben gekocht voor een prijs." Sedert ik u 't laatst zag ben ik vooruit gegaan, en toch is er niets bijzonders in mijn leven voorgevallen; ik meen ook dat het niet verkieslijk is naar bijzondere gebeurtenissen om te zien, maar dat men er naar moet streven om heilig te zijn, gelijk God heilig is, zich uitstrekkende naar den prijs der roeping van God.

Ik voel mij niet gerechtigd om u te onderwijzen; ik kan u alleen den weg zeggen langs welken ik geleid werd. De Heer handelt niet op dezelfde wijze met iedere ziel; zoo moeten wij ook niet trachten de bevindingen van anderen na te bootsen, en toch zijn er dingen, die door ieder, die een rein hart begeert te hebben, beoefend moeten worden.

Er moet eene persoonlijke toewijding aan God plaats hebben van al wat in ons is; er moet een verbond met God gemaakt worden, waardoor men zich geheel en voor altijd aan Hem verbindt. Dit deed ik met mijn verstand, zonder eenige verandering in mijn gevoel te bespeuren, en met een hart vol van hardheid en duisternis, van ongelooft en zonde en ongevoeligheid.

Ik verbond mij om des Heeren te zijn, ik legde alles op het altaar, als een levende offerande naar dat ik dat het best vermocht. Nadat ik van de knieën opgestaan was, bespeurde ik geen verandering in mijn gevoel. Dat was mij eene smartelijke gewaarwording, en toch had ik de overtuiging, van in alle oprechtheid en eerlijkheid eene geheele en eenige toewijding van mij zelven aan God gedaan te hebben. Ik beschouwde toen het werk nog in 't geheel niet als afgedaan, maar besloot om te volharden in den dienst des Heeren en mij zelven tot eene voortdurende, levende offerande te stellen. Maar nu deed zich de moeielijkheid op van dit te volbrengen.

Ik wist, dat het aan mij was te gelooven, dat God mij aannam en dat Hij in mijn hart wilde wonen. Ik erkende, dat ik dat niet geloofde en toch de begeerte had van het te kunnen gelooven. Ik las met een biddend hart in den 1sten brief van Joh. en trachtte mij zelven te overtuigen van Gods persoonlijke liefde voor mij. Ik erkende, dat mijn hart vol boosheid was; er scheen geen macht in mij te zijn om den hoogmoed te overwinnen, om verkeerde gedachten, die ik haatte, te verdrijven. Maar

Christus was geopenbaard om de werken des duivels te vernietigen en de zonde in mijn hart was klaarblijkelijk het werk van den duivel. Toen werd het mij gegeven te gelooven, dat God in mij werkte het willen en het werken, terwijl ik mijn eigen zaligheid werkte met vreezen en beven. Ik werd overtuigd aangaande het ongeloof, dat het eene moedwillige, misdadige, ja eene vreeselijke zonde is; het maakt den trouwen God tot een leugenaar.

De Heer bracht mij mijne overheerschende zonde voor oogen, inzonderheid het prediken van mijzelf in plaats van Christus en het toegeven aan zelfbehagen na de prediking. Ik werd bekwaam gemaakt om mij zelve allen roem te ontzeggen en alleen de eer te zoeken, die uit God is. Satan worstelde hevig om mij van de Rots der eeuwen af te stooten; doch, Gode zij dank, ik vond de levenswijsheid van bij het oogenblik te leven en toen kreeg ik rust.

Ik vertrouwde op het vergoten bloed van Christus als op een voldoende verzoening voor al mijne vorige zonden, en voor de toekomst stelde ik mij geheel in Gods hand, met de begeerte om in alle omstandigheden Zijn wil te doen, maar dat Hij mij dien zou openbaren, en ik erkende, dat het eenige, wat ik te doen had, was op Jezus te zien voor eene tijdige vermeerdering van genade en op Hem te steunen voor de reiniging van mijn hart en voor beveiliging tegen de zonde van ieder oogenblik.

Ik voelde mij gebonden in mijne diepe afhankelijkheid van de genade van Christus. Ik liet den vijand niet toe mij te verontrusten omtrent het verledene noch omtrent de toekomst, want ik zag ieder oogenblik uit naar hulp voor het tegenwoordige oogenblik. Ik wilde een kind van Abraham zijn en in een blind geloof aan het woord van God mijnen weg bewandelen zonder naar innerlijk gevoel of naar aandoeningen te vragen, ik wilde een Christen volgens den Bijbel zijn. Van dien dag af gaf de Heer mij eene bestendige overwinning over zonden, die mij vroeger gevangen hielden. Ik verlustig mij in den Heer en in Zijn woord. Ik verlustig mij in mijn werk van evangeliedienaar; mijn gemeenschap is met den Vader en met Zijn Zoon Jezus Christus. Ik ben een eerstbeginnende in 't geloof en weet dat mijne vorderingen gering zijn, vergeleken bij die van velen. Mijn gevoel gaat op en neer; maar hoe hoog of laag het ook gestuurd zij, ik geloof God en verlaat mij op Zijn woord. Ik heb mij verbonden te wandelen door het geloof en niet door het gevoel.

Het werk des Heeren begint in mijne gemeente te herleven. »God zij geloofd.» De Heere vervulle u met Zijne volheid en schenke u den Geest van Christus. Wees getrouw! Wandel met God en wees volmaakt. Predikt het woord, tijdig en ontijdig. De Heer heeft u lief. Hij ondersteunt u in den arbeid. Verlaat u geheel op deze belofte: »Ziet ik ben met ulieden al de dagen tot aan de voleinding der wereld.»

Uw medestrijder

WILLIAM HILL.

HOOFDSTUK VIII.

BEZWAREN AANGAANDE EENE LEIDING.

Gij hebt nu een begin gemaakt met het leven des geloofs, lieve lezer. Gij hebt u zelven aan den Heer overgegeven, om de Zijne te zijn geheel en volkomen; Hij heeft u aangenomen en is begonnen u te kneden en te vormen tot een vat ter Zijner eere. Het is uw ernstige begeerte buigzaam te zijn onder Zijne hand, Hem te volgen, waar Hij u ook heen wil leiden, en gij vertrouwt op Hem, om in u te werken het willen en het werken naar Zijn welbehagen. Doch hier stoot gij op een groot bezwaar. Gij hebt de stem van den goeden Herder nog niet leeren kennen en bevindt u daardoor in groote verlegenheid om te weten, wat de werkelijke wil des Heeren aangaande u zij. Mogelijk zijn er wegen, waarin de Heer u schijnt te willen leiden, maar die door uwe vrienden afgekeurd worden. Deze vrienden zijn misschien ouder dan gij in 't Christelijk leven en schijnen u toe daarin ook veel verder gevorderd te zijn. Gij kunt het niet goed verdragen om van hen te verschillen of hen te bedroeven en gij zijt huiverig om toe te geven aan 't geen u toeschijnt plicht te zijn, terwijl zij er anders over denken. En toch kunt gij u van uwe indrukken niet los maken en zoo verkeert gij in grooten twijfel en onrust.

Er bestaat een weg, voor de ziel die zich geheel heeft overgegeven, om uit al deze moeielijkheden te geraken. Ik herhaal de *geheel* overgegevene, want, zoo er op eenig puut de minste terughouding van den wil is, wordt het schier onmogelijk Gods gedachten omtrent dat punt te verstaan, daarom is het allereerst noodig de zekerheid te hebben, dat het uw ware voornemen is God in alles te gehoorzamen. Hebt gij die zekerheid, en is het u nu alleen te doen om Gods wil te kennen, ten einde dien te volbrengen, dan kunt gij niet twijfelen aan Zijne bereidvaardigheid om u Zijn wil bekend te maken en om u in de rechte wegen te leiden. Er zijn hieromtrent vele duidelijke beloften. Ziet b. v. Joh. X: 3 en 4. „Hij roept Zijne schapen bij name en leidt ze uit. En wanneer Hij Zijne schapen uitgedreven heeft, zoo gaat Hij voor hen heen en de schapen volgen Hem, overmits

zij Zijne stem kennen." En dan Joh. XIV:26. „Maar de Trooster, de Heilige Geest, welken de Vader zenden zal in Mijnen naam, die zal u alles leeren en zal u indachtig maken alles, wat Ik u gezegd heb." En Jak. I:5, 6: „Indien iemand van u wijsheid ontbreekt, dat hij ze van God begeere, die een iegelijk mildelijk geeft en niet verwijt, en zij zal hem gegeven worden." Uit deze plaatsen der Schrift en uit vele dergelijke moeten wij opmaken, dat de Goddelijke leiding ons beloofd is, en in 't geloof moeten wij vertrouwend er naar uitzien en haar verwachten. Dit is allernoodzakelijkst, want in Jak. I:6, 7 wordt ons gezegd: „Dat hij ze begeere in geloof, niet twijfelende; want die twijfelt is eene baar der zee gelijk, die van den wind gedreven en op en neder geworpen wordt, want die mensch meene niet, dat hij iets ontvangen zal van den Heer."

Stel dit punt dan allereerst vast, dat Goddelijke leiding beloofd is en dat gij zeker zijt haar te ontvangen, zoo gij er om vraagt. Laat geen inblazing van twijfel u hiervan afbrengen.

Daarom moet gij bedenken, dat God alle kennis en alle wijsheid bezit, zoodat het zeer wel mogelijk is, dat Hij u op wegen zal leiden, waarop volgens Zijn raad, groote zegeningen u te wachten staan, doch waarop het kortzichtig menschelijk oog niet anders dan schade en schande verwacht.

Vergeet niet dat Gods gedachten niet zijn als des menschen gedachten, noch Zijne wegen als des menschen wegen, en dat Hij, die van den beginne het einde der dingen weet, alleen oordeelen kan wat het gevolg van deze of gene daad zal zijn.

Gij moet u daarom wel voorstellen, dat juist Gods liefde u mogelijk leiden zal lijnrecht in strijd met de meest gekoesterde wenschen uwer dierbaarste vrienden. Gij moet uit Luk. XIV:26—33 en dergelijke plaatsen leeren, dat, niet om behouden te worden, maar om een discipel en volgeling uws Heeren te zijn, gij mogelijk geroepen zult worden om te verlaten, al wat gij hebt en zelfs om uw rug toe te keeren aan vader of moeder, aan broeder of zuster, aan man of vrouw, of zelfs om afstand te doen van uw leven. Tenzij de mogelijkheid van dit alles grondig erkend zij, zal de ziel licht in moeielijkheden geraken, omdat het meermalen gebeurt,

dat het kind van God, wanneer het pas den weg van gehoorzaamheid ingeslagen heeft, vroeg of laat op paden geleid wordt, die afgekeurd worden door hen, die hem het liefst zijn; tenzij hij hierop voorbereid zij en den Heer door dit alles heen vertrouwt, zal hij nauwelijks weten, wat hij te doen heeft.

Het spreekt van zelf, dat dit alles volkomen in overeenstemming is met die plichten van eerbied en liefde, die wij in de verschillende betrekkingen des levens jegens elkander te vervullen hebben. Hoe dichter wij ons bij Christus houden, hoe meer wij bekwaam gemaakt zullen worden om Zijne zachtmoedigheid en nederigheid na te volgen en hoe meer wij onze natuurlijke verzorgers en raadgevers zullen ontzien. De leiding van den Zaligmaker zal zich altijd openbaren in den geest van den Zaligmaker. Waar wij in gehoorzaamheid aan Christus bestuurd worden om te handelen tegen den wensch en den raad onzer vrienden in, daar ook zullen wij hun toonen, door een gedrag, vol liefde en geduld, welke onze drijfveer zij.

Dit punt nu vastgesteld zijnde, komen wij tot de vraag, hoe de leiding van God zich aan ons openbaart en hoe wij in staat zullen zijn om Gods stem te kennen.

Er zijn twee bijzondere wegen, waarin Hij Zijn wil aan ons openbaart — door de Schrift en door middel van de stem des Heiligen Geestes, Die indruk maakt op ons hart en op ons verstand. De eerste van deze is de leiding die wij in den Bijbel vinden. Gij behoeft geen bijzondere en persoonlijke openbaring te verwachten, totdat gij Gods wil, met betrekking tot eenig onderwerp, zoo als het daarin geopenbaard wordt, erkend en gehoorzaamd hebt. Door dezen eenvoudigen regel over het hoofd te zien, hebben er vele ongelukkige misvattingen plaats op 't stuk der leidingen van God. Daar, waar onze Vader eene duidelijke bepaling aangaande eenig onderwerp eens voorgeschreven heeft, zal Hij ons daaromtrent natuurlijk geene bijzondere openbaring geven. Zoo wij op eene inwendige stem wachten, in plaats van de Schrift nauwlettend te onderzoeken en haar te gehoorzamen, stellen wij ons bloot aan de verloksele van Satan en zullen wij ongetwijfeld in dwaling vervallen. Niemand, bij voor-

beeld, behoeft eene onmiddellijke openbaring of kan er eene verwachten om hem te zeggen, dat hij niet mag stelen, omdat God reeds duidelijk in Zijn woord Zijn wil daaromtrent verklaard heeft. Dit schijnt zoo onomstootelijk waar, dat ik er niet van spreken zou, zoo ik niet menigmaal Christenen ontmoet had, die dit geheel voorbij gezien hadden en ten gevolge daarvan tot geestdrijverij vervallen waren. Ik erken, dat de Bijbel geen regel aangeeft voor elken bijzonderen loop van zaken en dat wij in zulke gevallen de onmiddellijke leiding van den Heiligen Geest behoeven en haar moeten verwachten.

En toch is de Schrift veel meer beslist zelfs in bijzaken dan de meeste menschen denken. Er zijn niet veel dingen van eenig aanbelang in 't leven, waaromtrent men niet eene duidelijke aanwijzing in Gods Woord vinden kan. Neem het stuk der kleeding en wij hebben 1 Petr. III : 3, 4 en 1 Tim. II : 9. Neem het stuk der samensprekingen en wij wijzen u naar Eph. IV : 29 en V : 4. Neem het stuk der wraak over beledigingen en het staan op uw recht en wij hebben Rom. XII : 19, 20, 21 en Matth. V : 38—48 en 1 Petrus II : 19—21. Neem het onderwerp van 't vergeven van elkanders misdaden en wij verwijzen u naar Eph. IV : 32 en Mark. XI : 25, 26. Neem het stuk van gelijkvormigheid aan de wereld en wij hebben Rom. XII : 2 en 1 Joh. II : 15—17 en Jak, IV : 4. Neem het stuk van angst en kommer van elken aard, en wij zien op Matth. VI : 25—32 en Phil. IV : 6, 7.

Ik noem alleen deze dingen als voorbeelden om aan te toonen hoe volledig en praktisch de leiding des Bijbels is. Bevindt gij u dus in verlegenheid, ga dan in de eerste plaats naar den Bijbel en zie of het punt in kwestie er in behandeld wordt en bidt God, dat Hij door de kracht Zijns Geestes het voor u duidelijk make welke Zijn wil zij. Wat u dan in de Schrift duidelijk geleerd en bevolen toeschijnt, daar moet gij aan gehoorzamen.

Wanneer wij die uitingen van Gods Geest willen overdenken, met een verstand verhelderd door de werking des Geestes, dan zal onze gehoorzaamheid even zeker eene gehoorzaamheid zijn aan een levend woord als ware dat woord heden, hoorbaar door onzen Heer uit den Hemel tot ons gesproken. De Bijbel is niet alleen een oude boodschap van

God, vele eeuwen geleden tot ons gezonden, maar hij is een altijd nieuwe boodschap, tot ons gericht zoo dikwijls wij hem lezen. „De woorden, die Ik tot u spreek, zijn geest en zijn leven.” en gehoorzaamheid aan deze woorden is eene levende gehoorzaamheid aan een nieuw persoonlijk bevel.

Wij zien dus, dat bijzondere leidingen boven en behalve die der Schrift, omtrent eenig punt, waarover zij zich duidelijk uitlaat, niet te verwachten zijn; en dat de leiding van den Geest nimmer in tegenspraak met de Schrift wezen kan.

Maar indien gij, na gedaan onderzoek, in den Bijbel geene aanwijzing vindt omtrent het punt, dat u bezwaart of zoo de aanwijzing niet al de bijzonderheden betreft van 't geval, waarin gij verkeert, dan hebt gij recht tot het vragen van eene onmiddellijke leiding door de stem des Heiligen Geestes, komende tot uw hart en indruk makende op uwen geest, zoodat gij „van uw plicht een klaar bericht krijgt.”

De Geest zal u zeker en op de rechte paden leiden en Hij zal u Gods liefdevollen wil jegens u bekend maken; en gij zult ondervinden, dat niet alleen uw weg, maar zelfs al uwe *voetstappen* door Hem bestuurd worden.

Bij de overgave van u zelven aan het gevoel van plicht zijn twee gewichtige punten in acht te nemen. Zoo die inspraken van den Geest zijn, dan zullen zij in overeenstemming wezen met de Schrift en met een geheiligd oordeel, want God heeft voorzeker Zijn wil niet in de eene plaats geopenbaard om die op eene andere te weêrspreken en het is Zijn stellige belofte, dat Hij „de zachtmoedige zal leiden in gerechtigheid.”

Alles wat dus in tegenspraak is met de Schrift en met eenen geheiligden zin, moet verworpen worden als werk des Satans, want wij moeten niet vergeten, dat Satan even als Gods Geest indrukken kan verwekken op onzen geest, zoodat het hoog noodig is om op het punt van leiding niet onbekend te zijn met zijne listen. Door eene verkeerde opvatting van het denkbeeld van den Heiligen Geest te verheerlijken, hebben somtijds ernstige en oprechte Christenen de onderwijzing der Schrift miskend, haar geweld aangedaan en hun eigen oordeel verguisd. God, Die de eerlijkheid van hun hart ziet, kan Zich over hen ontfermen en hun vergiffenis

schenken, maar de gevolgen blijven voor hen in dit leven dikwijls zeer treurig.

In niets is het ons derhalve zoo zeer noodig, als in dit, ons hulpbehoevend te erkennen en ons met kinderlijk vertrouwen op den Heer te verlaten; Hem het gevaar te zeggen, waarin wij verkeerden. het gevaar van misleid te worden en van Hem te verwachten, dat Hij het niet zal toelaten. Aan elke bijzonder kostbare, geestelijke gave is altijd eenig eigenaardig gevaar verbonden en de groote zegen eener bijzondere leiding maakt geen uitzondering op den regel, maar met de proef, die ik aangegeven heb, en met eene geheele overgave van de zaak aan den Heer en een volkomen vertrouwen in Hem is er niets te vreezen.

Nu ik de gevaren aangewezen heb, zij het mij veroorloofd een weinig stil te staan bij den zegen en de vreugde die deze onmiddellijke openbaring van Gods wil ons aanbrengt. Het schijnt mij toe het grootste van alle voorrechten te zijn. Vooreerst, dat God mij zoo lief heeft, dat Hij tot in de kleinste bijzonderheden van 't leven voor mij *zorgt* is gansch wonderbaar; en dan, dat Hij bereid is om er mij alles van te zeggen en mij te kennen te geven, hoe ik handelen en wandelen moet om Hem welgevallig te zijn, schijnt bijna te goed om waar te zijn. Wij laten ons nimmer gelegen liggen aan de kleine omstandigheden van iemands leven, tenzij wij die mensch liefhebben. Het is ons, aangaande de menigte dergenen, die wij ontmoeten, onverschillig hoe zij leven. Doch zoodra wij iemand beginnen lief te krijgen, vangen wij te gelijktijd aan, belang in hem te stellen. Dat God ons Zijne belangstelling toont is juist een kostbaar bewijs voor Zijne liefde, 't is een groote zegen, wanneer Hij tot ons spreekt over al onze belangen, — over onze kleeding, over onze lektuur, over onze vriendschappelijke betrekkingen, over onze bezigheden, over al wat wij doen, zeggen of denken. Gij moet dit bij eigen ondervinding kennen, lieve lezer, zult gij komen tot de volle vreugde en het voorrecht van dat leven, verborgen met Christus in God, want dit is een Zijner kostbaarste gaven.

Het is Gods belofte, dat Hij in ons zal werken het willen en het werken naar Zijn welbehagen. Dit beteekent dus,

dat Hij bezit wil nemen van onzen wil en dien voor ons zal bewerken, en dat Zijne ingevingen tot ons zullen komen, niet zoozeer als bevelen van buiten, dan wel als begeerten die binnen in ons ontspruiten. Zij zullen in onzen wil ontstaan; wij zullen inwendig eene behoefte gevoelen om zoo en niet anders te handelen en 't zal niet zijn door dwang; alzoo zal het worden een dienen in volmaakte vrijheid, want het is altijd gemakkelijk te doen, hetgeen wij begeeren, al zijn de begeleidende omstandigheden zoo bezwarend mogelijk. Elke moeder weet, dat zij haar kind het gehoorzamen gemakkelijk zou kunnen maken, zoo zij slechts meester kon worden van den wil van 't kind en dien voor hem kon bewerken, door hem de begeerte te geven om die dingen te doen, welke zij van hem verlangt. En dit is het, wat onze Vader voor Zijne kinderen doet, in de nieuwe bedeeing. Hij schrijft Zijne wetten in ons hart en in ons verstand, en wij hebben die lief en worden tot gehoorzaamheid gedreven door liefde en niet door vrees.

De wijze, waarop de Heilige Geest gewoonlijk Zijne leiding bewerkt, is de begeerte in 't hart te leggen om deze of die zaak te doen of te laten.

Die zich verdiept in 't gebed, voelt eene plotselinge ingeving omtrent de eene of andere plichtsbetrachting. „Ik zou dit willen doen of dat.” Zij denkt: „Ik wenschte wel, dat ik het kon doen.” Of de ingeving komt in den vorm eener vraag, „zou ik niet zoo of zoo moeten handelen?” Ook somtijds wel dadelijk door overtuiging dat dit of dat gedaan moet worden.

Terstond moet de zaak den Heer opgedragen worden, met een vast besluit van den wil om Hem te gehoorzamen; en is de ingeving in overeenstemming met de Schrift en met een geheiligden zin, blijft zij u goed toeschijnen, dan is eene dadelijke gehoorzaamheid de veiligste en gemakkelijkste weg. Men gehoorzaamt licht, wanneer men het doet, zoodra de Geest gesproken heeft; aarzelt men en begint men te rede-neeren, dan wordt het hoe langer hoe moeilijker.

Als algemeene regel neemt men aan, dat de eerste indrukken van een hart, dat zich geheel overgegeven heeft, de beste zijn; want God is getrouw in Zijne beschikkingen over ons, en wil ons Zijne stem vóór elke andere stem

doen hooren. Zulke indrukken behooren dus nimmer tegen-spraak bij ons te ontmoeten. Gebed en vertrouwen zijn de eenigst veilige oefeningen der ziel en ook in deze moet zij niet te lang verkeerén, opdat de tijd van handelen niet voorbij ga en de zegen gemist worde.

Komt de ingeving ons evenwel niet duidelijk genoeg voor om er naar te handelen, vooral zoo zij betrekking heeft op iets, waarin onze beste vrienden van ons in meening verschillen: dan kan het ons noodig zijn nader licht van den Heer af te wachten; maar wij moeten wachten in 't geloof en in eene nederige eenswillendheid, gedurig „Ja!” zeggen op den wil van God, hoedanig die wil ook zij. Zoo de ingeving van Hem is, zal zij aanhouden en steeds sterker worden; en zoo zij niet uit Hem is, zal zij verdwijnen en wij zullen vergeten, dat wij haar ooit gekend hebben. Houdt zij aan, keert zij terug zoo dikwijls wij in nauwe gemeenschap met den Heer zijn, stoort zij ons in de oogenblikken, wanneer wij ons tot het gebed afzonderen, verbreekt zij onzen vrede, dan kunnen wij verzekerd zijn van haar goddelijken oorsprong en wij moeten haar opvolgen, of wij zouden eene onuitsprekelijke schade lijden.

Ik houd het voor de eenigst veilige weg om de twijfelachtige dingen voor den Heer neêr te leggen, totdat wij bij helder licht zien, dat wij ze terug moeten nemen.

Eene lieve dame, die gedurende vele jaren een leven van zelfopoffering geleid had, zeide mij, dat het haar onveranderlijke regel was om in elke twijfelachtige zaak naar den kant der zelfopoffering te beslissen, en dat zij daar nimmer spijt over gevoeld had. Dit was het geheim van een leven van ongemeene toewijding. De Apostel geeft ons, met betrekking tot twijfelachtige zaken, een regel die mij zeer duidelijk voorkomt. Sprekende over het eten van verscheidene vleeschsoorten, die volgens de wet onrein waren, en na zijne eigene vrijheid daaromtrent betuigd te hebben, zegt hij: „Ik weet en ben verzekerd bij onzen Heer Jezus, dat er niets onrein is in zichzelf. Maar die iets onrein acht, dien is het onrein,” En daarna alles te zamen vattende, schrijft hij: „Hebt gij geloof! hebt dat bij u zelve voor God. Zalig is hij, die zichzelf niet veroordeelt in 't geen hij voor goed houdt. Die twijfelt is alreede veroordeeld, indien hij eet,

omdat hij niet uit geloof eet: en al wat uit het geloof niet is, dat is zonde." Gij zult gewoonlijk ervaren, lieve lezer, dat een twijfel de stem van Hem geweest is, Die u oproept tot meer gelijkvormigheid aan Zijn wil.

Ga dan met al uwe bezwaren tot Jezus; zeg Hem, dat gij alleen begeert Hem te kennen en naar Zijne stem te luisteren en vraag Hem, dat Hij u die recht te verstaan geve. Beloof Hem te zullen gehoorzamen in alles, wat het ook zij. Geloof zonder wankelen, dat Hij u leidt volgens Zijn woord. Geeft Hem alle twijfelachtige dingen over, totdat gij er meer licht in ziet. Luistert onophoudelijk naar Zijne dierbare stem, en zoodra gij zeker zijt van haar te hooren, laat dan uwe onmiddellijke gehoorzaamheid volgen. Vertrouw, dat Hij u elken indruk, die niet uit Hem is zal doen vergeten; Hij is getrouw, Die u niet aan zelfmisleiding zal overgeven.

Boven alles vertrouw Hem. Nergens komt het geloof meer te stade dan hier. Hij heeft beloofd uw leidsman te zullen zijn. Gij hebt het Hem gevraagd en nu moet gij gelooven, dat Hij het is en ook aannemen dat wat komt door Hem u wordt toegezonden. Geen aardsche vader of meester zou zijne kinderen of dienstboden kunnen leiden, zoo zij weigerden zijne bevelen te erkennen voor de uitspraak van zijn wil. God kan die zielen niet leiden, welke Hem nooit genoeg vertrouwen schenken om te gelooven, dat Hij het doet.

O! wees toch niet bevreesd voor dat heerlijke leven, dat uur bij uur en dag bij dag onder de leiding van den Heer voortgaat! Zoo Hij u van de wereld zoekt af te zonderen om u in eene nauwe gemeenschapsoefening bij Hem te doen leven, deins er niet voor terug. Beschouwt het als uw grootste voorrecht. Verblijd er u in. Omhels het met ijver. Laat alles varen, opdat het uw deel moge zijn.

O, wilt gij leven, leef voor God;
Verheid Hem vroeg en laat.
De Geest en 't bloed Zijns Zoons stelt tot
Dien strijd, dat werk in staat.

Neen; Gods geboden zijn niet zwaar,
Maakt liefde ons blij en sterk;
Dat Jezus Zich ons openbaar,
En — licht is 't moeielijkst werk.

Zij uw geweten trefbaar teër;
Doof niet zijn inspraak, neen:
Genade roept; volg meer en meer.
Dat is volmaakt zijn, dat alleen.

HOOFDSTUK IX.

TWIJFELINGEN.

Vele christenen zijn verslaafd aan de hebbelijkheid van te twijfelen. Geen dronkaard werd immer sterker door de ketenen van zijn verderfelijke lust gekluisterd, dan zij door de hunne worden gebonden. Elke stap van hun christelijk leven is een ontzettend waagstuk tegen een leger van twijfelingen, die altijd door op de loer liggen om bij iedere gunstige gelegenheid hen te bespringen. Hun leven kwijnt, hun werk wordt verlamd en hun gemeenschap met God gestoord door hunne twijfelingen. En hoewel het leven des geloofs waarover dit boek handelt, de ziel veelal geheel ontruikt aan de sfeer, waar deze twijfelingen zoo welig tieren, toch gebeurt het wel eens, dat de oude dwingeland zich weder verheft om den voet te laten struikelen en het hart te doen falen, al kan hij er niet in slagen om den geloovige tot de wildernis terug te drijven.

Wij herinneren ons zeker nog de kinderlijke bekoring en afschuw tevens bij ons verwekt door de geschiedenis van Christens gevangenneming in het kasteel Twijfel door den goddeloozen reus Wanhoop en onze ongeveinsde vreugde bij zijne bevrijding van uit die zwaar gegrendelde gevangenis. Weinig vermoedden we toen, dat wij ons door denzelfden tiran gevangen zouden zien nemen en in dezelfde gevangenis opsluiten, en toch vrees ik, dat er voor ieder lid van Christus' gemeente minstens één zulk eene ervaring is geweest.

Sla het verhaal nog eens op, zoo het u niet versch meer in het geheugen is, en zie of er geen ervaringen beschreven zijn voor uwe eigene ziel bitter om door te maken, en niet minder droevig om op terug te zien.

En toch schijnt het vreemd dat menschen, wier naam „geloovigen” reeds in zich sluit, dat hun kenmerkende

eigenaardigheid is dat zij gelooven, moeten bekennen, dat zij zoodanige ervaringen doormaken. Evenwel is die zulk een algemeen zich voordoende hebbelijkheid, dat ik mij voorstel, werd de groote meerderheid dergenen, die tot de kerk behooren, hernoemd, de eenig passende naam, die hun gegeven kon worden, zou zijn die van *Twijfelaars*. In trouwe, de meeste christenen hebben zich aan hunne twijfelingen, als aan een soort van niet te ontwijken krankheid overgegeven, waaraan zij zwaar lijden, maar waaraan zij ook dienen onderworpen te zijn als een bestanddeel der onmisbare tucht van dit aardsch bestaan. Zij treuren over hun twijfelen, zoo als b. v. iemand zou kunnen treuren over zijn rheumatiek, zij zien op zichzelf als voorwerpen van groot eigenaardig lijden, voor wie men niet dan de teederste zorg en medelijden mag hebben.

En dit geldt al te dikmaals van geloovigen, die ernstig begeeren het leven en den wandel des geloofs te betreden, ja op dien weg vele schreden misschien reeds hebben gedaan. Het kan zijn, dat zij verlost zijn van de twijfelingen, die eertijds hen kwelden, omtrent de vraag of hunne zonden wel waarlijk zijn vergeven en of zij wel eindelijk den hemel zullen bereiken, maar van het twijfelen zelf zijn ze nog niet verlost. Zij hebben de hebbelijkheid slechts op een hooger niveau geplaatst; misschien spreken zij aldus: „Ja, ik geloof dat mijne zonden *zijn* vergeven, ik *ben* een kind van God door het geloof in Jezus Christus. Dit durf ik niet langer in twijfel trekken maar. —” En dit „maar” opent een lijst van twijfelingen omtrent elke verklaring en elke belofte, die onze Vader aan Zijne kinderen heeft gegeven. De een voor de andere na verwerpen zij en weigeren ze te gelooven, totdat zij stelliger bewijs erlangen, dan het eenvoudig woord van hunnen God. En dan verwonderen zij zich, dat zij in duisternis worden gelaten, beschouwen zichzelf bijna als martelaren en zuchten onder de eigenaardige geestelijke bestrijdingen, die zij hebben te verduren.

Geestelijke bestrijdingen! Veel juister ware het om van geestelijke opstanden te spreken. Onze strijd is een strijd des geloofs; het eigen oogenblik nu dat we twijfelen, verandert onze strijd van aard en wordt hij opstand; met alle kracht wil ik hier tegen opkomen.

Even zoo goed mocht ik met de jammerklachten van een dronkaard samenstemmen en mij met hem vereenigen in het gebed om genade om de tucht te verdragen van zijne rampzalige lust, als een enkel oogenblik gehoor te geven aan de weeklachten van deze verslaafde zielen en trachten hen te troosten onder hunne slavernij. Zoowel dezen als genen zou ik niet anders mogen verkondigen dan de volkomen verlossing, die Jezus voor hen beschikbaar heeft en hen bidden, smeeken, bevelen, met al de kracht mijner geheele natuur, om zich hiervan te bedienen ter verkrijging van de verloren vrijheid. Geen oogenblik zou ik gehoor geven aan hunne wanhopende verontschuldiging. Gij moest vrij zijn, *gij kunt* vrij zijn, *gij MOET* vrij zijn!

Wilt gij mij dan komen vertellen dat het eene onontkomelijke noodwendigheid is dat God door Zijne kinderen moet worden verdacht? Is het voor uwe kinderen noodwendig om u te verdenken? Zoudt gij zulk een bestaan bij hen verdragen, zelfs een enkel uur? Zoudt gij medelijden hebben met uwen zoon, zoudt gij denken dat het bij hem een verschoonbare zwakheid was, als hij tot u kwam met de betuiging „Vader, ik kan uw woord niet gelooven, ik kan uwe liefde niet vertrouwen?”

Gedurig roep ik mij voor den geest de wijze, waarop eenmaal de verontwaardiging van eene moeder werd gaande gemaakt, over een klein gebrek aan vertrouwen door een harer kinderen aan den dag gelegd. Zij had hare beide kleine meisjes aan mijn huis gelaten, terwijl zij was gaan boodschappen doen. De eene, met al het blijhartig vertrouwen aan de kindschheid eigen, nam gaarne deel aan de genoegens die mijn kinderkamer aanbood, zong en speelde vroolijk tot aan de terugkomst van hare moeder. De andere met het ellendig wantrouwen een rijperen leeftijd eigen, zat in een hoek, zichzelf afvragende of haar moeder wel terug zou komen om haar af te halen, terwijl zij zich inbeeldde, dat zij aan haar lot zou worden overgelaten, met het ongelukkig gevolg, dat zij zich in een toestand van volslagen radeloosheid opwerkte. Niet licht vergeet ik de uitdrukking op het gelaat dier moeder, toen bij haar terugkeer het weenend kind verhaalde, wat haar deerde. Droefheid, gekrenkte liefde, verontwaardiging en medelijden streden om het hardst om den

voorrang. De verontwaardiging echter behield de overhand, en ik twijfel er aan of dat kleine meisje immer te voren zulk eene onzachte kastijding ontvangen had.

Wel honderd malen in mijn leven is dat tooneel met zijn aangrijpend onderwijs mij voor den geest gekomen en drong het mij met beslistheid aan alle twijfelingen omtrent de liefde, zorg en teederheid van mijn hemelschen Vader den toegang te weigeren, die daar aanklopten aan de deur van mijn hart.

Ik houd mij overtuigd, dat voor vele menschen de twijfel een ware luxe is, en het toegeven daaraan hun te ontzeggen, zou voor hen een eisch zijn van de grootste zelfverloochening. Het is een luxe, die, even als het toegeven aan alle ongeoorloofde genietingen, zeer droeve gevolgen met zich brengt; echter met het oog op de droefheid en ellende, waaraan het uwe christelijke ervaring onderwierp, voelt gij u allicht genoopt tot deze verklaring „helaas voor mij geen luxe, maar alleen eene ontzettende beproeving.”

Maar wacht een oogenblik. Beproof eens het te laten varen, en gij zult ontdekken of het al dan niet een luxe is. Komen uwe twijfelingen zich niet aan uwe deur verdringen als eene schare van belangstellende vrienden, die uwen benarden toestand kennen en nu gekomen zijn om u te troosten? En is het nu geen weelde om u bij hen neer te zetten en hen te onderhouden, om het oor te leenen aan hunne troostredenen! Zou het geen zelfverloochening zijn om u met beslistheid van hen af te wenden en u volstrekt niet met hen te willen inlaten? Indien gij hieromtrent in onzekerheid verkeert, onderneem het eens.

Hebt gij nooit het genot gemaakt van harde gedachten te koesteren omtrent hen, die, zoo als gij meendet, u onrecht hebben aangedaan? Hebt gij nooit gevoeld wat een begoocheling het is om hunne onvriendelijkheden u voor den geest te roepen, hunne kwaadwilligheid na te gaan en allerlei onaangename en verkeerde dingen u in te beelden? Het maakte u natuurlijk ongelukkig, maar toch was het een soort betooverende smart, die gij maar niet gaarne wildet laten varen.

En nu, hieraan volkomen gelijk is de luxe van den twijfel. De zaken liepen u tegen in uwe levenservaring. Uwe lots-

bedeelingen waren duister, uwe verzoekingën eigenaardig, uw toestand scheen geheel verschillend van dien van ieder ander. Wat natuurlijker dan de gevolgtrekking dat God, om de eene of andere oorzaak, u had verlaten, dat Hij u niet lief heeft en omtrent uwe belangen zich niet bekommert? En hoe onweerstaanbaar schijnt dan de gevolgtrekking, dat gij te goddeloos zijt, dan dat Hij om u zou geven, of dat gij te moeielijk zijt voor Hem om u te besturen.

Gij denkt er niet aan om Hem te beschuldigen van onrecht of Hem te bedillen, immers gij gevoelt, dat Zijne onverschilligheid jegens en verwerping van u door uwe onwaardigheid ten volle verdiend zijn. En juist deze uitvlucht laat u de vrijheid om toe te geven aan uwe twijfelingen, onder het deksel van een juist en waar besef van uw eigene tekortkomingen. Maar intusschen koestert gij zoo zeker harde en verkeerde gedachten van den Heer, als gij het ooit gedaan hebt van een mensch, dien gij als vijand beschouwdet; immers Hij verklaart, dat hij kwam niet om rechtvaardige maar om zondaars te behouden; en juist uwe zonde en onwaardigheid is uwe voornaamste aanspraak op Zijne liefde en zorg.

Met even veel recht kon het arme kleine lam, dat van de kudde afdoolde in de woestijn, spreken: „de herder heeft mij niet lief, zorgt voor mij niet, denkt niet aan mij, omdat ik verloren ben. Hij bemint slechts en verzorgt enkel de lammeren die nimmer afdwalen.” Of de kranke spreken: „de geneesheer zal mij niet komen opzoeken noch mij geneesmiddelen voorschrijven, omdat ik krank ben. Hij bekommert zich enkel over die gezond zijn.” Jezus zegt; „Die gezond zijn hebben den medicijnmeester niet van noode, maar die ziek zijn.” En wederom spreekt Hij: „Wat mensch onder u, hebbende honderd schapen, en één van die verliezende, verlaat niet de negen en negentig in de woestijn en gaat naar het verlorene, totdat Hij hetzelfde vinde?”

Alle voorstellingen derhalve, die wij ons Hem aangaande maken, die verschillen van hetgeen Hij aangaande zichzelf getuigt, zijn harde gedachten, en daaraan toe te geven is veel erger dan harde gedachten te koesteren aangaande een aardschen vijand of tegenstander.

Van het begin tot het einde uwer christelijke loopbaan is het altijd zondig om aan twijfelingen toe te geven. Twijfe-

lingen zijn altijd van den Duivel en altijd onwaar. Het eenig middel om ze te bestrijden is ze rechtstreeks en krachtig het zwijgen op te leggen.

Dit brengt mij van zelf tot het toepasselijk gedeelte van geheel dit onderwerp — het verkrijgen van verlossing van deze zieldoodende hebbelijkheid. Ik zou zeggen, dat men de verlossing hiervan verkrijgt, zoo als men die erlangt van iedere andere zonde: Zij wordt gevonden in Christus en in Christus alleen. Gij moet Hem uwen twijfel in handen geven, zoo als gij geleerd hebt te doen met uwe andere verzoeken. Gij moet doen, wat gij gedaan hebt met uw humeur of uwen hoogmoed. Gij moet het *aan den Heer overgeven*. Stellig geloofde ik dat het eenig afdoend middel daartegen is eene verbintenis aan te gaan, zooals men b. v. een dronkaard aanraadt tegen het drankgebruik, enkel op den Heer vertrouwend om u standvastig te bewaren.

Gelijk bij iedere verdere zonde is de kracht in den wil, en den wil om te twijfelen moet men overgeven, even als gij den wil hebt afgestaan om aan eenige andere verzoeking toe te geven. God neemt altijd bezit van een overgegeven wil. Zoo wij maar komen tot het keerpunt van te zeggen, dat wij niet meer willen twijfelen, en deze centrale vesting van ons bestaan aan Hem overgeven, zal Zijn gezegende Geest terstond in ons werken al het welbehagen van Zijn en wil, en wij zullen ervaren dat wij voor twijfelen worden bewaard door Zijne almachtige, allesoverwinnende kracht.

Het eigenlijke punt in deze vraag omtrent het twijfelen is, dat de ziel niet altijd tot de volkomene overgaaf komt, maar geneigd is eene kleine verborgene vrijheid om te twijfelen zich voor te behouden, daar zij dit in zoodanige gevallen voor noodzakelijk acht.

„Ik wensch niet meer te twijfelen,” zullen wij zeggen, of „ik hoop het niet meer te doen,” maar het is moeilijk om daartoe te komen dat men zegt: „ik wil niet meer twijfelen.” Maar de overgave is niet volkomen voor men er toe gekomen is om te zeggen „ik wil niet.” De vrijheid om te twijfelen moet voor eeuwig worden prijs gegeven. De ziel moet hare toestemming geven tot een onafgebroken en voortdurend vertrouwen. Het is onmisbaar noodig om in deze kloek door te

tasten. Zoowel voor den twijfelaar als voor den dronkaard is het noodig om met beslistheid tot een keerpunt te komen. Het gaat niet aan om het langzamerhand te willen te boven komen. Enkel van het geheel onthoudingsbeginsel kan men hier goede uitkomsten verwachten.

Is de overgave eenmaal geschied, dan moet de ziel onvoorwaardelijk op den Heer vertrouwen, om uitkomst bij elke voorkomende verzoeking. Zij moet het schild des geloofs opheffen het eigen oogenblik dat de aanval komt. De aller-eerste aanblazing van den twijfel moet men aan den Heer overgeven en Satan aanzeggen, de zaak met Hem te vereffenen; moet men beslist weigeren om zelfs een enkel oogenblik aan den twijfel het oor te leenen. Laat hem komen met nog zoo schoonschijnende redenen, of onder welken dekmantel der nederigheid ook, de ziel moet eenvoudig antwoorden: „ik mag niet twijfelen, ik moet vertrouwen. De Heer is goed en Hij heeft mij lief.” Deze drie kleine woordjes telkens en telkens weer herhaald: „Jezus redt mij, Jezus redt mij” zal het grootste leger van twijfelingen, waardoor immer eene ziel werd bestormd, op de vlucht drijven. Ontelbare malen heb ik het beproefd en nimmer faalde het. Houd u niet op, om met Satan te redetwisten of hem te bewijzen, dat hij ongelijk heeft. Luister niet naar hem — behandel hem met de grootste minachting. Ontzeg hem den toegang en dringt hij zich toch aan u op, geef hem dan geen gehoor. Wees telkens met een „er staat geschreven” gereed. En vergeet vooral niet om te zien op Jezus, en zeg Hem, dat Gij Hem vertrouwt en bij dit uw voornemen wilt volharden. Laten de twijfelingen dan maar vrij, zoo luide als zij willen, de stem verheffen, als gij hun de deur uws harten niet ontsluit, kunnen zij u toch geen schade aanbrengen.

Ik weet, dat het u soms zal toeschijnen als sloot gij de deur tegen uw beste vrienden, en uwe harten zullen naar uwe twijfelingen verlangen, sterker nog dan de Israëlieten naar de vleeschpotten van Egypte. Maar verloochen u zelve; neem in deze zaak uw kruis op en weiger meêdoogenloos zelfs op een enkel woord acht te geven.

Nog heden gebeurde het, dat een gansch leger van twijfelingen mij bij het ontwaken opwachtten, en bij mijne deur aanklopten om binnengelaten te worden. Niets scheen waar,

niets wezenlijk, en het minst van alles scheen het mogelijk dat ik — arm, ellendig *ik* — het voorwerp kon zijn van des Heeren zorg en liefde. Ware ik nu maar vrij om deze twijfelingen binnen te laten, ze stoelen aan te bieden en uit te noodigen zich recht thuis te maken, welk een genot zou ik niet hebben kunnen smaken! Maar jaren geleden heb ik een verbintenis aangegaan tegen het twijfelen, en even weinig kon ik er aan denken deze verbintenis te verbreken, als die tegen het drankgebruik. Ik durfde den eersten twijfel niet binnen laten. Derhalve hief ik mijn schild des geloofs op, het eigen oogenblik dat ik mij deze inblazingen bewust werd, en de gansche schare aan den Heer overgevende om te overwinnen, begon ik te herhalen: „Het bloed van Jezus reinigt mij, het bloed van Jezus reinigt mij. — Jezus redt mij, Jezus redt mij *nu!*” De overwinning was volkomen. De vijand was als een stortvloed aangekomen, maar de Heer had tegen hem de banier verheven en hij was gansch verslagen en op de vlucht gedreven; en mijne ziel zingt het lied van Mozes en der kinderen Israëls zeggende: „Ik zal den Heer zingen, want Hij is hoogelijk verheven! Het paard en zijnen ruiters heeft Hij in de zee geworpen. De Heer is mijn kracht en mijn lied, en Hij is mij tot heil geweest. De Heer is een krijgsman, Heer is zijn naam.”

Lieve, twijfelende ziel, ga heen en doe desgelijks en even gelijke overwinning zal de uwe zijn.

Waar gij dit boekje uit de handen legt, neem de pen op en schrijf uw vast besluit ter neer om nooit meer te twijfelen. Laat het eene afgedane zaak zijn tusschen den Heer en uwe ziel. Doe voor altijd afstand van uwe vrijheid om te twijfelen. Plaats uwen wil in dezen aan des Heeren zijde en reken op Hem om voor vallen u te bewaren. Zeg Hem alles omtrent uwe volslagen machteloosheid en uwe lang gekoesterde hebberlijkheid van te twijfelen, hoe geheel onbekwaam gij zijt om den vijand af te slaan, en geef den geheelen strijd aan Hem over. Zeg Hem, dat gij nimmer weêr zult twijfelen en keer uw aangezicht van nu voortaan altijd naar Jezus, afziende van u zelve en van uwe twijfelingen, zonder aarzelen de belijdenis des geloofs vasthoudende, immers Hij die het beloofd heeft is getrouw. En zoo zeker als gij het beginsel van een vasten grond tot het einde toe bewaart, zult gij

ook hierin ervaren dat gij meer dan overwinnaar zijt door Hem, die u heeft liefgehad.

HOOFDSTUK X.

DE BLIJDSCHAP DER GEHOORZAAMHEID.

Ik herinner mij eens ergens de volgende spreuk gelezen te hebben: „Volkomen gehoorzaamheid zou volkomen geluk zijn, zoo wij slechts volkomen vertrouwen hadden in de macht van Hem, dien wij gehoorzamen.” Ik herinner mij, hoe dit gezegde mij trof als de aanwijzing van een mogelijken, doch tot hiertoe onbekenden weg van geluk; hoe het mij later, onder het wettelooze en willekeurige mijner handelingen, weder voor den geest zweefde als een beeld van rust, en van eene ontwikkeling, eene bereikbare heiliging, die in mij al mijn zuchten en klagen tot zwijgen zou brengen.

Behoef ik te zeggen, dat deze rust mij nu geopenbaard is, niet als een beeld, maar als eene werkelijkheid, en dat ik in den Heere Jezus den meester erken, aan wien wij allen onbepaalde gehoorzaamheid schuldig zijn, en door wiens juk op ons te nemen wij tot volkomen rust komen zullen?

Lieve, twijfelende ziel, gij weet niet welk eene vreugde gij mist. De meester heeft zich aan u geopenbaard, Hij roept u op tot eene geheele overgaaf en gij huivert en aarzelt. Tot op eene zekere maat wilt gij u wel overgeven; gij vindt dit zelfs goed en betamelijk; maar eene geheele overgave, zonder eenige terughouding, schijnt u een al te groote eisch. Daar schrikt gij voor terug. Dat heeft te veel in, denkt gij, en 't is te veel gewaagd. Eene matige gehoorzaamheid, dat wilt gij, eene geheele doet u terugdeinzen.

Daarenboven ziet gij anderen schijnbaar met een gerust geweten een veel ruimer pad bewandelen dan dat, 't welk voor uw voet gebakend is, en gij vraagt u zelve af, waarom dit zoo is. Het komt u vreemd en hard voor, dat gij zoudt moeten doen, 't geen zij niet doen, en laten datgene waartoe zij vrijheid vinden.

O, lieve medechristen, dit verschil tusschen u en hen is

uw voorrecht, ofschoon gij dit nu nog niet inziert. Uw Heer zegt: „Hij, die mijne geboden heeft en die dezelve bewaart, die heeft Mij lief en die Mij lief heeft zal van den Vader geliefd worden en Ik zal hem lief hebben en Ik zal Mij zelven aan hem openbaren.” Gij *hebt* Zijne bevelen; zij, die gij benijdt, hebben die niet. Gij kent den zin uws Heeren in menig opzicht, waaromtrent zij als nog in duisternis verkeerden. Is dit geen voorrecht? Betreurt gij het, dat uwe ziel in zulk een nauwe en innige gemeenschap met uwen Meester gebracht is, dat Hij u dingen kan meêdeelen, welke zij, die zich meer verwijderd houden, niet kunnen weten? Ziet gij niet welk eene teedere vertrouwelijkheid dit in heeft?

Er bestaan verscheidene betrekkingen in 't leven, waarbij de beide partijen slechts eene zeer matige toegenegenheid van elkander vergen. Wij kunnen zeer aangename vrienden hebben en toch een groot deel van ons leven zeer verschillende belangen najagen. Zijn wij vereenigd, dan genieten wij zeer elkanders gezelschap en vinden veel aanrakingspunten met elkander; evenwel maakt scheiding ons niet ongelukkig en wordt eene meer innige vriendschap met anderen niet buiten gesloten. De liefde is niet groot genoeg, zoodat zij ons wederkeerig het recht en de begeerte zou geven om dieper in elkanders bijzondere belangen te treden. Wij vinden het voegzaam om een zekere graad van afstand te bewaren. Doch er bestaan andere betrekkingen in 't leven. Dáár wordt de vriendschap, liefde. Beide harten geven zich aan elkander om niet langer twee, maar één te zijn. Er ontstaat een eenheid der zielen, die al wat den een toebehoort tot het eigendom van den anderen maakt. Verschillende belangen en verschillende levenspaden zijn niet meer mogelijk. Dingen, die vroeger recht en billijk waren, houden nu op dit te zijn van wege den engen band, die gelegd is. De terughouding en de afstand, die bij bloote vriendschap welvoegelijk zijn, kan de liefde niet gedoogen. Liefde geeft alles en eischt alles in ruil terug. De begeerte van den een wordt voordien ander eene verplichting, die hij na moet komen, en de geheime wensch van ieders hart is te weten, wat het verlangen van den ander is ten einde op vleugelen van den wind er aan te kunnen voldoen.

Zuchten zij, die alzo liefhebben, onder het juk, dat de

liefde hun oplegt? Benijden zij de koele, kalme, beredeneerde vriendschap welke zij rondom zich zien en betreuren zij den innigen band, die hunne ziel met het voorwerp hunner liefde verbindt, wegens de verplichtingen, die daardoor op hen rusten? Roemen zij niet veel eerder in die verplichtingen, en beklagen zij niet inwendig hen, die nog zoo van verre staan en niet nabij durven treden? Is niet elke nieuwe uiting van den geest des eenen tot dien des anderen een nieuw genot en een groot voorrecht, en kan eenig pad voor de liefde te steil wezen?

O, lieve vrienden, zoo gij ooit iets van deze liefde, voor een uur slechts, gekend hebt; zoo ge ooit een medemensch zóó bemind hebt, dat het u eene vreugde was in zijn belang eenige opoffering te kunnen doen; zoo eene geheele overgave van uw wil aan den wil van een ander u ooit als een zegen en als een lang begeerd voorrecht toegelachen heeft, dan smee ik u, bij de teedere, bij de smachtende liefde van uwen Hemelschen vriend, weest zoo gezind jegens Christus!

Zijne liefde voor u is inniger dan die van een vriend. Gelijk een bruidegom zich verheugt over zijn bruid, zoo verheugt Hij zich over u en niets dan de overgave der bruid kan Hem voldoen. Hij gaf u alles en vraagt ook alles in ruil terug. Des menschen terughouding zou hem grieven. Hij spaarde zich zelve niet en hoe zoudt gij u zelve sparen? Voor u stortte Hij mildelijk uit al wat Hij had, en voor Hem moet gij over hebben, al wat gij bezit.

O, weest toch mild in uwe zelf-overgave! Beantwoordt Zijne onbepaalde toewijding aan u met eene onbepaalde toewijding aan Hem. Weest zeer begeerig om u, zoo als gij zijt, in Zijne liefde-armen te werpen en de teugels van het bewind Hem in handen te geven. Geeft Hem alles; doet afstand van alles, waar gij Hem niet bij kunt hebben. Neemt het besluit om voortaan geene eigene keuze te hebben, en roemt in de heerlijke vereeniging met Christus, die deze toewijding niet alléén mogelijk, maar noodzakelijk maakt. Is de begeerte nooit in u opgekomen om de bewijzen uwer liefde te verspillen op iemand, die ver buiten uw bereik was of door rang of door omstandigheden, en met wien gij niet genoeg eigen waart om hem te durven naderen? Hebt gij niet in uw binnenste den aandrang gevoeld tot eene geheele

zelfovergave en tot eene volkomene toewijding, die in u als een vuur scheen te branden en toch geen voorwerp vond, waarop die toegepast kon worden? Zijn niet uwe handen gevuld geweest met albasten flesschen van kostelijken nardus, dien gij nimmer vermocht uit te storten? Zoo gij dan nu de liefelijke stem van uwen Heer hoort, die u roept om in zijne nabijheid te verkeerén, afstand doende van alles buiten Hem, zult gij dan nog aarzelen, nu de geestdrift der toewijding u niet alleen gegund, maar van u gevorderd wordt? Zult gij het hard vinden, zoo Hij aan u meer van Zijnen Geest en Hemelschen zin openbaart, dan aan anderen en zoo Hij u niet toestaat, gelukkig te zijn in iets, dat u van Hem zou verwijderen? Begeert gij te gaan, daar waar Hij niet met u kan gaan en genoegens na te jagen, waarin Hij niet deelen kan?

Neen, neen, duizendmaal neen! Gij ijlt den wil uws Heeren blijmoedig te gemoet. Zijn geringste wensch wordt u tot een wet, die gij niet zonder hartzeer overtreden zoudt. Gij zult roemen in de engten des wegs, dien Hij voor u uitgebakend heeft en hen beklagen, die door hunne afdwalingen uwe vreugde missen. De plichten, die de liefde oplegt, zullen uwe zoetste voorrechten zijn en het recht, dat gij verkregen hebt, van alles op den Heer te mogen werpen, zal u opheffen en u stellen als in eene plaats van onuitsprekelijke heerlijkheid. Het volmaakte geluk, dat eene volmaakte gehoorzaamheid geeft, zal opgaan over uwe ziel en gij zult iets beginnen te verstaan van 't geen Jezus bedoelde, toen Hij sprak: „Ik verlustig mij in het doen van Uw wil, o mijn God.”

Denkt gij, dat deze vreugde alléén aan uwe zijde wezen zal? Verblijdt de Heer zich niet in hen, die zich alzoo geheel aan Hem gegeven hebben en wier lust het is, Hem te gehoorzamen? O, mijne vrienden, wij zijn niet in staat om hierover te spreken; evenwel laat de Schrift hier en daar een lichtstraal vallen, op de blijdschap, op het welbehagen, dat de Heer in ons heeft waardoor de ziel in verrukking gebracht wordt. Dat *wij* den Heer behoeven is gemakkelijk te begrijpen, maar dat *Hij* ons noodig zou hebben, komt ons ongelooflijk voor. Dat onze begeerte naar Hem zou uitgaan, bevreedt ons niet, maar dat Zijne begeerte tot ons zou zijn, dat gaat

ons menschelijk begrip te boven. En toch — en toch, Hij zegt het, en wat kunnen wij anders dan Hem gelooven? Hij heeft ons hart vatbaar gemaakt voor deze alles beheerschende liefde en Hij biedt zich zelf als 't voorwerp dier liefde aan. Die liefde is Hem oneindig kostbaar; „zij is schoon in zijne oogen, zij neemt zijn hart in.” Zij doet Hem uitroepen: „Hoe schoon is uwe uitnemende liefde, mijne zuster, „bruid!” Hij begeert haar en verlangt haar van zijn volk. Hij klopt gedurig bij elk hart aan en vraagt er om, als het eerste voorwerp der liefde binnen gelaten te worden. „Wilt gij Mij aannemen”, zegt Hij tot den geloovige, „als uw beminde? Wilt gij Mij volgen in lijden en eenzaamheid, wilt gij om mijnentwille verdrukking dragen en geen andere belooning vragen dan Mijn blik van goedkeuring en Mijn woord van lof? Wilt gij u onvoorwaardelijk aan Mijn wil overgeven? Wilt gij mij het beheer over u, en al wat gij zijt, overlaten? Wilt gij u tevreden stellen met Mij, om Mij alléén te behagen? Mag ik Mijn raad in alle opzichten in u volbrengen? Wilt gij zoo nauw in gemeenschap met Mij treden, dat eene scheiding van de wereld voor u noodzakelijk zal worden? Wilt gij Mij als uw bruidegom aannemen en alles verlaten om Mij aan te kleven?”

Op duizenderlei wijzen biedt Hij deze vereeniging met Hem den geloovigen aan. Maar niet allen zeggen „ja” op Zijne vraag. Andere liefdebanden, andere belangen zijn hun te kostbaar, om die zoo maar op zij te zetten. Zij derven daardoor den Hemel wel niet, maar zij berooven zich zelven van eene onuitsprekelijke vreugde.

Gij toch, zijt niet een van dezen. Van het begin af aan heeft uwe ziel op al Zijne aanbiedingen een volmondig: „Ja Heer, ja!” ten antwoord gegeven. Gij zijt meer dan bereid om al de schatten uwer zelfopofferende liefde op Hem uit te storten. Gij dient uw Heer met eene opgewektheid, met een vuur, die de meer voorzichtige en gematigde christenen rondom u verontrusten. Uwe liefde noodzaakt u tot eene scheiding van de wereld, waarvan een lagere graad van liefde geen begrip heeft. Opofferingen en dienstvaardigheid, die niet in 't bereik vallen van hen, die verdeeld zijn van hart, vallen u gemakkelijk en zoet. Het leven der liefde, dat gij ingetreden zijt, geeft u het recht tot eene geheele ontlediging

van u zelve in Hem, den Eenigen, dien uwe ziel liefheeft. Het wordt niet alleen een voorrecht maar een plicht u vrijheden te veroorlooven, welke zij, die zich meer op een afstand houden, zich niet zouden durven toeëigenen.

Uw Heer vordert van u, juist van wege uwe eenheid met Hem, veel meer dan Hij van hen vraagt. Wat voor hen plichtmatig is, wordt u door de liefde verboden. Aan u kan Hij Zijn heilgeheim openbaren; van u verwacht Hij onmiddellijk antwoord op al de eischen Zijner liefde.

O, hoe wondervol, hoe heerlijk is het voorrecht, dat u ten deel geworden is! Wat zegt het weinig of de menschen u haten en u afscheiden uit hun midden, of zij u veroordeelen en uw naam smaadheid aandoen om Zijner wil! Gij moogt u daarin verblijden en van vreugde opspringen; want zie, uw loon is groot in den Hemel; en zoo gij deelgenoot zijt van Zijn lijden, zoo zult gij het ook zijn van Zijne heerlijkheid.

„Hij ziet in u den arbeid Zijner ziel en is verzadigd geworden.” Uwe liefde en uwe overgave aan Hem zijn het kostbare loon voor alles, wat Hij voor u deed. Dat loon is Hem onuitsprekelijk zoet. Vrees dan niet u over te geven aan eene onbegrensde liefde voor uwen Heer. Beperk in geenendeele uw dienst noch uw gehoorzaamheid. Anderen mogen het niet goedkeuren, Hij zal het prijzen, en dat is genoeg. Laat uw hart en uw hand even vrij zijn om Hem te dienen als Zijn hart en Zijn hand het waren om u te dienen. Geef hem alles wat er aan u is — lichaam, ziel en geest, tijd, gaven, stem, alles. Leg uw gansche leven voor Hem open, opdat hij het moge doorzien. Zeg dagelijks tot Hem: Heer, hoe zal ik dezen dag besteden naar Uw welbehagen? Waar zal ik heengaan? Wat zal ik doen? Wien zal ik bezoeken? Wat zal ik zeggen?

Stel uw kleeding onder Zijn toezicht, en zeg: „Heer, leer mij, hoe ik mij te kleeden heb om U te behagen.” Leg uwe boeken, uwe bezigheden, uwe vrienden Hem voor en zeg: „Heer! onderricht mij omtrent dit alles, leer mij Uw oordeel daar over verstaan.” Laat geen dag noch uur voorbij gaan, waarin gij niet nauwgezet Zijn wil doet en Hem geheel volgt. Dit werkelijk dienen van den Heer zal den glans van uw leven verhelderen, het zal het eentoonigste bestaan met een hemel-melodie vervullen.

Hebt gij het ooit betreurd, dat het ideaal uwer jeugd zoo spoedig verloren ging in de harde werkelijkheid van 't leven? Breng dan Christus aldus in uw leven en in al Zijn kleinste bijzonderheden, en een veel grooter ideaal zal u voor den geest zweven, dan de schoonste dagen uwer jeugd ooit opgeleverd hebben, en niets zal u langer strak of hard voorkomen. Het geringste bestaan zal hierdoor verheerlijkt worden. Menigmaal, wanneer ik eene arme vrouw aan de waschtobbe zag en daarbij dacht aan het weinig opwekkelijke van zulk een, ja, mij bijna afvroeg waarom het zoo zijn moet, dan schoot het mij op eens te binnen als een lichtstraal, dat ook dit leven in Christus en met Christus geleefd, Hem volgende, waar Hij ook heen zou willen leiden, met een hemelsch ideaal vervuld zou worden, dat elk uur er van verheerlijken zou. Dan vervolgde ik getroost mijnen weg, wetende dat Gods beste zegeningen ook gevonden worden op het pad der armen en geringen naar de wereld. „Want”, zegt de Heer, „een iegelijk”, rijk of arm, oud en jong, dienst-knecht of vrije, „een iegelijk, die den wil van God doet, die is Mijn broeder, en zuster en moeder.”

Sta een oogenblik stil bij deze wondervolle woorden. Zijn broeder, Zijne zuster en moeder! Wat zouden wij niet hebben willen geven om een van die te zijn! O, laat mij u smeeke, lieve cristen, om te komen en te tasten en te zien hoe goed de Heer is en welke heerlijke goederen „Hij weggelegd heeft voor hen, die Zijne geboden bewaren” en die doen, hetgeen welgevallig is in Zijn oog.

Neh. VIII: 9—13. »En zij lazen in het boek in de wet Gods, duidelijk en den zin verklarende, zoo maakten zij, dat men het verstond in het lezen. En Nehemia (dezelfde is Hattirsáthe) en Ezra, de priester, de schriftgeleerde, en de Levieten, die het volk onderwezen, zeiden tot al het volk: deze dag is den Heere uwen God heilig: bedriift dan geen rouw, en weent niet; want al het volk weende, als zij de woorden der wet hoorden.

Voorts zeide hij tot hen: gaat, eet het vette en drinkt het zoete, en zendt deelen dengene, voor welken niets bereid is, want deze dag is onzen Heer heilig; zoo bedroeft u niet, want de blijdschap des Heeren, die is uwe sterkte.

En de Levieten stilden al het volk, zeggende: zwijgt, want deze dag is heilig, daarom bedroeft u niet. Toen ging al het volk heen om te eten, en om te drinken, en om deelen te zenden, en om groote blijdschap te maken; want zij hadden de woorden verstaan, die men hun had bekend gemaakt.”

HOOFDSTUK XI.

DE BLIJDSCHAP DER VEREENIGING MET DEN HEER.

Al de leidingen van God met de ziel van den geloovige moeten dienen om haar tot eenheid met Hem te brengen, opdat de bede van onzen Heiland vervuld worde: „Opdat zij allen een zijn, gelijkerwijs Gij, Vader, in mij en ik in U, dat ook zij in ons een zijn.” „Ik in hen en Gij in mij, opdat zij volmaakt zijn in een, en opdat de wereld bekenne, dat Gij mij gezonden hebt en hen lief gehad hebt.”

Deze heerlijke eenheid der zielen lag in Gods plan met Zijn volk, van vóór de grondlegging der wereld. Dit is het heilgeheim, dat van eeuw tot eeuw verborgen was. Het werd volbracht in den dood van Christus. Het werd geopenbaard door de Schriften en het wordt getoond aan velen van Gods geliefde kinderen.

Maar niet aan allen, hoewel het waar is voor allen. God houdt het niet verborgen. Hij maakt het niet moeilijk te vinden, maar de oogen van velen zijn te duister en hun hart is te ongeloovig, dan dat zij het grijpen zouden. Het is met het doel om hen persoonlijk onder de dadelijke ervaring van het heilgeheim te brengen, dat de Heere in dezen tijd, aan alle plaatsen, geloovigen aanspoort om zich geheel aan Hem over te geven, opdat Hij in hen al het welbehagen van Zijnen wil moge werken.

Al de vorige stappen in het Christelijk leven leiden tot deze ervaring. De Heere heeft er ons voor bestemd, en tot dat wij het begrepen en vrijwillig aanvaard hebben, kan Hij over den „arbeid Zijner ziel voor ons niet verzadigd worden” en hebben onze harten hunne ware rust niet gevonden.

De gewone loop der Christelijke ervaring is ons geschetst in het leven der Discipelen. Eerst werden zij opgewekt om hun toestand en hun nood te erkennen en zij gingen tot Jezus en bleven bij Hem. Toen volgden zij Hem, werkten voor Hem, geloofden in Hem; en toch, hoe weinig waren zij Hem gelijk! Zij streden om den voorrang; zij keerden zich af van het kruis, zij begrepen noch de zending noch de woorden van hunnen Meester; zij verlieten Hem in 't oog-

blik des gevaars. Toch werden zij uitgezonden om te prediken, door Jezus erkend voor Zijne discipelen, met macht omgord om voor Hem te arbeiden. Zij kenden Christus alléén „naar het vleesch” als hun Heer en Meester, maar nog niet als hun leven.

Daarna kwam het Pinksterfeest en deze zelfde discipelen leerden Hem kennen, als innerlijk aan hen geopenbaard, als een, aan wien zij verbonden waren, als hun inwonend leven. Van toen af was Hij voor hen de inwonende Cristus, werkende in hen het willen en het werken naar Zijn welbehagen, hen verlossende door de wet des Geestes van de wet der zonde en des doods onder welke zij gevangen waren. Nu was er geen strijd meer tusschen hun wil, hun belang en dat van den Heer. Eén wil dreef hen aan, en dat was die van Jezus. Eén belang alléén was hun dierbaar en dat was het Zijne. Zij waren één gemaakt met Hem.

Deze beschrijving zal door allen voor waar en echt erkend worden, schoon velen mogelijk nog niet tot den hoogsten stap van dit leven in Christus opgeklommen zijn. Gij hebt misschien veel voor Jezus verlaten, lieve lezer; gij moogt in Hem gelooven, voor Hem werken, Hem liefhebben, en toch zijt ge Hem nog niet gelijk. Gij weet wat trouw en vertrouwen is, maar nog niet wat eenheid is. Er bestaat voor u nog een dubbele wil, een dubbel belang, een dubbel leven. Gij hebt uw eigen leven nog niet verloren om het leven in Christus alléén te vinden. Eens was het: ik en niet Christus. Toen werd het: ik en Christus. Mogelijk is het nu: Christus en ik. Maar is het reeds bij u geworden: Christus alleen, en ik in 't geheel niet?

Zoo niet, wil ik u dan zeggen hoe gij daartoe komen kunt? Zoo gij mij gevolgd hebt door al de vorige hoofdstukken van dit boek, dan zult gij zeker gereed zijn om den laatsten stap op den geloofsweg te doen, welke uwe ziel uit haar zelve in Christus overbrengen zal, en gij zult bereid zijn om voor altijd in hem te blijven, en geen ander leven te kennen dan het Zijne.

Het eenige, wat gij noodig hebt, is te begrijpen wat de Schrift leert aangaande de wonderbare eenheid met Christus, opdat gij in waarheid de zekerheid moogt verkrijgen van tot deze geroepen te zijn.

Wanneer gij woorden leest als 1 Cor. III: 16 „Weet gij niet dat gij Gods tempel zijt en de Geest Gods in ulieden woont?” en gij ziet dan aan het begin van 't hoofdstuk tot wien deze wondervolle woorden gericht worden — tot „jonge kinderen in Christus, die nog vleeschelijk waren,” dan zult gij bemerken, dat deze eenheid der ziel, waarvan ik spreek, dit onuitsprekelijk heilgeheim van een inwonenden God, het deel is zelfs van de zwakste en gebrekkigste geloovigen in Christus; zoodat het niet iets nieuws is, maar gij alleen te verwezenlijken hebt, hetgeen gij reeds bezit. Van elk die in den Heere Jezus gelooft, is het volkomen waar, dat zijn „lichaam een tempel is des Heiligen Geestes, Die in hem is, Dien hij van God heeft.”

Doch het is even waar, dat, zoolang de geloovige dit niet weet en niet in de kracht van deze waarheid leeft, zij voor hem is als bestond zij niet. Gelijk de schatten in den akker waren, alvorens de eigenaar ze er vond en gebruikte, zoo ook woont het leven van Christus in elk geloovige, eer hij het weet en er zich in verheugt. De kracht er van wordt niet ervaren, ten zij de geloovige vrijwillig afstand doe van zijn eigen leven en hij het leven van Christus er voor in de plaats stelle.

Lieve vriend, ik verkondig u de blijde tijding, dat de Heer in uw hart is. Sedert den dag uwer bekeering heeft Hij daár gewoond, maar gij zijt er onwetend van gebleven. Elk oogenblik van dien tijd had in de zonnestralen Zijner zoete tegenwoordigheid doorgebracht, en elke stap had volgens Zijn raad gedaan kunnen worden; maar omdat gij niet wist, dat Hij bij u was, en omdat gij naar Hem niet gevraagd hebt, is uw leven eenzaam en vol teleurstelling geweest. Maar nu ik u de blijde tijding breng, hoe zult gij die ontvangen? Zijt gij blijde Hem te bezitten? Zult gij elke deur wijd open doen om Hem binnen te laten? Zult gij blijmoedig en dankbaar het bestuur over uw leven in Zijne hand stellen? Zult gij Hem in alles raadplegen en Hem elken weg en elken stap voor u doen kiezen? Zult gij Hem in uw binnenste kamer noodigen en Hem de deelgenoot maken van uw meest verborgen leven? Zult gij „Ja” zeggen op al Zijn begeeren naar eenheid met u en zult gij zonder terughouding uzelf met al wat u aangaat in Zijne hand overgeven? Zoo gij wilt, dan

zal uwe ziel iets beginnen te kennen van de vreugd der vereeniging met Christus.

En toch is dit alles eigenlijk eene flauwe voorstelling van de gezegende werkelijkheid. Want het is veel heerlijker om in eene werkelijke eenheid met den Heer gebracht te worden, zoodat men één van wil, één van zin, één van belang en één van leven met Hem is, dan dat men Hem inwonende heeft in huis en hart. Menschelijke woorden vermogen die heerlijkheid niet uit te drukken en toch gevoel ik behoefte om het te doen. Ik verlang uwe zielen er zoo begeerig naar te maken, dat gij dag noch nacht rust hebt zoo lang gij haar niet geniet. Begrijpt gij die woorden: één met Christus? Vat gij iets van hunne wondervolle betekenis? Raakt uwe geheele ziel niet in vervoering over deze grootsche bestemming? Want zij is eene werkelijkheid. Zij beteekent geen ander leven te hebben dan zijn leven, geen wil te hebben buiten zijn wil, geen belangen buiten de zijne, deelgenoot van zijn rijkdom te zijn, in zijn vreugde en in zijne droefheid te deelen, zijn leven in ons te openbaren, één van zin met Hem te zijn; te denken, te gevoelen, te handelen, te wandelen zoo als Hij deed. Wie had kunnen denken, dat zulk eene bestemming de onze zou zijn?

Begeert gij die te bereiken lieve medechristen! Uw Heer wil u die niet opdringen, want Hij begeert u tot medgezel en vriend te hebben en eene gedwongen vereeniging zou hiermede in strijd zijn. Zij moet van uwen kant vrijwillig wezen. De bruid moet van harte „ja” tot haar bruidegom zeggen, anders wordt de vreugd der vereeniging geheel gemist. Kunt gij vrijwillig „ja” tot uw Heer zeggen?

De onderhandeling is zoo eenvoudig en toch zoo waar. In drie stappen wordt zij gedaan. Vooreerst, overtuigd te zijn van de waarheid, dat deze heerlijke inwoning van God naar de leer der Schrift is; dan u geheel over te geven om zijn eigendom te worden, en eindelijk te gelooven, dat Hij u aangenomen heeft en woning in u maakt.

Begin met u zelve als dood te erkennen en Christus als uw leven te beschouwen. Blijf onbewegelijk daarbij staan. Zeg, „ik ben met Christus gekruist, en ik leef niet meer, maar Christus leeft in mij,” zeg dit keer op keer, dag en nacht, totdat het in u wortel gevat heeft. Leg gedurig, in

't geloof, uw eigen leven af en doe aan het leven, dat uit Christus is. Laat deze daad, door gedurige herhaling, de uitdrukking van uw gansche wezen zijn. En zoo zeker als gij dit dag aan dag doet, zult gij gedurig de dooding van den Heere Jezus in uw lichaam ondervinden, opdat ook het leven van Jezus in uw sterfelijk vleesch geopenbaard worde. Gij zult leeren verstaan wat verlossing beteekent en voor uw verwonderd oog goddelijke geheimen geopenbaard zien, waarvan gij vroeger geen denkbeeld hadt. Gij zult in deze wonderbare vereeniging zien, dat Christus en uwe ziel niet langer twee zijn, maar één, want „niemand heeft ooit zijn eigen vleesch gehaat, maar hij voedt het en onderhoudt het, gelijk Christus de gemeente, want wij zijn leden van zijn lichaam, van zijn vleesch en van zijn beenderen.” En gelijk het gezegd is van den man „om deze oorzaak zal hij zijn vader en zijne moeder verlaten en zal zijne vrouw aanhangen en zij beiden zullen één vleesch zijn,” zoo is ook van Christus gezegd: „Deze verborgenheid is groot, maar ik spreek van Christus en van de Gemeente.”

O, lieve lezer, wat hebt gij op dit alles te zeggen? Wat kunt gij anders doen dan het aannemen in alle mogelijke uitgebreidheid van liefde en eenheid?

Ontvang uwen Heer als uwen Bruidegom en verlang naar de bewijzen zijner liefde. „Laat Hem u kussen met de kussen Zijns monds, want Zijne uitnemende liefde is beter dan wijn.” Laat Hem „u brengen in Zijne binnenkamer en „laat Zijne banier voor u liefde zijn.” Hoor naar Zijne stem, wanneer Hij u roept. „Sta op, mijne vriendin, mijne schoone en kom. Vergeet uw eigen volk en uws vaders huis; en uw Koning zal tot u zeggen in de uitnemende taal der liefde: „Gij hebt mij het hart genomen, mijne zuster, o bruid! gij hebt mij het hart genomen met een van uwe oogen, met een keten van uwen hals. Hoe schoon is uwe uitnemende liefde, mijne zuster, o bruid; Hoe veel uitnemender is uwe liefde dan wijn, en de reuk uwer olieën dan alle specerijen!”

„O, zeker, zult gij Hem vasthouden en Hem niet laten gaan. „Gij zult opkomen uit de woestijn, ondersteund door de armen van uwen beminde, en zult nederzitten met wel-lust onder Zijne schaduw; Zijn linkerhand zal onder uw hoofd zijn en Zijn rechterhand zal u omhelzen.” Uwe ziel,

overstelt door deze heerlijke vereeniging, zal eindelijk verstaan, wat Jezus bedoelde, toen Hij zeide: „Ik heb hun de heerlijkheid gegeven, die Gij mij gegeven hebt, opdat zij een zijn, gelijk als wij een zijn. Ik in hen en Gij in mij, opdat zij volmaakt zijn in één en opdat de wereld bekenne, dat Gij mij gezonden hebt en hen lief gehad hebt, gelijk Gij mij liefgehad hebt.”

HOOFDSTUK XII.

VRUCHTEN IN DEN DAGELIJSCHEN ONGANG EN IN DEN WANDEL WAARNEEMBAAR.

Indien alles waar is, wat door ons gezegd werd omtrent het leven met Christus verborgen in God, dan moeten de vruchten zeer in het oog loopen in den dagelijkschen omgang en in den geheelen wandel, dan moeten zij, die dit leven ingingen met al zijne genietingen, ook inderdaad bijzondere menschen zijn, ijverig in goede werken.

Mijn dierbare zoon schreef eens ongeveer het volgende aan een' vriend: wij zijn de getuigen des Heeren; dat kan niet missen, want de wereld wil den Bijbel niet lezen, maar zij wil ons leven lezen; en van het getuigenis, dat ons leven van zich geeft, zal hun geloof in den goddelijken aard van onze belijdenis afhankelijk zijn. — Een reeds overleden leeraar sprak: wij leven in eene eeuw van daadzaken: in plaats van zich met theorieën tevreden te stellen, gaat men steeds meer over tot het onderzoeken van feiten. Zal onze belijdenis veld winnen, dan moet het nu blijken dat zij meer is dan eene theorie, en wij zijn verplicht aan de navorschingen der kritizeerende geesten onzer eeuw het groote feit aan te bieden van menschenlevens, die werkelijk en onwedersprekelijk hervormd werden door 's Heeren almacht, die in hen werkte naar het welbehagen van Zijnen wil. Geef ons het leven te aanschouwen, spreekt de man van wetenschap, en wij zullen ons laten overtuigen. Wanneer de Kerk bekwaam gemaakt zal zijn, om in al haar

leden het heilige leven aanschouwelijk te maken, dan zal het ongeloof uit zijnen laatsten schuilhoek verdreven worden. Daarom is het mijne begeerte, alvorens mijn boek te besluiten, nog zeer ernstig met u te spreken over 't geen ik de onmisbare vruchten acht te zijn van een geloofsleven, gelijk ik beschreven heb, om daarna al mijne lezers hunne verantwoordelijkheid op het hart te drukken, om te wandelen waardiglijk der roeping, waarmede zij geroepen zijn.

En tot sommigen uwer ten minste, wensch ik als tot persoonlijke vrienden te spreken, want ik ben er van overtuigd dat wij samen niet tot zóó ver in dit boekje gevorderd kunnen zijn, of er moet wederkeerig in onze harten warmer belangstelling voor elkander ontwaakt zijn, met de innige begeerte, dat wij allen in alles den lof verkondigen mogen van Hem, die ons getrokken heeft uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht. Als een vriend tot vrienden mag ik dan zeker zonder omwegen spreken, en het zal mij ongetwijfeld vergeven worden, zoo ik afdaal tot eenige bijzonderheden des dagelijkschen levens, die wel schijnbaar van gering gewicht zijn, en er nochtans een groot deel van uitmaken.

De maatstaf der heiligmaking in het leven is onder Christenen zóó klein, dat met verbazing wordt neergezien op elk leven, dat het kenmerk draagt van oprechte toewijding, al is die trap van toewijding ook nog uiterst gering. Zelfs ziet een groot deel der kerk afkeurend op dergelijk leven neêr. En, meerendeels zijn zij, die den Heere Jezus navolgen, tevreden met een leven, dat het leven der wereld zóó nabij komt, dat zij, die er acht op slaan, het verschil bezwaarlijk onderscheiden kunnen.

Maar wij, die gehoord hebben hoe onze God ons roept tot een leven van volkomene toewijding en van volmaakt vertrouwen in Hem, wij behooren niet aldus te handelen. Wij hebben uit de wereld uit te gaan en ons van haar te onderscheiden, wij moeten haar in leven noch wandel gelijkvormig worden. Wat zij lief heeft, najaagt en waar zij belang in stelt, moet door ons vaarwel gezegd worden. Onze wandel moet in den hemel zijn, wij hebben de dingen te zoeken, die boven zijn, waar Christus is, zittende ter rechterhand Gods.

Wij hebben de wereld te doorwandelen gelijk Jezus haar

doorging. Het gevoelen dat in Hem was, moet ook in ons wezen. Als vreemdelingen en als bijwoners hebben wij ons te onthouden van de vleeschelijke begeerten, die krijg voeren tegen de ziel. Als goede krijgsknechten van Jezus Christus moet gij u zoo veel mogelijk ontworstelen aan de beslommeringen dezes levens, opdat gij Hem behagen moogt, die u tot den krijg heeft geroepen, wij hebben allen schijn des kwaads te ontwijken. Wij moeten vriendelijk zijn jegens elkander, goedertieren, vergevende de een den ander gelijk ons God in Christus Jezus vergeven heeft. Het is niet aan ons om hoog gevoelende te zijn bij beleediging of onvriendelijk, maar kwaad hebben wij met goed te vergelden, en wij moeten den anderen wang toekeeren aan de hand, die ons slaat. Wij hebben altijd de laagste plaats te bekleeden, en niet naar eigene eer te jagen maar naar de eer van anderen. Wij behooren zachtmoedig, ootmoedig en lankmoedig te zijn; niet voor ons eigen recht zullen wij optreden, maar voor dat van anderen. Al wat wij doen, hebben wij voor Gods eer te doen.

En om het alles in één woord saam te vatten, daar Hij, die ons geroepen heeft, heilig is, hebben wij ook heilig te zijn in *al onzen* wandel; want er staat geschreven: „Zijt heilig, want Ik ben heilig.”

Nu, lieve vrienden, beoefent toch dit alles op zeer besliste wijze in het leven, hiermede toch wordt voorzeker een' wandel bedoeld zeer onderscheiden van dien der meeste Christenen. Het bedoelt, dat wij inderdaad en geheellijk onzen rug zullen toekeeren aan de wereld met haar vermaken en haar wegen. Het wil zeggen, dat wij een afgezonderd volk zullen wezen, niet in Gods oogen alléén, maar ook in de oogen der wereld, die ons omringt; en dat, waarheen wij ons begeven, het uit onze gewoonten, onze kleding, onze gesprekken en uit 't geen wij najagen bespeurd moet worden, dat wij navolgers zijn van onzen Heere Jezus Christus, en niet van de wereld, gelijk Hij niet van de wereld was. Dan zal ons geld ons niet langer toebehooren, waar wij zullen het als 's Heeren eigendom aanmerken, dat gebruikt moet worden in Zijnen dienst. Wij zullen geene vrijheid gevoelen om onze gaven uitsluitend te besteden in het najagen van aardsche belangen, maar daar wij eerst

het koninkrijk Gods zoeken en Zijne gerechtigheid, zullen alle deze dingen ons rijkelijk worden toegevoegd. Geene verhevene plaatsen nog tijdelijke voordeelen zullen door ons worden nagejaagd. Het zal ons niet geoorloofd wezen ons te voegen naar de wereld, wat onze kleeding en onze levenswijze aangaat. Het zal ons niet mogelijk wezen, om deel te nemen aan danspartijen en comédievoorstellingen, gelijk de wereld dit doet. Ook zullen wij onzen tijd en de gaven van ons verstand niet durven verspillen met het lezen van romanlectuur. Onze dagen zullen in den dienst des Heeren besteed worden en niet in onzen dienst: toch zullen daarom al onze wettige plichten veel beter behartigd worden dan ooit te voren omdat, al wat wij doen, volbracht zal worden „niet naar oogendienst als menschen-behagers, maar als dienstknechten van Christus, doende den wille Gods van harte.”

In al deze dingen zullen wij ongetwijfeld door 's Heeren Heiligen Geest geleid worden, zoo wij ons onvoorwaardelijk aan Zijne leiding toevertrouwen. Maar tenzij ons het ware Christelijk leven voorgehouden zij, zullen wij door onwetendheid verhinderd worden in het herkennen van Zijne stem: daarom is het dan ook, dat ik mij zeer duidelijk en beslist wensch uit te spreken, in 't geen ik hieromtrent heb te zeggen.

Ik heb opgemerkt, dat, zoodra eene toegewijde ziel den Heer trouw begon te volgen, sommige gewisse kenteekenen hier vroeger of later volgden.

Een zachtmoedige en stille geest kenmerken allengs het dagelijksch leven, alsook een onderworpen aannemen van 's Heeren wil, zoo als die in de dagelijksche gebeurtenissen des levens tot ons komt; — buigzaamheid onder de hand Gods om al het welbehagen van Zijnen wil te volbrengen of te lijden; zachtmoedigheid bij aanstoot; kalmte te midden van onrust; toegeeflijkheid voor de wenschen van anderen, en tevens ongevoeligheid voor de beleedigingen door hen ons aangedaan: rust heeft de plaats ingenomen van zenuwachtige gejaagdheid, van bezorgdheid en van kommer; — al deze, en dergelijke genadegaven, blijken onveranderd de natuurlijke ontwikkeling naar buiten te zijn van dat inwendige leven, dat met Christus verborgen is in God.

Wat nu hunne levenswijze aangaat, zoo zien wij altijd dat zulke Chistenen vroeger of later hunne werelsche vermaken laten varen; zij hebben geen smaak meer in het lezen van romans: ook niet in het dragen van kleinoodiën, maar nemen een eenvoudige kleeding aan zonder noodeloozen opschik; zij wenschen alle ijdele gebruiken te laten varen, als ook alle bloot zinnelijke genietingen. Ik heb opgemerkt, dat zij doorgaans het rooken van tabak er vroeger of later aan geven, ook het drinken van wijn en bier, behalve wat hun voor de gezondheid wordt voorgeschreven.

In den dans zien zij een vermaak, dat den Heer niet kan verheerlijken; de opera en de comedie zijn plaatsen, die zij als navolgers van den Heere Jezus niet kunnen bezoeken. Met hunne stem wenschen zij den Heere te verheerlijken en Zijnen lof te verkondigen. Hun geld wordt ten dienste des Heeren besteed. De pen wordt Hem toegewijd om voor Hem te schrijven, de mond om van Hem te spreken, de haeden en de voeten om Zijne bevelen ten uitvoer te brengen. Jaar op jaar worden zulke Christenen minder aardsch, en meer hemelschgezind, Christus meer verheerlijkende, Hem meer gelijk, totdat zelfs hun gelaat zooveel openbaart van de schoonheid van het inwendige leven, dat allen die hen aanzien, het bespeuren, dat zij met Jezus geweest zijn en bij Hem blijven.

Ik ben er van overtuigd, dat reeds ieder uwer eenige goddelijke influisteringen of waarschuwingen ontvangen heeft omtrent het leven alhier door mij beschreven. Zijt gij er zelf niet meer of min van bewust, dat de stem Gods in het diepst uwer ziel met u over deze dingen gesproken heeft? Viel het u in den laatsten tijd niet moeielijk om u uit te dossen, gelijk dit bij de wereld gebruikelijk is? Rezen er in den laatsten tijd geen twijfelingen op in uwe ziel omtrent het najagen dier vermaken, waaraan gij vroeger onnadenkend deel naamt? Jagen sommigen uwer vroegere gewoonten u tegenwoordig geene gewetensangsten aan, die bij u den wensch doen ontstaan van uw leven te veranderen? Vangt gij niet aan den weg van toewijding aan 's Heeren dienst met dezen wensch te beschouwen: „Ach! werd ook deze weg door mij bewandeld!”

Dit verlangen en dit twijfelen, al deze innerlijke onrust,

is de stem van den goeden Herder, die in uw hart weerklinkt, een die u roept of gij niet zoudt gaan uit al wat niet naar Zijnen wil is. Ik smeeke u, wil u niet afwenden van Zijne stem, daar Hij zacht met u komt pleiten. Gij zijt nog onbekend met de liefelijke paden, waarop Hij u schrede voor schrede wenscht te leiden, gij weet ook nog niet, welk een schat van zaligheid aan het eind van dat pad gevonden wordt, of gij zoudt u voorwaarts spoeden en u met blijdschap voegen naar al wat Hij van u begeert. De hoogste punten van het christelijk leven kunnen dan eerst bereikt worden, wanneer de Gids, die daarheen moet geleiden, ieder oogenblik trouw gevolgd wordt, en Hij toont u slechts ééne schrede van den weg te gelijk, in de kleine omstandigheden van uw dagelijksch leven, en van u eischt Hij slechts, dat gij u aan Zijne leiding zult toevertrouwen. Is er dan iets, dat u kwelt, of onzeker doet zijn, zoo wees er van overtuigd, dat hierin de stem van uwen Heer tot u komt: offer zonder uitstel op, 't geen Hij van u eischt, en verblijd u met groote blijdschap, dat Hij bij aanvang u leiden en richten wil. Buig u onder Zijne dierbare handen; begeef u dáár, waar Hij u heen lokt, wend u af van al datgene, daar Hij u voor terug doet deinzen, gehoorzaam Hem in volmaaktheid, en Hij zal u schielijk uitgeleiden in een leven van gelijkvormigheid aan Hem, dat vóór Hem getuigen zal jegens allen, die u omringen, meer dan gij hiervan ooit zult kunnen weten.

Ik heb eene ziel gekend, die zich aldus overgegeven had om den Heer te volgen, waarheen Hij haar ook leiden mocht; in drie korte maanden werd zij uitgeleid uit diepten van duisternis en van wanhoop en werd zij zich volkomen bewust van de zaligste vereeniging met den Heere Jezus Christus. Van uit haar duisternis wijdde zij zich geheel den Heer toe, met volkomen overgave van haren wil aan Hem, opdat Hij in haar werken mocht, het willen en het werken naar Zijn welbehagen. Onmiddellijk ving Hij aan door Zijnen Geest tot haar hart te spreken, Hij droeg haar kleine liefdediensten op, die zij om Zijnentwille volbracht, en deed haar onrust gevoelen omtrent eenige gewoonten, en omtrent een en ander in hare levenswijze, in haren opschik, haar lezen, haar zingen en hare vermaken. Zij herkende hierin des

Heeren stem, en zij offerde Hem elk voorwerp op, waar Hij om vroeg, ook datgene, waar zij slechts den geringsten twijfel over gevoelde, want zij dacht dat het veiliger was het twijfelachtige voor rekening van den Heer te laten, dan gevaar te loopen van Hem ongehoorzaam te zijn. Aan Zijne hand ging zij met reuzenschreden voorwaarts; dagelijks was haar wil meer met den Zijnen éénswillend, zoodat haar leven zulk een krachtig getuigenis van zich gaf, dat haar omgeving, die haar aanvankelijk niet geloofd, maar wederstaan had, gedwongen werd te gelooven, dat het werk, dat in haar plaats greep, uit God was, en ook voor eene dergelijke toewijding aan den Heer gewonnen werd. En toen zij na drie korte maanden tijds, waarin zij den Heere trouw gevolgd had, schielijk toegenomen was, kon Hij hare ziel binnenleiden, in de diepste geheimen Zijner liefde, en haar volgens Hosea 2 vs. 19 in eeuwigen ondertrouw aan Hem-zelfen verbinden.

Zoudt gij veronderstellen, dat zij ooit redenen heeft gehad, om hare onverdeelde toewijding aan den Heer te betreuren? Of dat eenig ander gevoel, dan dat van dankbaarheid en van blijdschap, immer hare ziel vervullen kon, bij het nagaan der schreden, hoe zwaar zij haar wel eens toeschenen, waarlangs hare voeten geleid werden, om haar dit toppunt van zaligheid te doen bereiken? Zoo gij, lieve lezer, dergelijken zegen begeert te kennen, geef u dan over als zij deed, aan de leiding van uwen dierbaren Heiland, en beef niet terug voor 'tgeen Hij van u eischen mag. Voorwaar, Hem kunt gij u zelve toevertrouwen! En indien het zaken geldt, die u van geen gewicht toeschijnen, als waren zij de aandacht uws Heeren niet waardig, houd dan in gedachte, dat Hij niet ziet zoo als de mensch ziet, en dat, wat u gering toeschijnt, in Zijn oog de sleutel kan zijn tot de allergeheimste drijfveeren van uw wezen. Opdat Hij u geheel naar Zijnen wil vorme, moet gij buigzaam onder Zijne hand wezen, en deze buigzaamheid wordt nog spoediger door u bereikt, wanneer gij de kleine, dan zelfs, wanneer gij de groote dingen opoffert. Uwe ééne en groote begeerte is nu, Hem volkomen te volgen; kunt gij dan niet voortdurend „Ja” zeggen op alle Zijne dierbare bevelen, groot of klein; kunt gij het Hem niet toevertrouwen, dat Hij u langs den

kortsten weg geleide tot datgene, wat uwe volle zaligheid uitmaakt?

Mijn lieve vriend, het moge u al of niet bekend geweest zijn, maar dit, en niets minder dan dit, werd bedoeld door uwe geheele toewijding. Toewijding is *volkomene* gehoorzaamheid. Zij wil zeggen, dat de wil van uw God voortaan onder alle omstandigheden, en ten allen tijd uw wil wezen moet. Zij wil zeggen, dat, van het oogenblik uwer overgave af aan, uwe vrijheid van wil aan banden gelegd is, daar gij u geheel onder de heerschappij van uwen Heer gesteld hebt. Toewijding wil zeggen, dat gij Hem ieder uur volgt waar Hij u heen leiden mag, zonder dat gij er ooit over denken zoudt, om u zelven van Hem af te keeren.

En nu roep ik u op om uw woord trouw gestand te doen. Laat al het overige varen, opdat gij het leven van Christus, dat in u woont, vrij aan het daglicht moogt laten treden, en zich openbaren in uw leven, in uwen wandel en uwe gesprekken. Door een wondervollen band zijt gij aan uwen Heer verbonden: wandel dan, gelijk Hij gewandeld heeft, laat u *gansch en al* zalig maken, opdat een ongeloofige wereld het in u aanschouwe, hoe machtig Hij is om te behouden. Wees niet beschroomd om hierin te bewilligen, want Hij is uw Heiland, en het ligt in Zijne macht om dit alles te bewerken. In uwe hulpelooze zwakheid eischt Hij niet van u, dat gij het zelf doen zoudt; Hij vraagt maar, dat gij u zelf aan Hem toevertrouwen zult, dat Hij in u werken moge het willen en het volbrengen naar Zijn almachtig welbehagen. Gij hebt slechts u zelf aan Hem toe te vertrouwen, Hij is het die werkte. En nimmer, neen, nimmer zal Hij u een bevel geven, zonder aan het bevel de macht toe te voegen om het te volbrengen. Bekommer u in deze zaak niet over den dag van morgen, maar geef u met volkomen vertrouwen over aan den Heer, die u liefheeft, en die beloofd heeft Zijne schapen nimmer op eenig pad te leiden, zonder zelf voor hen uit te gaan om hun den weg te banen en hun dien gemakkelijk te maken. Doe elken kleinen stap, dien Hij u duidelijk aanwijst. Breng geheel uw leven voor Hem in al deszelfs bijzonderheden, opdat Hij het ordene en besture. Volbreng zonder uitstel en met blijdschap dat goede, dat Zijn Geest uwe ziel influistert.

En dagelijks zult ge ervaren, dat Hij u al meer en meer met Hem eenswillend maakt in alle dingen; Hij brengt u in den smeltkroes en hervormt u, zoo als gij dit het best kunt verdragen, opdat uit u een vat voortkome tot Zijne verheerlijking, tot Zijn gebruik wel toebereid, ijverig in goede werken.

Aldus zal door u de zoete vreugd gesmaakt worden een zendbrief van Christus te zijn, die gekend en gelezen wordt van alle menschen; en uw licht zal zoo helder schijnen dat men niet u, maar uwe goede werken ziende, niet u zal verheerlijken, maar uwen Vader, die in de hemelen is.

„En het zal geschieden, indien gij de stem des Heeren, uws Gods, vlijtiglijk zult gehoorzamen, waarnemende te doen al Zijne geboden, die ik u heden gebiede, zoo zal de Heere uw God u hoog zetten boven alle volken der aarde.

En al deze zegeningen zullen over u komen, en u aantreffen, wanneer gij de stem des Heeren, uws Gods, zult gehoorzaam zijn.

Gezegend zult gij zijn in de stad, en gezegend zult gij zijn in het veld.

Gezegend zal zijn de vrucht uws buiks, en de vrucht uws lands, en de vrucht uwer beesten, de voortzetting uwer koeien, en de kudden van uw klein vee.

Gezegend zal zijn uw korf, en uw baktrog.

Gezegend zult gij zijn in uw ingaan, gezegend zult gij zijn in uw uitgaan.

De Heer zal geven uwe vijanden, die tegen u opstaan, geslagen voor uw aangezicht: door éénen weg zullen zij tot u uittrekken, maar door zeven wegen zullen zij voor uw aangezicht vlieden.

De Heer zal den zegen gebieden, dat hij met u zij in uwe schuren, en in alles, waaraan gij uwe hand slaat; en Hij zal u zegenen in het land, dat u de Heere, uw God, geven zal.

De Heere zal u zich zelven tot een heilig volk bevestigen, gelijk als Hij u gezworen heeft, wanneer gij de geboden des Heeren, uws Gods zult houden, en in Zijne wegen wandelen.

En al de volken der aarde zullen zien, dat de naam des Heeren over u genoemd is, en zij zullen voor u vreezen.

En de Heeren zal u doen overvloeien aan goed, in de vrucht uws buiks, en in de vrucht uwer beesten, en in de vrucht uws lands, op het land, dat de Heer uwen vaderen gezworen heeft u te zullen geven.

En de Heere zal u tot een hoofd maken, en niet tot een staart, en gij zult alleenlijk boven zijn, en niet onder zijn, wanneer gij hooren zult naar de geboden des Heeren, uws Gods, die ik u heden gebiede te houden en te doen."

HOOFDSTUK XIII.

DES HEEREN DIENST.

Wellicht is er in de Christelijke ervaring geen deel, dat kennelijk grooter verandering ondergaat, wanneer het leven met Christus, verborgen in God, ingegaan wordt, dan 't geen betrekking heeft op den dienst des Heeren.

Zoo lang wij nog in het lagere Christelijke leven verkeerren, is er aan den dienst eene meerdere of mindere maat van dwang verbonden; het wil zeggen, dat wij haar min of meer plichtmatig beschouwen, somwijlen zelfs als eene beproeving of als een kruis.

Sommige dingen, die ons in het eerst eene blijdschap en een genot waren, beginnen ons zwaar te wegen — wellicht worden zij daarom toch trouw volbracht, maar met een vaak verborgen wederstreven, met menigen uitgesproken en onuitgesproken wensch, dat zij niet volbracht behoeften te worden, of dat zij ten minste niet zóó vaak voorkwamen. De ziel betrapt er zich zelf op, dat het „Mag ik,” die vraag der liefde, bij haar vervangen wordt door het „Moet ik” van den plicht. Het juk, dat eerst zoo gemakkelijk op de schouders rustte, begint te drukken, en de last valt ons zwaar.

Eene lieve Christin deelde mij eens het volgende mede: „Toen ik pas bekeerd was,” sprak zij, „was ik zoo vervuld van vreugde en van liefde, dat ik maar al te gelukkig en te dankbaar was, zoo ik maar iets voor mijnen Heer kon doen, en begeerig snelde ik iedere geopende deur binnen.

Maar allengs bedaarde deze eerste blijdschap, mijne liefde werd minder waard, en ik ving aan het in mijn hart te betreuren, dat ik in het eerst zoo heel ijverig geweest was, want nu was ik ingewikkeld in zóó vele liefdediensten, die mij bezwaarlijk werden.

Ze weder opgeven kon ik niet, toen ik er eens mede begonnen was, of ik zou groote opspraak veroorzaken en toch, begeerde ik voortdurend meer, dat ik ze maar opgeven kon.

Het werd van mij verwacht, dat ik de zieken zou opzoeken, om bij hunne bedden met hen te bidden. Het werd van mij verwacht, dat ik de bidstonden bijwonen, en er een woord spreken zou.

Het werd van mij verwacht, dat ik ten allen tijde gereed zou staan voor elk Christelijk werk, en het besef, dat dit alles van mij verwacht werd, drukte mij ter neder. Ten slotte woog het mij zoo onuitsprekelijk zwaar, om dat Christelijk leven, dat ik ingeslagen had te leven, dat elke soort van handenarbeid mij gemakkelijker begon toe te schijnen, en ik zou er de voorkeur aan gegeven hebben, zoo ik den geheelen dag had moeten schrobben en schuren, dan dagelijks den kring van alle mijne Christelijke werkzaamheden te moeten doorloopen. Ik benijdde de keukenmeid en de waschvrouwen."

Dit getuigenis moge aan sommigen overdreven toeschijnen maar zeg mij, lieve geloovigen, drukt het niet sommigen uwer ervaringen met levendige kleuren uit? — Hebt gij uw Christelijk werk nimmer volbracht gelijk een slaaf zijne dagtaak, wetende dat dit werk nu eenmaal uw plicht was, dat gij dientengevolge te volbrengen hadt, maar het werk volbracht zijnde, zijt gij toen niet tot uwe persoonlijke bezigheden en belangen met blijde veerkracht terug gesprongen?

Het spreekt van zelf, gij waart er u van bewust, dat deze gewaarwording zondig was, ook schaamdet gij u harer uit het diepst uws harten; en toch wist gij niet, hoe gij er verandering in brengen zoudt. Gij hadt uw werk *niet lief*, en hadt gij het met een ruim geweten geheel op kunnen geven, dan zoudt gij het gaarne gedaan hebben. Maar het is mogelijk, dat dit voorbeeld uw toestand niet beschrijft; misschien zult gij u zelf in een ander terug vinden.

Wanneer gij uw werk in gedachten overziet, dan hebt gij het lief; doch aanvaardt gij den arbeid, dan gaan er zoo vele zorgen aan gepaard, en zoo groot is de verantwoordelijkheid, zoo vele zijn de teleurstellingen, dat gij uwe eigene bekwaamheid betwijfelt, en neerslachtig en bedrukt de hand aan den arbeid slaat, die tot een zwaren last wordt. Dan kwelt gij u ook over de vruchten van uw werk, en beantwoorden deze niet aan uwe verwachting, dan hindert en drukt u ook dit ter neer.

Welnu, van al deze bezwaren, van al deze banden, is gansch en al ontheven de ziel, die ingaat in het volle en zalige leven des geloofs. — In de eerste plaats wordt elke soort van dienst des Heeren tot blijdschap, want daar zij zich geheel in de hoede des Heeren overgegeven heeft, werkt Hij in haar het willen en het volbrengen van Zijn welbehagen, en de ziel wordt inderdaad *begeerig* om datgene te doen, wat de Heer van haar verlangt. Het volbrengen van 't geen ons aangenaam is, strekt ons altijd tot genot; dan geven wij geen acht op de inspanning, die er mede gepaard gaat noch op de lichamelijke vermoeienis. — Zoo 's menschen *wil* op eene zaak gericht is, dan veracht hij de bezwaren, die hem in het bereiken van zijn doel belemmeren, dan weigert hij stil te staan bij hinderpalen of tegenstand. Velen begaven zich naar het eind der wereld om een aardsch fortuin bij een te garen, of om hunne roemzucht te bevredigen, en dat een of ander kruis gepaard kon gaan met het bereiken van dit doel, scheen hun dwaasheid toe. Hoe vele moeders hebben zich zelve daarmede geluk gewenscht, en hebben zich verblijd over de eer haren zonen aangedaan, wanneer deze bevorderd werden tot betrekkingen van eer en van gewicht, in dienst van hun land, schoon deze hooge ambten haar jaren lang van hare geliefden scheidden, en deze een leven vol van zelfverloochening te gemoet gingen! Toch zouden deze mannen en deze moeders gemeend hebben, dat zij een kruis opnamen, te zwaar om gedragen te worden, zoo de dienst van Christus dezelfde opoffering van huis en vrienden, en van aardsch gemak van hen gevorderd had. De wijze, waarop wij eene zaak beschouwen, maakt haar ons al of niet tot een kruis.

En ik schaam er mij over, als ik bedenk, dat eenig Chris-

ten ooit de lip zou laten hangen of tranen zou schreien, wanneer het er op aan komt, eene zaak voor Christus te doen, die een man van de wereld volgaarne voor geld zou volbrengen.

Wat wij in het Christelijk leven van noode hebben, zijn geloovigen, die even begeerig zijn om 's Heeren wil te volbrengen als andere menschen, die ijverig zijn in 't jagen naar het doen van hun eigen wil. Dit is geheel in den geest van het Evangelie. Dit is het ook, wat de Heer met den mensch voor heeft; ook is het dit, wat God ons beloofd heeft. Als de Heer het nieuwe Verbond beschrijft in Hebr. 8 vs. 6 tot 13, dan zegt Hij: „het zal niet langer het oude Verbond zijn, gemaakt op den berg Sinaï, van de uiterlijke wet, die den mensch dwingt door geweld — maar het zal van nu aan eene wet zijn, die binnen in hun hart ingeschreven is, en die den mensch door de liefde beweegt. „Ik zal mijne wetten in hun verstand geven,” zegt Hij, „en in hunne harten zal Ik die inschrijven.” — Dit heeft geene andere beteekenis, dan dat wij Zijne wet zullen *liefhebben*, want wat in ons hart ingeschreven is, hebben wij noodzakelijk lief. En in hun verstand geven, wil voorzeker hetzelfde zeggen, als de Heer werkende in ons, „het willen en het werken naar Zijn welbehagen,” en beteekent, dat wij zullen willen, wat God wil, en Zijn liefdevolle geboden niet dáárom zullen volbrengen, omdat onze plicht ze gebiedt, maar omdat wij zelf begeerig geworden zijn, om te doen, wat Hij gaarne ziet. Wij kunnen ons geen ander middel denken, dat krachtiger zou kunnen werken. Hoe vaak dachten wij bij de opvoeding onzer kinderen: „Ach! bezaten wij slechts het vermogen om tot hun binnenste in te dringen, om hen te leeren *willen*, wat wij willen, hoe gemakkelijk zouden wij hen dan kunnen leiden!”

En hoe vaak ondervonden wij het in onzen omgang met eigenzinnige en stuursche menschen, dat wij er ons voor te wachten hadden, om hen bekend te maken met onze wenschen; maar door omwegen moesten wij hen zóó ver zoeken te brengen, dat zij uit eigene beweging voorsloegen 't geen ons wenschelijk toescheen, en dan was er geen vrees meer voor tegenstand. En wij allen, van nature een halsstarrig volk, wij verzetten ons allen meer of min tegen

eene wet die tegen ons overstaat, terwijl wij deze zelfde wet met blijdschap omhelzen, wanneer zij uitgaat van ons eigen binnenste.

Daarom dan ook neemt de Heer zich voor, dat Hij bezit wil nemen van des menschen inwendig bestaan, dat Hij zijnen wil beheerschen en leiden, en dat hij dien voor den mensch bewerken wil; daarna wordt gehoorzaamheid gemakkelijk, ja zelfs een genot, dan wordt Zijn dienst volmaakte vrijheid, zoodat de Christen niet nalaten kan uit te roepen; „Hoe heerlijk is deze dienst! Wie had zich kunnen voorstellen, dat de aarde zulk een vrijheid aanbood?”

Indien gij dus in banden verkeert, lieve Christen, wat is het dan, dat gij te doen hebt? Het is, dat ge uw wil geheel in handen van uwen Heer stelt, en Hem de geheele leiding er van overgeeft. Zeg op alles „Ja, Heer, ja!” Vertrouw het Hem toe, dat Hij aldus het willen in u werke, zoodat alle uwe wenschen en genegenheden in overeenstemming gebracht mogen worden met Zijnen liefdevollen wil, die boven alles te beminnen is.

Ik heb dit herhaalde malen met gezegend gevolg zien geschieden onder omstandigheden, waar een gunstige uitslag vooruit onmogelijk scheen. Onder anderen bij eene dame, die jaren lang in vreeselijk verzet geleefd had tegen iets, waarvan zij de rechtmatigheid erkende, hoezeer zij het ook haatte. Ik sloeg haar gade, hoe zij uit diepten van wanhoop en zonder eenig gevoel van 't geen zij deed, haar wil en die zaak in de handen van den Heer opgaf, en hoe zij begon te zeggen: „Uw wil geschiede: *Uw wil geschiede!*” En nauwelijks was één uur verstreken of de gansche zaak kwam haar onder een veranderd daglicht voor; hare beproeving werd kostbaar in haar oog. Verbazend is het wonder, dat de Heer werkt in den wil, die Hem geheel toegewijd is.

Moeielijke dingen maakt Hij gemakkelijk, en wat bitter was, maakt Hij zoet. — Dit is verlossing. Zij is eene groot-sche zaak, O! beproef deze overgave, gij, die daar voortgaat al zuchtende onder de lasten en bezwaren van uw dagelijksch Christelijk leven, en zie maar, of niet Jezus in Zijne liefde het leven, dat gij nu voorttorst als een last, omzetten wil in een leven van zalige vrijheid.”

En wederom, indien gij den wil van God op zich zelven

liefhebt, maar hem toch in de beoefening streng en bezwaarlijk vindt, dan schenkt u het wondervolle geloofsleven ook hier de gewenschte vrijheid. Want dit leven kent geene angsten, en zucht onder geene lasten. 't Is de Heer, die al onze bezwaren op zich genomen heeft, en op wien wij al onze zorgen leggen. Daarom zegt Hij: „Weest in geen ding bezorgd, maar laat uwe begeerten in alles Mij bekend worden en Ik zal er in voorzien.”

Weest in geen ding bezorgd, zegt Hij, ook niet in uwen dienst. Bovenal niet in uwen dienst, dunkt mij; want daarin zijn wij ons zelven van onze hulpeloosheid zóó bewust, dat onze grootste bezorgdheid toch niets uitwerken zou. En waartoe zou het leiden, al dachten wij al zeer diep na over eigene geschiktheid en ongeschiktheid! De werkmeester heeft toch boven allen twijfel het recht om eenig werktuig dat Hem welbehagelijk is voor zijn werk te gebruiken, en het werktuig zelf immers het recht niet, om te bepalen, of het nu wel het meest geschikte werktuig is voor het gebruik. Hij weet het, en zoo Hij ons gebruiken wil, dan moeten wij immers ook de geschiktheid bezitten. En voorwaar zoo is het, zoo wij het maar konden vermoeden, hoe juist onze ware geschiktheid in onze volslagene hulpeloosheid gelegen is. Zijne kracht kan zich slechts in onze zwakheid verheerlijken. Daarvan is het volgende een schoon voorbeeld.

Eens bezocht ik een idioten-gesticht, en zag ik, hoe de kinderen met stomme klokken (dumb-bells) een gymnastische oefening te doen hadden. Nu weten wij, dat het aan idioten zeer zwaar valt hunne bewegingen behoorlijk te richten. Gewoonlijk ontbreekt het hun niet aan kracht, maar aan de behendigheid om deze kracht in beoefening te brengen, van daar dan ook, dat zij niet veel kunnen uitrichten. Bij deze lichaamsoefening was hunne gebrekkigheid in het oog loopend. Hunne bewegingen waren uiterst lomp. Nu en dan trof het eens, dat zij zich op de maat bewogen, maar dat was slechts toeval, want doorgaans hielden zij geene maat. Ik nam evenwel een klein meisje waar, wier bewegingen naar den eisch waren. Nooit was zij uit de maat. En wat mocht hiervan de reden zijn? Niet dat zij meer kracht bezat dan de overigen; neen, de oorzaak lag juist in hare volslagene krachteloosheid. Zij kon haar vingeren zelfs niet om de stomme klok-

ken heen sluiten, noch ze opbeuren, maar de onderwijzer, die achter haar stond, moest alles voor haar doen. Zij stelde hare leden als werktuigen in zijne handen, en hij volbracht zijne kracht in hare zwakheid. Hij wist hoe die bewegingen uitgevoerd behoorden te worden, want hij had ze zelf uitgedacht, en daarom werden zij goed uitgevoerd, wanneer hij het deed. Zij deed niets, dan zich overgeven in zijne handen en toen deed hij alles. Het overgeven was haar aandeel aan het werk, maar al de verantwoordelijkheid ging hem aan. Haar bekwaamheid werd niet gevorderd, maar alles kwam op de zijne aan. In hare zwakheid was hare grootste kracht gelegen. En zoo dit een beeld is van ons Christelijk leven, dan moet het ons niet bevreemden, dat Paulus zeggen kon: „Zoo zal ik dan veel liever roemen in mijne zwakheden, opdat de kracht van Christus in mij wone.” — Wie zou zich dáárin niet beroemen zóó geheel zwak en hulpeloos te zijn, dat de Heere Jezus Christus geene beletselen meer aantrof, om in en door ons te werken, het volmaakte welbehagen van Zijn almachtigen arm.

Daarbij, indien het werk het Zijne is, dan is ook de verantwoordelijkheid voor Zijne rekening, zoodat het ook niet aan ons is om ons omtrent de uitkomst van het werk te kwellen. Al wat er betrekking op heeft, is Hem bekend en Hij weet het alles te regelen. Waarom Hem dan niet alles overgelaten, en waarom niet dáárin bewilligd, om als een kind geleid te worden, waar onze weg ook heen mocht gaan? Het is een bekende zaak, dat de arbeiders, die met den meesten zegen werken, niet diegenen zijn, die de meeste onrust over hun werk gevoelen, maar het alleen laten in handen van hunnen geliefden Meester, en Hem vragen van hen met betrekking tot het werk te willen leiden van oogenblik tot oogenblik; ieder oogenblik stellen zij in Hem het meest onvoorwaardelijk vertrouwen, wetende dat Hij het hun aan kracht noch aan wijsheid zal doen ontbreken. Wanneer men hen gadeslaat dan zou men geneigd zijn te denken, dat zij wellicht te zorgeloos zijn, dáár belangen van eeuwig gewicht in het spel zijn. Maar wanneer gij geleerd hebt, hoe de macht van 's Heeren heilgeheim juist in geloofsvertrouwen gelégen is; wanneer gij de schoonheid en de kracht gadeslaat van het leven, dat zich geheel aan zijnen

invloed en aan zijne bewerking overgeeft, dan zult gij hen niet langer veroordeelen, maar dan zult gij er u veeleer over bevreemden, hoe er nog zijn onder 's Heeren arbeiders die het wagen zelf lasten te torst~~en~~, of verantwoordelijkheid op zich te willen laden, die Hij toch alléén dragen kan.

In 's Heeren dienst treffen wij nog een paar andere knelende banden aan, waarvan ons het geloofsleven verlost. Wij leeren begrijpen, dat de verantwoordelijkheid voor al het werk, dat ons in de wereld ontmoet, niet op ons drukt. De bevelen houden op algemeen te zijn, zij komen nu persoonlijk tot ons. De Meester geeft ons geen plan van werkzaamheden met groote trekken, terwijl Hij het aan onze wijsheid en aan onze bekwaamheid overlaat om ons er het best doorheen te helpen; neen, Hij leidt ons schrede voor schrede, en met elk uur geeft Hij ons de bijzondere leiding, die voor dat uur noodig is. Zijn Heilige Geest in ons wonende, brengt op het vereischte oogenblik het noodige bevel tot onze herinnering. Dientengevolge is het niet aan ons, om ons met veelheid van overleggingen te vermoeien, maar wij hebben slechts in de voetstappen te treden, die ons geopenbaard worden, en zoo volgen wij onzen Heer, waarheen Hij ons leidt. De voetstappen van den geloovige worden door den Heere bestuurd; zijn weg niet alléén, maar elk zijner afzonderlijke schreden over den weg. Vele Christenen dwalen hierin, en stellen zich voor, dat zij op eenmaal eene opeenhoping van bevelen ontvangen. Zij verkeeren [bijv. in de meening, dat de Heer, wanneer Hij hun op zekeren dag, als zij in den spoortrein gezeten zijn, het bevel geeft om aan zeker iemand een traktaatje te geven, dat zij nu voortaan aan een ieder, dien zij ontmoeten traktaatjes te geven hebben. Aldus bezwaren zij zich zelf met een onuitvoerbaar bevel.

Zekere jeugdige Christin werd eens door den Heer gebruikt om op eene wandeling de boodschap des heils te brengen tot eene ziel, die zij ontmoette; van nu af meende zij, dat het haar bevolen was allen, die zij ontmoette, omtrent hun zielstoestand aan te spreken. Dit nu was een bepaalde onmogelijkheid, en dien ten gevolge geraakte zij hierover in groote onzekerheid. Zij zag er tegen op om haar huis te verlaten, en beschuldigde zich van voortdurende ontrouw.

Eindelijk zeide zij tot eene vriendin, wat haar op het hart drukte, en deze, die meer ervaring had van 's Heeren wegen met Zijne kinderen, wees haar op hare dwaling; zij toonde haar aan, hoe de Heer voor ieder zijner bijzondere arbeiders een bijzonder werk heeft, en zoo min als in een welgeordend huishouden de verschillende dienstboden het zich konden voorstellen, dat één hunner bij beurte het werk van al de overigen zou kunnen doen, zoo min konden ook 's Heeren dienstknechten het zich voorstellen, dat elk hunner verplicht was alles te verrichten. Zij raadde haar aan om zich met haar werk onder 's Heeren onmiddellijke leiding te stellen, het aan Hem over te laten, dat Hij haar den bepaalden persoon zou aanwijzen, tot wien Hij wilde, dat zij zou spreken; daarbij gaf zij haar de verzekering, dat Hij zijn schapen nimmer uitzendt, of Hij gaat zelf vóór hen henen, hun den weg bereidende. Deze raad volgde zij op: den last, die haar drukte, legde zij op den Heer, en hierop volgde de rijk gezegende weg, waarop zij zich dagelijks door den Heer bestuurd wist, en veel werk voor Hem verrichten mocht, en dit zonder zorg of gedruktheid, daar Hij haren gang richtte en haren weg baande.

Het komt mij voor, wanneer wij ons in dezen weg in 's Heeren hand stellen, dat wij dan eene daad volbrengen, die vergeleken kan worden bij het verbinden van den stoomketel met de machine, die door hem in beweging gebracht moet worden. De beweegkracht ligt niet in de machine maar in den stoom, en het werktuig is onnut, zoo het van den ketel gescheiden is. Maar is het verband tusschen werktuig en stoom te weeg gebracht, dan geschiedt de beweging zonder bezwaar van wege de beweegkracht die haar drijft. Aldus wordt het Christelijk leven gemakkelijk en natuurlijk, wanneer het de ontwikkeling is van het goddelijk leven, dat in ons werkt. Het meerendeel der Christenen leeft in eene zekere spanning, omdat hun wil niet waarlijk eenswillend is met den wil van God; aan alle de aanrakingspunten sluit zich de ééne wil niet volkomen aan den anderen aan, van daar dat de bewegingen van het werktuig nog bezwaar ontmoeten. Maar wanneer de aansluiting volkomen wezen zal, en de wet van den geest des levens, in Christus Jezus, in ons werken kan naar de sterkte zijner macht, dan zijn wij

ook wezenlijk vrij gemaakt van de wet der zonde en des doods, en zullen wij de heerlijke vrijheid der kinderen Gods leeren kennen.

Nog een ander bezwaar in 's Heeren dienst, waarvan het geloof de ziel verlost, heeft betrekking op de nabetrachtingen, die altijd op het Christelijk werk volgen. Deze kunnen van tweeërlei aard zijn. De ziel is geneigd zich zelve met haar welslagen geluk te wenschen en wordt opgeblazen; of is diep ter neder gedrukt, daar zij het werk als mislukt beschouwt. Opgeblazenheid of neerslachtigheid volgen haast onvermijdelijk op het werk, de eerste dezer beiden dient het meest gevreesd te worden, schoon de laatste ons het meest doet lijden. Maar hebben wij ons den Heere geheel toegewijd, dan hebben wij geen dezer beide te vreezen. Want daar wij ons al arbeidende onder 's Heeren hoede plaatsen, laten wij ook de uitkomst in Zijne handen, en willen zelfs niet nadenken over onzen eigen invloed in deze zaak.

Jaren geleden trof ik dezen volzin aan in een oud boek: „Wanneer een daad door u verricht wordt, verdiep u dan niet meer in nabetrachtingen over 't geen gij deedt; doe het niet om u zelve te verheffen, en ook niet om u zelf verwijtingen te doen. Vergeet de dingen, die achter zijn zoodra zij voorbij zijn, en laat ze aan den Heer over.” — Dit woord is mij zeer tot zegen geweest. Wanneer ik verzocht word, gelijk soms geschiedt, om mij aan dergelijke nabetrachtingen over te geven, hetzij zij van de eene of van de andere soort wezen mogen, dan wend ik mij beslist van deze af, en weiger over mijn werk te denken, daar ik het aan den Heer overlaat om de tekortkomingen te dekken, en er dien zegen aan te verbinden, die Hem goed dunkt.

Dus, om kort te gaan, al wat vereischt wordt om onbezorgd en gezegend te arbeiden, is dat wij ons werk eenvoudig in des Heeren hand stellen, en het dáár laten blijven. Breng het niet tot Hem in het gebed, zeggende: „Heer! leid mij, Heer! geef mij wijsheid, Heer! bestuur mij,” om dan bij het oprijzen van de knieën, den geheelen last weer op u zelve te laden, u beijverende om uwen weg te banen. Laat de zaak aan den Heer; houdt in gedachte, dat gij u niet beangstigen moet over 't geen gij Hem vertrouwt. Vertrouwen en onrust gaan niet samen. Bezwaart uw werk u,

het komt van daar, dat gij Hem niet vertrouwt. Maar zoo gij het Hem toevertrouwt, dan zult gij zekerlijk ervaren, dat het juk door Hem op u gelegd, zacht is, en dat Hij u een lichten last geeft te dragen, en zelfs te midden van een leven van rusteloozen arbeid, zult gij de rust uwer ziel vinden.

Indien onze Heere maar eene schare bezat van dergelijke arbeiders, dan laat het zich niet zeggen, wat Hij al niet met deze zou kunnen doen. Voorwaar „één hunner zou er duizend, en twee zouden er tienduizend op de vlucht jagen,” en niets zou hun onmogelijk zijn. Want voor den Heer is het niets om uit te redden, hetzij door eene groote menigte, of door dien, die geene kracht heeft.

Moge de Heer eerlang zulk eene schare bijeen brengen.

Moogt gij, dierbare lezer, uw naam opgeteekend zien onder de namen van deze geloovige zielen, die zwak in zich zelve, zich als uit den dood levend geworden, den Heere toegewijden. Laat elk uwer leden Hem als een wapen der gerechtigheid toegewijd zijn, om door Hem naar Zijn welbehagen gebruikt te worden.

„Waarom ook wij, van dien dag af, dat wij het gehoord hebben, niet ophouden voor u te bidden en te begeeren, dat gij moogt vervuld worden met de kennis van Zijnen wil, in alle wijsheid en geestelijk verstand. Opdat gij moogt wandelen waardiglijk den Heere, tot alle behagelijkheid, in alle goede werken vrucht dragende, en wassende in de kennis van God; met alle kracht bekrachtigd zijnde, naar de sterkte Zijner heerlijkheid, tot lijdzaamheid en lankmoedigheid, met blijdschap. Dankende den Vader, die ons bekwaam gemaakt heeft, om deel te hebben in de erve der heiligen in het licht.”

„De God nu des vredes, die den grooten Herder der schapen, door het bloed des eeuwigen Testaments, uit de dooden heeft weder gebracht, namelijk onzen Heere Jezus Christus, die volmake u in alle goed werk, opdat gij Zijnen wil moogt doen, werkende in u hetgeen voor Hem welbehagelijk is, door Jezus Christus; denwelken zij de heerlijkheid in alle eeuwigheid, Amen.”
